ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ
των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Παροχή Υπηρεσιών Επιστημονικής, Ερευνητικής και Διοικητικής-Τεχνικής Υποστήριξης του «Περιφερειακού Μηχανισμού Διάγνωσης των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας» της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας

Π03
3η ΕΤΗΣΙΑ ΕΡΕΥΝΑ ΠΕΔΙΟΥ ΕΙΕΑΔ

ΕΝΩΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ
«ΙΝΝΟΛΑΝΤ Ε.ΠΕ - ΑΠΟΨΗ Α.Ε.»

ΚΑΙΝΟΤΟΜΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΠΕ - ΙΝΝΟΛΑΝΤ ΕΠΕ
Πανεπιστημίου 56, 106 78 ΑΘΗΝΑ
τηλ.: 210-6995053
fax: 210-6995098
Email: info@innoland.gr

ΑΠΟΨΗ Υπηρεσίες Πληροφορικής Συμβουλευτικής και Εκπαίδευσης Ανώνυμη Εταιρεία
ΑΝΤ/ΡΧΟΥ Π/Ν Π. ΒΛΑΧΑΚΟΥ 38-40
ΠΕΙΡΑΙΑΣ Τ.Κ. 18545
τηλ.: 210-4629300
fax: 210-4619565
Email: info@apopsinet.gr

Παραδοτέο	**Π03 – 3Η ΕΤΗΣΙΑ ΕΡΕΥΝΑ ΠΕΔΙΟΥ ΕΙΕΑΔ**
Κωδικός Έργου	ΟΠΣ 5010638
Τίτλος Έργου	Παροχή Υπηρεσιών Επιστημονικής, Ερευνητικής και Διοικητικής-Τεχνικής Υποστήριξης του Περιφερειακού Μηχανισμού Διάγνωσης Αναγκών Αγοράς Εργασίας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.
Αρ. Σύμβασης	19SYMV004757378 2019-04-09 & 21SYMV008782041 2021-06-17
Κύριος Έργου	Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας
Περιγραφή	Σύσταση και Λειτουργία Περιφερειακού Μηχανισμού Διάγνωσης Αναγκών Αγοράς Εργασίας στην ΠΚΜ (ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ).

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

Έκδοση	Ημερομηνία	Παρατηρήσεις
1η	23-09-2022	-

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΙΝΑΚΩΝ iii
ΠΙΝΑΚΑΣ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ iv
ΜΕΡΟΣ Α – ΕΡΕΥΝΑ ΠΕΔΙΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ 1
Εισαγωγή 1
1. Ταυτότητα της έρευνας 4
2. Αποτύπωση της Έρευνας 9
Α. Προφίλ Επιχείρησης (Ερωτήσεις 1-8) 9
Β. Μεταβολές στις Θέσεις Εργασίας (Ερωτήσεις 9-15) 26
Γ. Ειδικότητες/ Γνώσεις /Δεξιότητες (Ερωτήσεις 16-17) 48
Δ. Στάση ως προς τη Δια Βίου Μάθηση (Ερωτήσεις 18-20) 69
3. Ποιοτική ανάλυση επιλεγμένων στοιχείων της έρευνας 76
Ειδικότητες / Γνώσεις /Δεξιότητες 76
Έλλειψη δεξιοτήτων και γνώσεων 77
Μετακλητό ανθρώπινο δυναμικό. 78
Προτάσεις θεματικών κατάρτισης για το ανθρώπινο δυναμικό 80
4. Συμπεράσματα & Προκλήσεις 82
Ποσοτική Έρευνα 82
Ποιοτική Έρευνα 85
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – Ερωτηματολόγιο Ποσοτικής Έρευνας ..... Ι
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ – Οδηγός Ποιοτικής Έρευνας 6
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ – Κωδικοποιήσεις 7
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV – Πίνακες Δεδομένων Ποσοτικής 15
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V – Δεδομένα Ποιοτικής 17
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI - Διασταυρώσεις 24

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1 – Διάμεσος & μέση τιμή εργαζομένων στις επιχειρήσεις του δείγματος ανά Περιφερειακή Ενότητα 14
Πίνακας 2 – Διάμεσος & μέση τιμή εργαζομένων στις επιχειρήσεις του δείγματος ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας 14
Πίνακας 3 – Μέση τιμή ετών λειτουργίας των επιχειρήσεων στην ΠΚΜ ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας 15
Πίνακας 4 – Διάμεσος & μέση τιμή κενών θέσεων εργασίας στις επιχειρήσεις ανά ΠΕ (σε όσες απάντησαν ότι υπάρχουν κενές θέσεις) 27
Πίνακας 5 – Διάμεσος & μέση τιμή μελλοντικών κενών θέσεων εργασίας λόγω συνταξιοδότησης/ αποχώρησης στις επιχειρήσεις ανά ΠΕ 43
Πίνακας 6 – Διάμεσος & μέση τιμή μελλοντικών κενών θέσεων εργασίας λόγω συνταξιοδότησης/ αποχώρησης στις επιχειρήσεις ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας 43
Πίνακας 7 – Διάμεσος & μέση τιμή μελλοντικών κενών θέσεων εργασίας λόγω επέκτασης δραστηριότητας στις επιχειρήσεις ανά ΠΕ 44
Πίνακας 8 – Διάμεσος & μέση τιμή μελλοντικών κενών θέσεων εργασίας λόγω επέκτασης δραστηριότητας στις επιχειρήσεις ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας 44
Πίνακας 9 – Διάμεσος & μέση τιμή μελλοντικών απολύσεων ανά ΠΕ 47
Πίνακας 10 – Διάμεσος & μέση τιμή μελλοντικών απολύσεων ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας 47
Πίνακας 11 – 1η Επιλογή - Οι σημαντικότερες (≥3%) ειδικότητες (66% των απαντήσεων) 49
Πίνακας 12 - 2η Επιλογή - Οι σημαντικότερες (≥3%) ειδικότητες (71% των απαντήσεων) 52
Πίνακας 13 - Ειδικότητες / δεξιότητες / γνώσεις με μελλοντική δυναμική 77
Πίνακας 14 – Απαντήσεις στην κατηγορία «Άλλο» για την ερώτηση (11) «Ποιος είναι ο κύριος λόγος που οι θέσεις παραμένουν κενές;» 15
Πίνακας 15 - Απαντήσεις στην κατηγορία «Άλλο» για την ερώτηση (17) «Εκτός από τις Ειδικές Επαγγελματικές γνώσεις & δεξιότητες που απαιτούνται για τους εργαζόμενους, παρακαλώ αναφέρετε όσες άλλες βασικές γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για τους εργαζόμενους και υποψήφιους εργαζόμενους της 1ης πιο σημαντικής ειδικότητας (που αναφέρατε παραπάνω) που απαιτούνται για την καλύτερη λειτουργία της επιχείρησής σας;» 15
Πίνακας 16 - - Απαντήσεις στην κατηγορία «Άλλο» για την ερώτηση (20) - Με ποια χρηματοδότηση; 16

ΠΙΝΑΚΑΣ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Γράφημα 1 - Ποσοστό συμμετοχής επιχειρήσεων της κάθε ΠΕ στο σύνολο του δείγματος των ερευνών του ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ για τις 3 έρευνες πεδίου του 2021 (N=704), 2022-α (N=424) και 2022-β (N=603) 10
Γράφημα 2 – Διαστρωμάτωση επιχειρήσεων της ΠΚΜ ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας 11
Γράφημα 3 - Επιχειρήσεις του δείγματος στην ΠΕ Θεσσαλονίκης ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας 11
Γράφημα 4 - Επιχειρήσεις του δείγματος στην ΠΕ Ημαθίας ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας 12
Γράφημα 5 - Επιχειρήσεις του δείγματος στην ΠΕ Κιλκίς ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας 12
Γράφημα 6 - Επιχειρήσεις του δείγματος στην ΠΕ Πέλλας ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας 12
Γράφημα 7 - Επιχειρήσεις του δείγματος στην ΠΕ Πιερίας ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας 13
Γράφημα 8 - Επιχειρήσεις του δείγματος στην ΠΕ Σερρών ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας 13
Γράφημα 9 - Επιχειρήσεις του δείγματος στην ΠΕ Χαλκιδικής ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας 13
Γράφημα 10 – Κατανομή των επιχειρήσεων της Περιφέρειας βάσει του μεγέθους τους 14
Γράφημα 11 – Μέσος χρόνος λειτουργίας των επιχειρήσεων του δείγματος ανά ΠΕ ... 15
Γράφημα 12 - Εξαγωγική δραστηριότητα ανά ΠΕ 16
Γράφημα 13 - Εξαγωγική δραστηριότητα ανά μέγεθος επιχείρησης 16
Γράφημα 14 – Εξαγωγική δραστηριότητα εκφρασμένη ως % του τζίρου των επιχειρήσεων της ΠΚΜ που εξάγουν. 17
Γράφημα 15 - Εξαγωγική δραστηριότητα εκφρασμένη ως % του τζίρου των επιχειρήσεων της ΠΚΜ ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας 17
Γράφημα 16 Ενσωμάτωση τεχνικών οικολογικής διαχείρισης ανά ΠΕ 18
Γράφημα 17 – Ενσωμάτωση τεχνικών οικολογικής διαχείρισης από τις πολύ μικρές επιχειρήσεις της ΠΚΜ 18
Γράφημα 18 - Ενσωμάτωση τεχνικών οικολογικής διαχείρισης από τις μικρές επιχειρήσεις της ΠΚΜ 19
Γράφημα 19- Ενσωμάτωση τεχνικών οικολογικής διαχείρισης από τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις της ΠΚΜ 19
Γράφημα 20 – Βαθμός αυτοματοποίησης βασικών λειτουργιών των επιχειρήσεων στην ΠΕ Θεσσαλονίκης 20
Γράφημα 21 – Βαθμός αυτοματοποίησης βασικών λειτουργιών των επιχειρήσεων στην ΠΕ Ημαθίας 20
Γράφημα 22 - Βαθμός αυτοματοποίησης βασικών λειτουργιών των επιχειρήσεων στην ΠΕ Κιλκίς 20
Γράφημα 23 - Βαθμός αυτοματοποίησης βασικών λειτουργιών των επιχειρήσεων στην ΠΕ Πέλλας 21
Γράφημα 24 - Βαθμός αυτοματοποίησης βασικών λειτουργιών των επιχειρήσεων στην ΠΕ Πιερίας 21
Γράφημα 25 - Βαθμός αυτοματοποίησης βασικών λειτουργιών των επιχειρήσεων στην ΠΕ Σερρών 21

Γράφημα 26 - Βαθμός αυτοματοποίησης βασικών λειτουργιών των επιχειρήσεων στην ΠΕ Χαλκιδικής 22
Γράφημα 27 - Βαθμός αυτοματοποίησης βασικών λειτουργιών των πολύ μικρών επιχειρήσεων της ΠΚΜ 22
Γράφημα 28 - Βαθμός αυτοματοποίησης βασικών λειτουργιών των μικρών επιχειρήσεων της ΠΚΜ 23
Γράφημα 29 - Βαθμός αυτοματοποίησης βασικών λειτουργιών των μεσαίων και μεγάλων επιχειρήσεων της ΠΚΜ 23
Γράφημα 30 – Είδος απασχόλησης εργαζομένων στις επιχειρήσεις κάθε μίας από τις 7 ΠΕ της ΠΚΜ 24
Γράφημα 31 - Είδος απασχόλησης εργαζομένων ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας στην ΠΚΜ 24
Γράφημα 32 - Είδος απασχόλησης εργαζομένων ανά μέγεθος επιχείρησης στην ΠΚΜ 25
Γράφημα 33 - Απεικόνιση κενών θέσεων εργασίας στις επιχειρήσεις της ΠΚΜ ανά ΠΕ – Ιούνιος 2022 26
Γράφημα 34 - Κενές θέσεις εργασίας στην ΠΚΜ ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας 27
Γράφημα 35 - Κενές θέσεις εργασίας στην ΠΚΜ ανά μέγεθος επιχείρησης 27
Γράφημα 36 - Ζητούμενες ομάδες επαγγελμάτων κατά ESCO στις επιχειρήσεις της ΠΚΜ 28
Γράφημα 37 – Ειδικότητες (μονοψήφιο ESCO) σε ζήτηση στην ΠΕ Θεσσαλονίκης 29
Γράφημα 38 – Ειδικότητες (μονοψήφιο ESCO) σε ζήτηση στην ΠΕ Ημαθίας 29
Γράφημα 39 – Ειδικότητες (μονοψήφιο ESCO) σε ζήτηση στην ΠΕ Κιλκίς 30
Γράφημα 40 – Ειδικότητες (μονοψήφιο ESCO) σε ζήτηση στην ΠΕ Πέλλας 30
Γράφημα 41 – Ειδικότητες (μονοψήφιο ESCO) σε ζήτηση στην ΠΕ Πιερίας 31
Γράφημα 42 – Ειδικότητες (μονοψήφιο ESCO) σε ζήτηση στην ΠΕ Σερρών 31
Γράφημα 43 – Ειδικότητες (μονοψήφιο ESCO) σε ζήτηση στην ΠΕ Χαλκιδικης 32
Γράφημα 44 - Ειδικότητες (μονοψήφιο ESCO) σε ζήτηση στον τομέα Υπηρεσιών 33
Γράφημα 45 - Ειδικότητες (μονοψήφιο ESCO) σε ζήτηση στον τομέα Εμπορίου 33
Γράφημα 46 Ειδικότητες (μονοψήφιο ESCO) σε ζήτηση στον τομέα Μεταποίησης 34
Γράφημα 47 Ειδικότητες (μονοψήφιο ESCO) σε ζήτηση στον τομέα Κατασκευών 34
Γράφημα 48 Ειδικότητες (μονοψήφιο ESCO) σε ζήτηση στον τομέα Εμπορίου 34
Γράφημα 49 - Λόγοι μη κάλυψης των κενών θέσεων εργασίας στις επιχειρήσεις της ΠΚΜ 35
Γράφημα 50 - Λόγοι μη κάλυψης των κενών θέσεων εργασίας στις επιχειρήσεις της ΠΕ Θεσσαλονίκης 36
Γράφημα 51 - Λόγοι μη κάλυψης των κενών θέσεων εργασίας στις επιχειρήσεις της ΠΕ Ημαθίας 36
Γράφημα 52 - Λόγοι μη κάλυψης των κενών θέσεων εργασίας στις επιχειρήσεις της ΠΕ Κιλκίς 36
Γράφημα 53 - Λόγοι μη κάλυψης των κενών θέσεων εργασίας στις επιχειρήσεις της ΠΕ Πέλλας 37
Γράφημα 54 - Λόγοι μη κάλυψης των κενών θέσεων εργασίας στις επιχειρήσεις της ΠΕ Πιερίας 37
Γράφημα 55 - Λόγοι μη κάλυψης των κενών θέσεων εργασίας στις επιχειρήσεις της ΠΕ Σερρών 37
Γράφημα 56 - Λόγοι μη κάλυψης των κενών θέσεων εργασίας στις επιχειρήσεις της ΠΕ Χαλκιδικής 38

Γράφημα 57 - Λόγοι μη κάλυψης των κενών θέσεων εργασίας στις επιχειρήσεις του τομέα των Υπηρεσιών 39
Γράφημα 58 - Λόγοι μη κάλυψης των κενών θέσεων εργασίας στις επιχειρήσεις του τομέα των Υπηρεσιών 39
Γράφημα 59 - Λόγοι μη κάλυψης των κενών θέσεων εργασίας στις επιχειρήσεις του τομέα των Υπηρεσιών 40
Γράφημα 60 - Λόγοι μη κάλυψης των κενών θέσεων εργασίας στις επιχειρήσεις του τομέα των Υπηρεσιών 40
Γράφημα 61 - Λόγοι μη κάλυψης των κενών θέσεων εργασίας στις επιχειρήσεις του τομέα των Υπηρεσιών 40
Γράφημα 62 - Λόγοι μη κάλυψης των κενών θέσεων εργασίας στην ΠΚΜ ανά μέγεθος επιχείρησης 41
Γράφημα 63 – Πιθανότητα κένωσης θέσεων εργασίας λόγω συνταξιοδότησης ανά τομέα δραστηριότητας 42
Γράφημα 64 – Πρόθεση δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας λόγω επέκτασης επιχειρηματικής δραστηριότητας ανά τομέα δραστηριότητας 42
Γράφημα 65 - Πρόθεση κάλυψης υπαρχουσών και μελλοντικών κενών θέσεων εργασίας από τις επιχειρήσεις της ΠΚΜ εντός του επόμενου 6μηνου 45
Γράφημα 66 - Πρόθεση κάλυψης υπαρχουσών και μελλοντικών κενών θέσεων εργασίας από τις επιχειρήσεις της ΠΚΜ, ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας, εντός του επόμενου 6μηνου 46
Γράφημα 67 – Πρόθεση απόλυσης εντός β' εξαμήνου 2022 στις επιχειρήσεις της ΠΚΜ 46
Γράφημα 68 - Πρόθεση απόλυσης εντός β' εξαμήνου 2022 στις επιχειρήσεις της ΠΚΜ ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας 47
Γράφημα 69 Α-Θ– Ζητούμενο εκπαιδευτικό επίπεδο για κάθε ένα από τα οχτώ επαγγέλματα/ ειδικότητες 1ης επιλογής στις επιχειρήσεις της ΠΚΜ 51
Γράφημα 70 - Ζητούμενες βασικές δεξιότητες για τις επιχειρήσεις της ΠΚΜ 53
Γράφημα 71 – Ζητούμενες βασικές δεξιότητες για τις επιχειρήσεις της ΠΕ Θεσσαλονίκης 54
Γράφημα 72 - Ζητούμενες βασικές δεξιότητες για τις επιχειρήσεις της ΠΕ Ημαθίας 55
Γράφημα 73 – Ζητούμενες βασικές δεξιότητες για τις επιχειρήσεις της ΠΕ Κιλκίς 56
Γράφημα 74 – Ζητούμενες βασικές δεξιότητες για τις επιχειρήσεις της ΠΕ Πέλλας 57
Γράφημα 75 – Ζητούμενες βασικές δεξιότητες για τις επιχειρήσεις της ΠΕ Ημαθίας 58
Γράφημα 76– Ζητούμενες βασικές δεξιότητες για τις επιχειρήσεις της ΠΕ Σερρών 59
Γράφημα 77 – Ζητούμενες βασικές δεξιότητες για τις επιχειρήσεις της ΠΕ Χαλκιδικής 60
Γράφημα 78 - Ζητούμενες βασικές δεξιότητες για τις επιχειρήσεις του τομέα Υπηρεσιών 61
Γράφημα 79 - Ζητούμενες βασικές δεξιότητες για τις επιχειρήσεις του τομέα Εμπορίου 62
Γράφημα 80 - Ζητούμενες βασικές δεξιότητες για τις επιχειρήσεις του Μεταποιητικού τομέα 63
Γράφημα 81 - Ζητούμενες βασικές δεξιότητες για τις επιχειρήσεις του τομέα Κατασκευών 64
Γράφημα 82 - Ζητούμενες βασικές δεξιότητες για τις επιχειρήσεις του Πρωτογενούς τομέα 64
Γράφημα 83 - Ζητούμενες βασικές δεξιότητες για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις της ΠΚΜ 65
Γράφημα 84 - Ζητούμενες βασικές δεξιότητες για τις μικρές επιχειρήσεις της ΠΚΜ 66

Γράφημα 85 - Ζητούμενες βασικές δεξιότητες για τις μεσαίες & μεγάλες επιχειρήσεις της ΠΚΜ 67
Γράφημα 86 – Συμμετοχή εργαζομένων σε προγράμματα κατάρτισης από το 2021 έως σήμερα ανά ΠΕ 69
Γράφημα 87 - Συμμετοχή εργαζομένων σε προγράμματα κατάρτισης από το 2021 έως σήμερα ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας 70
Γράφημα 88 - Συμμετοχή εργαζομένων σε προγράμματα κατάρτισης από το 2021 έως σήμερα ανά μέγεθος επιχείρησης 70
Γράφημα 89 – Πρωτοβουλία για τη συμμετοχή των εργαζομένων των επιχειρήσεων της ΠΚΜ σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης ανά ΠΕ 71
Γράφημα 90 - Πρωτοβουλία για τη συμμετοχή των εργαζομένων των επιχειρήσεων της ΠΚΜ σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας 72
Γράφημα 91 - Χρηματοδοτικά εργαλεία που χρησιμοποίησαν οι επιχειρήσεις της ΠΚΜ για την επαγγελματική κατάρτιση των εργαζομένων τους ανά ΠΕ – Ιούνιος 2022 73
Γράφημα 92 - Χρηματοδοτικά εργαλεία που χρησιμοποίησαν οι επιχειρήσεις της ΠΚΜ για την επαγγελματική κατάρτιση των εργαζομένων τους ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας – Ιούνιος 2022 74

ΜΕΡΟΣ Α – ΕΡΕΥΝΑ ΠΕΔΙΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ

Εισαγωγή

Το παρόν Παραδοτέο Π03 αποτελεί την 3η Έρευνα Πεδίου του Έργου «ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ, ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ-ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΥ «ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ» ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ» και υποβάλλεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 5 της από 09-04-2019 Σύμβασης, μεταξύ της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και της Ένωσης Εταιρειών «ΙΝΝΟΛΑΝΤ Ε.ΠΕ - ΑΠΟΨΗ Α.Ε.» (εφεξής και «Ανάδοχος» ή/και «Σύμβουλος»).

Το αντικείμενο των υπηρεσιών του Αναδόχου εστιάζεται στη σύσταση και λειτουργία Περιφερειακού Μηχανισμού διάγνωσης των αναγκών της αγοράς εργασίας στην ΠΚΜ (ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ), αφορά στη συμβολή της ΠΚΜ κατά την συγκρότηση και λειτουργία του (εθνικού) Συστήματος Διάγνωσης των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, και υλοποιείται στο πλαίσιο του Υποέργου 1 της Πράξης: «Περιφερειακός Μηχανισμός Διάγνωσης των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας» η οποία έχει ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κεντρική Μακεδονία» βάσει της απόφασης ένταξης με ΑΠ. 60/09.01.2018 του Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας, και έχει λάβει κωδικό ΟΠΣ 5010638 (χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση -Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο- και από εθνικούς πόρους μέσω του ΠΔΕ).

Η δημιουργία Συστήματος Διάγνωσης στοχεύει στον αποτελεσματικό προσανατολισμό των πόρων σε προγράμματα που αφορούν την αγορά εργασίας, μειώνουν τις αναντιστοιχίες προσφοράς και ζήτησης εργασίας, αναπροσαρμόζουν την εκπαίδευση και κατάρτιση και τελικά ενισχύουν την απασχόληση μειώνοντας την ανεργία. Ο στόχος δημιουργίας του Συστήματος Διάγνωσης είναι αναγκαίο να εκπληρωθεί με την ενεργό συνεργασία των υπευθύνων για τη χάραξη πολιτικών, των κοινωνικών εταίρων, της τοπικής αυτοδιοίκησης καθώς και άλλων εμπλεκομένων φορέων, που σχετίζονται είτε με τις εισροές είτε με τις εκροές του συστήματος. Αριθμός των φορέων αυτών συμμετέχουν στο Δίκτυο Υποστήριξης του ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ.

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, καλείται λοιπόν, μέσω της λειτουργίας του ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ, να συμπληρώσει την υπάρχουσα πληροφόρηση στις βασικές θεματικές της διάγνωσης αναγκών, αξιοποιώντας δεδομένα που δεν είναι διαθέσιμα σε εθνικό επίπεδο (μέσω του ΕΙΕΑΔ, αλλά και των υπόλοιπων φορέων καταγραφής τάσεων στην αγορά εργασίας, δηλαδή ΟΑΕΔ, ΕΛΣΤΑΤ κοκ). Συγκεκριμένα, η πληροφόρηση πρόκειται να καλύπτει, μεταξύ των άλλων, τις εξής γενικές θεματικές:

- **Κενές θέσεις εργασίας και θέσεις εργασίας που με δυσκολία καλύπτονται** (ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά).
- **Κριτήρια πρόσληψης-απασχόλησης σε επαγγελματικό/κλαδικό επίπεδο.**
- **Πληροφόρηση σχετικά με τη δυναμική των κλάδων και των επαγγελμάτων** καθώς και των προϋποθέσεων για την αύξηση της απασχόλησης σε επαγγέλματα και κλάδους.
- Πληροφόρηση σχετικά με τον δυναμισμό κλάδων/επαγγελμάτων σε αναλυτικότερο επίπεδο και των επαγγελμάτων σε φθίνουσα πορεία.
- **Αναλυτικές πληροφορίες για τις επαγγελματικές και τις «οριζόντιες» δεξιότητες συγκεκριμένων επαγγελμάτων.**

Βάσει των συλλεγόμενων στοιχείων, η ΠΚΜ θα συνδράμει στην αποστολή του Εθνικού Μηχανισμού Διάγνωσης, θα σχεδιάζει τοπικές πολιτικές τόνωσης της απασχόλησης, θα ενημερώνει τους πολίτες για τις τάσεις στην εργασία και στις δεξιότητες, και μελλοντικά θα εκπονεί με μεγαλύτερη ευχέρεια τον σχεδιασμό της ΕΕΚ, πάλι σε τοπικό επίπεδο. Εν κατακλείδι, στο πλαίσιο σύστασης του ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ συνολικά θα υλοποιηθεί σειρά δράσεων όπως:

- **4 (ετήσιες) Έρευνες Πεδίου** (μέρος των στοιχείων θα τροφοδοτήσουν τον Εθνικό Μηχανισμό ΔΑΑΕ).
- 4 (ετήσιες) Έρευνες δευτερογενών στοιχείων και επεξεργασία αυτών.
- 4 (ετήσιες) Εκθέσεις ανάλυσης των τάσεων της αγοράς εργασίας στην ΠΚΜ.
- Δημιουργία και ενίσχυση «Δικτύου Φορέων Υποστήριξης και Τροφοδότησης του ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ».
- 2 Εκθέσεις Αξιολόγησης του Περιφερειακού Μηχανισμού.
- Δράσεις Δημοσιότητας και διάχυσης της Πληροφορίας (8 Ημερίδες, Δελτία Τύπου, Ιστοσελίδα του ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ, Εκθέσεις (συνοπτικές) για τους Πολίτες, κλπ.).
- 18 τριμηνιαίες Εκθέσεις Πεπραγμένων του Έργου.

Το παρόν Παραδοτέο **Π03- «3η Ετήσια Έρευνα Πεδίου του ΕΙΕΑΔ»** εντάσσεται στο **Πακέτο Εργασιών 1 – «Διενέργεια Ερευνών Πεδίου ΕΙΕΑΔ»** της Σύμβασης και αποτελεί την τρίτη από τις τέσσερις έρευνες πεδίου που θα ολοκληρωθούν έως τον Οκτώβριο του 2023. Η έρευνα αυτή υλοποιείται προγραμματικά σε ετήσια βάση και αποσκοπεί στη συλλογή δεδομένων, με στόχο τη διερεύνηση κρίσιμων στοιχείων της αγοράς εργασίας στην ΠΚΜ και την καταγραφή τάσεων, αναντιστοιχιών και προκλήσεων.

Για την υλοποίηση της 3ης Έρευνας Πεδίου ΕΙΕΑΔ, ο Ανάδοχος κατέθεσε ενδεικτικό πλάνο-μεθοδολογία στην Αναθέτουσα με την ΑΠ92/06.05.2022 επιστολή του, η οποία έγινε δεκτή με το 76ο/16.05.2022 Πρακτικό της ΕΠΠΕ - κοινοποιηθέν με το ΑΠ: οικ. 352808(1007)/18.05.2022.

Σε αντιστοιχία με τις ενέργειες που έγιναν κατά τη διεξαγωγή των προηγούμενων ερευνών πεδίου και λαμβάνοντας υπόψη την ΚΥΑ 24013/410 (ΦΕΚ Β 1618, 08/06/2016, άρθρο 2, παρ. β), σύμφωνα με την οποία *«Το ΕΙΕΑΔ ως επιστημονικά υπεύθυνος φορέας (…) είναι αρμόδιο για το συντονισμό των μεθοδολογικών προσεγγίσεων, το σχεδιασμό της μεθοδολογίας του*

μηχανισμού τόσο της συνολικής όσο και της μεθοδολογίας συλλογής δεδομένων από τα μέλη του δικτύου (…)», και σύμφωνα με την παρ. του ιδίου άρθρου, *«Οι Περιφέρειες (…) όταν αυτό απαιτείται για τις ανάγκες του εθνικού μηχανισμού, με βάση τη μεθοδολογία που συμφωνείται με το ΕΙΕΑΔ συγκεντρώνουν δεδομένα»*, η Αναθέτουσα κοινοποίησε τη Μεθοδολογία του Αναδόχου στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων[1] με την ΑΠ: οικ.444020(1180)/21.06.2022 ζητώντας τη γνωστοποίηση τυχόν παρατηρήσεων. Δεν έχει γνωστοποιηθεί ανατροφοδότηση μέχρι σήμερα.

Ο σχεδιασμός της 3ης Έρευνας Πεδίου ΕΙΕΑΔ, έλαβε ως όφειλε υπόψη τις *«Ζητούμενες πληροφορίες από τις Περιφέρειες»*, όπως αποτυπώνονται στην *«Μηχανισμός Διάγνωσης Αγοράς Εργασίας: Συνολική Μεθοδολογία» (ΕΙΕΑΔ,2015),* αφετέρου το προτεινόμενο *«Ερωτηματολόγιο προς τους κοινωνικούς εταίρους»* για τη διενέργεια έρευνας στους εργοδότες που περιλαμβάνεται στην ίδια έκδοση.

[1] με το άρθρο 81, παρ.1 του Ν.4921/22 καταργείται το άρθρο 85 του Ν.4368/16 που αφορά στη συγκρότηση του Μηχανισμού Διάγνωσης των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας και στο άρθρο 32 του Ν.4921/22 προβλέπεται «…Διαδοχή του Εθνικού Ινστιτούτου Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού …..»

1. Ταυτότητα της έρευνας

1. Τύπος Έρευνας

Η παρούσα έρευνα πεδίου περιλαμβάνει και παρουσιάζει τα ευρήματα της ποσοτικής και ποιοτικής πρωτογενούς έρευνας που διενεργήθηκε τον Ιούνιο του 2022. Ο τύπος έρευνας ανήκει στην κατηγορία των εμπειρικών ερευνών μέσω προσωπικής συνέντευξης.

2. Μέθοδος Διεξαγωγής

2.1. Διεξαγωγή Ποσοτικής Έρευνας

Η έρευνα διεξήχθη μέσω τηλεφωνικών συνεντεύξεων **(CATI– Computer Assisted Telephone Interviewing)** και βάσει δομημένου ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου προσαρμοσμένο στο λογισμικό ***SurveyMonkey***. Η μέθοδος αυτή εξασφαλίζει τα παρακάτω:

- ✓ Ταχύτητα στην προσέγγιση του κοινού-στόχου και γρήγορη εξαγωγή αποτελεσμάτων.
- ✓ Η χρήση ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου δεν επιτρέπει εξωτερική παρέμβαση ή και ανθρώπινο λάθος από την πλευρά του ερευνητή.
- ✓ Δυνατότητα ποιοτικού ελέγχου των συνεντεύξεων με τη μέθοδο της συνακρόασης.
- ✓ Τα στοιχεία των συνεντεύξεων καταχωρίζονται αυτομάτως σε ειδικό πρόγραμμα επεξεργασίας.

Λόγω απόκτησης κατάλληλου δείγματος σε εύλογο χρονικό διάστημα, δεν απαιτήθηκε η εφαρμογή μεικτού συστήματος συλλογής πληροφοριών (συμπλήρωση ηλεκτρονικών ερωτηματολογίων παράλληλα με τις τηλεφωνικές συνεντεύξεις).

2.2. Διεξαγωγή Ποιοτικής Έρευνας

Διεξήχθησαν σύντομες συνεντεύξεις μέσω τηλεφώνου από τους/τις ερευνητές/τριες βάσει ημι-δομημένου σύντομου ερωτηματολογίου 4-5 ερωτήσεων ανοιχτής απάντησης.

3. Καθορισμός Παραμέτρων του Δείγματος

Οι εκτιμήσεις που προκύπτουν από δειγματοληπτικές έρευνες εμπεριέχουν συστηματικά και μη-συστηματικά σφάλματα και παρουσιάζουν στατιστικές αποκλίσεις από τους δείκτες της απογραφής του στατιστικού πληθυσμού υπό μελέτη. Τα συστηματικά σφάλματα δειγματοληψίας οφείλονται στο γεγονός ότι ένα υποσύνολο ολόκληρου του πληθυσμού (των επιχειρήσεων) περιλαμβάνεται και συμμετέχει στην έρευνα. Τα υπόλοιπα στατιστικά σφάλματα είναι αυτά που δεν αναφέρονται σε άλλους παράγοντες όπως σφάλματα κάλυψης, μέτρησης, επεξεργασίας, μη απάντησης κ.ά. Οι παράμετροι της δειγματοληψίας καθορίστηκαν όπως παρακάτω.

3.1. Δειγματοληπτικές Μονάδες & Μέγεθος Δείγματος

Ως μονάδες δειγματοληψίας επιλέχθηκαν οι επιχειρήσεις, που διατηρούν έδρα ή παράρτημα στην ΠΚΜ, με τουλάχιστον έναν εργαζόμενο (εξαρτημένη σχέση εργασίας) πλην του εργοδότη. Για την τηλεφωνική συνέντευξη κλήθηκαν οι ιδιοκτήτες ή διευθυντικά στελέχη των επιχειρήσεων, ώστε να είναι σε θέση να απαντήσουν στις εξειδικευμένες ερωτήσεις.

Σύμφωνα με στοιχεία του πληροφοριακού συστήματος ΕΡΓΑΝΗ[2] για το 2021, που καταγράφει τις επιχειρήσεις που απασχολούν μισθωτούς εργαζόμενους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, στα τέλη του έτους, στην ΠΚΜ δραστηριοποιούνταν 50.285 επιχειρήσεις (16,72% του συνόλου των επιχειρήσεων στην επικράτεια) που συνολικά απασχολούσαν 352.637 εργαζόμενους (16,21% του συνόλου των εργαζομένων στην επικράτεια).

Το δείγμα των 603 επιχειρήσεων με τουλάχιστον 1 εργαζόμενο (πλην του ιδιοκτήτη), που τελικά συμμετείχαν στην έρευνα, συνιστούν κάλυψη περίπου 1,2% του συνολικού πληθυσμού των επιχειρήσεων της ΠΚΜ.

3.2. Μέγιστο Σφάλμα Δειγματοληψίας

Εκτιμάται σε ±4%, για τις εκτιμήτριες που υπολογίστηκαν (πχ ποσοστά).

3.3. Τύπος δειγματοληψίας ποσοτικής έρευνας

Μη αναλογική (αναφορικά με τη γεωγραφική διαστρωμάτωση) στρωματοποιημένη τυχαία δειγματοληψία (disproportionate random sampling) ενός σταδίου, με στόχο να υπάρξει επαρκές δείγμα πάνω από 60 επιχειρήσεις ανεξάρτητα τομέα οικονομικής δραστηριότητας για κάθε ΠΕ της ΠΚΜ.

3.4. Περιοχή & Στάθμιση

Η έρευνα διεξήχθη στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και το δείγμα είναι αντιπροσωπευτικό (στάθμιση) της συγκέντρωσης των επιχειρήσεων στις επτά (7) περιφερειακές Ενότητες (ΠΕ) αυτής.

Επιπλέον της γεωγραφικής στρωματοποίησης, επιλεγμένες ερωτήσεις του ερωτηματολογίου, έχουν αναλυθεί και παρουσιάζονται για την πιο ουσιαστική εξαγωγή συμπερασμάτων και ως προς:

α. Πέντε βασικούς τομείς παραγωγικής δραστηριότητας:
- i. Εμπόριο
- ii. Υπηρεσίες
- iii. Μεταποίηση
- iv. Κατασκευές
- v. Πρωτογενής Τομέας

[2] https://ypergasias.gov.gr/wp-content/uploads/2022/02/%CE%95%CE%99%CE%94%CE%99%CE%9A%CE%9F-%CE%A4%CE%95%CE%A5%CE%A7%CE%9F%CE%A3-2021-%CE%95%CE%A1%CE%93%CE%91%CE%9D%CE%97.pdf

b. Τρεις τάξεις μεγέθους επιχειρήσεων (βάσει του αριθμού εργαζομένων τους)
   i. <10 (πολύ μικρές)
   ii. <50 (μικρές)
   iii. ≥50 (μεσαίες & μεγάλες)[3]

3.5. Δειγματοληπτικό Πλαίσιο

Το πλαίσιο δειγματοληψίας προέκυψε από τα στοιχεία που είναι διαθέσιμα στα Γ.Ε.ΜΗ.[4] των Επιμελητηρίων των ΠΕ της ΠΚΜ.

4. Σχεδιασμός Ερωτηματολογίου

4.1. Στόχοι

Κατά το σχεδιασμό της έρευνας, η Ομάδα Έργου έλαβε υπόψη αφενός τις «Ζητούμενες πληροφορίες από τις Περιφέρειες», όπως αποτυπώνονται στην Συνολική Μεθοδολογία του ΕΙΕΑΔ[5] (σελ. 9-13), αφετέρου το προτεινόμενο ερωτηματολόγιο που απευθύνεται προς τους κοινωνικούς εταίρους για τη διενέργεια έρευνας στους εργοδότες, της ίδιας έκδοσης[6].

Βασικοί στόχοι της έρευνας ήταν:

- Η αποτύπωση της **υφιστάμενης κατάστασης** στο απασχολούμενο ανθρώπινο δυναμικό στον ιδιωτικό τομέα της ΠΚΜ.
- Η καταγραφή της **τρέχουσας ζήτησης και των μελλοντικών προοπτικών ανάπτυξης σε επαγγέλματα και κλάδους.**
- Η διερεύνηση **ζητούμενων επαγγελματικών δεξιοτήτων** και δεξιοτήτων **που λείπουν ή χρειάζονται βελτίωση,** μέσω προγραμμάτων δια βίου μάθησης κ.ά. (οριζόντιες δεξιότητες κατά ESCO).

4.2. Δομή Ερωτηματολογίου Ποσοτικής Έρευνας

Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων, αποφασίστηκε η διερεύνηση των παρακάτω θεμάτων, μέσω ενός δομημένου ερωτηματολογίου, αφενός με ερωτήσεις κλειστού τύπου για την εξαγωγή ποσοτικών αποτελεσμάτων αλλά και καταγραφή σε συγκεκριμένες ερωτήσεις ποιοτικών απαντήσεων ανοικτής επιλογής.

---

[3] Η κατηγοριοποίηση έγινε σύμφωνα με την Σύσταση της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2003) 1422]. Λαμβάνοντας υπόψη πως οι μεγάλες επιχειρήσεις αποτελούν πολύ μικρό ποσοστό των επιχειρήσεων στην εξεταζόμενη γεωγραφική περιοχή (και τη χώρα εν γένει) και ως εκ τούτου για λόγους βέλτιστης παρουσίασης των αποτελεσμάτων αποτελούν μία κατηγορία μαζί με τις μεσαίες επιχειρήσεις.

[4] Γενικό Εμπορικό Μητρώο

[5] Μηχανισμός Διάγνωσης Αγοράς Εργασίας, Συνολική Μεθοδολογία, ΕΙΕΑΔ, Δεκέμβριος 2015

[6] Κατά το διάστημα σχεδιασμού της παρούσας έρευνας (άνοιξη 2022) δεν υπήρχε από τον Εθνικό Μηχανισμό προτεινόμενο ερωτηματολόγιο για τους Περιφερειακούς Μηχανισμούς

Οι τέσσερεις βασικοί άξονες διερεύνησης είναι:

A. Προφίλ Επιχείρησης: Ερωτήσεις 1-8
B. Μεταβολές στις θέσεις εργασίας: Ερωτήσεις 9-15
C. Ειδικότητες/ Δεξιότητες/ Γνώσεις: Ερωτήσεις 16-17
D. Στάση ως προς τη Δια Βίου Μάθηση: Ερώτηση 18-20

Το ερωτηματολόγιο παρατίθεται στο *Παράρτημα Ι* του παρόντος.

4.3. Κλίμακες Απαντήσεων

Για τη διαμόρφωση των απαντήσεων σε ερωτήσεις που στοχεύουν στη διερεύνηση/καταγραφή της άποψης των ερωτηθέντων χρησιμοποιήθηκαν ερωτήσεις:

- Συλλογής ονομαστικού τύπου δεδομένων (nominal type)
- Διχοτόμων απαντήσεων (πχ ΝΑΙ/ΟΧΙ)
- Πολλαπλών απαντήσεων
- Αναλογική (ratio) για την συλλογή ποσοτικών δεδομένων

5. Διάρκεια Έρευνας Πεδίου

Η προετοιμασία του δειγματοληπτικού πλαισίου, η εκπαίδευση των ερευνητών και η διεξαγωγή της έρευνας πεδίου διήρκησε από τις 20 Μαΐου έως τις 30 Ιουλίου 2022. Ακολούθησε η ανάλυση και οπτικοποίηση των αποτελεσμάτων.

6. Επάρκεια - Ποιοτικοί Έλεγχοι

Στη διεξαγωγή και επίβλεψη της έρευνας συμμετείχαν:

- Ένας επόπτης της τηλεφωνικής έρευνας με αρμοδιότητα την παρακολούθηση της σύνθεσης του δείγματος, τον ποιοτικό έλεγχο των συνεντεύξεων μέσω συνακρόασης, την υποστήριξη των ερευνητών (επίλυση τεχνικών προβλημάτων, κάλυψη απορίων – ερωτημάτων κλπ).
- Τρεις ερευνητές για τη διεξαγωγή των τηλεφωνικών συνεντεύξεων και την καταχώρηση των απαντήσεων στο σύστημα CATI (Computer Assisted Telephone Interviewing).

7. Κωδικοποιήσεις

Η καταγραφή των αναγκών για ***επαγγέλματα και οριζόντιες δεξιότητες*** γίνεται με βάση την ταξινόμηση ESCO[7] (Ευρωπαϊκή Ταξινόμηση δεξιοτήτων, ικανοτήτων και επαγγελμάτων) η οποία για τον πυλώνα των επαγγελμάτων ακολουθεί τη Διεθνή Τυποποιημένη Ταξινόμηση Επαγγελμάτων ISCO 08. Πιο συγκεκριμένα, η διερεύνηση επαγγελματικών ειδικοτήτων έγινε στο επίπεδο διψήφιας κατηγοριοποίησης αυτών (με επέκταση σε τριψήφια κατηγοριοποίηση για επιλεγμένα επαγγέλματα βάσει των συμπερασμάτων της 2ης Έρευνας Πεδίου – βλ. Π02 – 2η Έρευνα Πεδίου του ΕΙΕΑΔ). Οι 9 μονοψήφιοι κλάδοι επαγγελμάτων

[7] https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation

(εξαιρούνται οι Ειδικές Δυνάμεις – 0 λόγω μη συνάφειας με τους σκοπούς της έρευνας) και οι 37 διψήφιες ειδικότητες που προκύπτουν για το σύνολο των 9 μονοψήφιων επαγγελμάτων κατά ESCO παρατίθενται στο *Παράρτημα ΙΙ*. Για τον πυλώνα των δεξιοτήτων, κατά ESCO, προβλέπονται 4 μονοψήφιες κατηγορίες (γνώσεις, γλωσσικές δεξιότητες και γνώσεις, δεξιότητες, κάθετες δεξιότητες και ικανότητες). Για τους σκοπούς της παρούσας έρευνας και λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα της 2ης Έρευνας Πεδίου του ΕΙΕΑΔ (Π02) όπου διαπιστώθηκε μειωμένη κατανόηση των διατυπώσεων του ESCO από τους εργοδότες, δημιουργήθηκε μια προσαρμοσμένη λεκτικά λίστα δεξιοτήτων. Οι επιλεγμένες δεξιότητες, αντιστοιχούν σε κατά ESCO κατηγορίες ή υποκατηγορίες δεξιοτήτων και ταυτόχρονα είναι γλωσσικά προσαρμοσμένες στην εγχώρια ορολογία ώστε να αυξηθεί ο βαθμός κατανόησης από τους ερωτώμενους. Η σχετική λίστα δεξιοτήτων βρίσκεται επίσης στο *Παράρτημα ΙΙ*.
Τέλος, η κατηγοριοποίηση της τυπικής εκπαίδευσης ακολουθεί τη Διεθνή Τυποποιημένη Ταξινόμηση Εκπαίδευσης, ISCED-2013 (International Standard Classification of Education) η οποίο διακρίνει την τυπική εκπαίδευση σε εννέα βαθμίδες (0-8).

8. Επεξεργασία Αποτελεσμάτων

Για την αποτύπωση και την επεξεργασία των απαντήσεων της έρευνας και εξαγωγή αποτελεσμάτων χρησιμοποιήθηκε το πρόγραμμα στατιστικής ανάλυσης SPSS, προγράμματα οπτικοποίησης των αποτελεσμάτων μεταξύ των οποίων και η σειρά λογισμικών γραφείου Microsoft Office.

9. Αποτελέσματα τηλεφωνικών κλήσεων

Συνολικά έγιναν 13.807 κλήσεις. Από αυτές, 603 οδήγησαν σε συμπληρωμένα ερωτηματολόγια (4,4% - completed), 19 ήταν ημι-συμπληρωμένα και απορρίφθηκαν (0,13% - drop-out rate) και 5.464 – 39,6% ήταν αρνήσεις για διάφορους λόγους (αδυναμία απάντησης, έλλειψη χρόνου, απουσία κατάλληλων ατόμων κλπ.) Οι υπόλοιπες κλήσεις ήταν αναπάντητες, αφορούσαν ακατάλληλα ή λανθασμένα τηλεφωνικά νούμερα. Το χαμηλό ποσοστό απόκρισης (response rate) είναι χαρακτηριστικό για τηλεφωνικές έρευνες που απευθύνονται σε επιχειρήσεις.

2. Αποτύπωση της Έρευνας

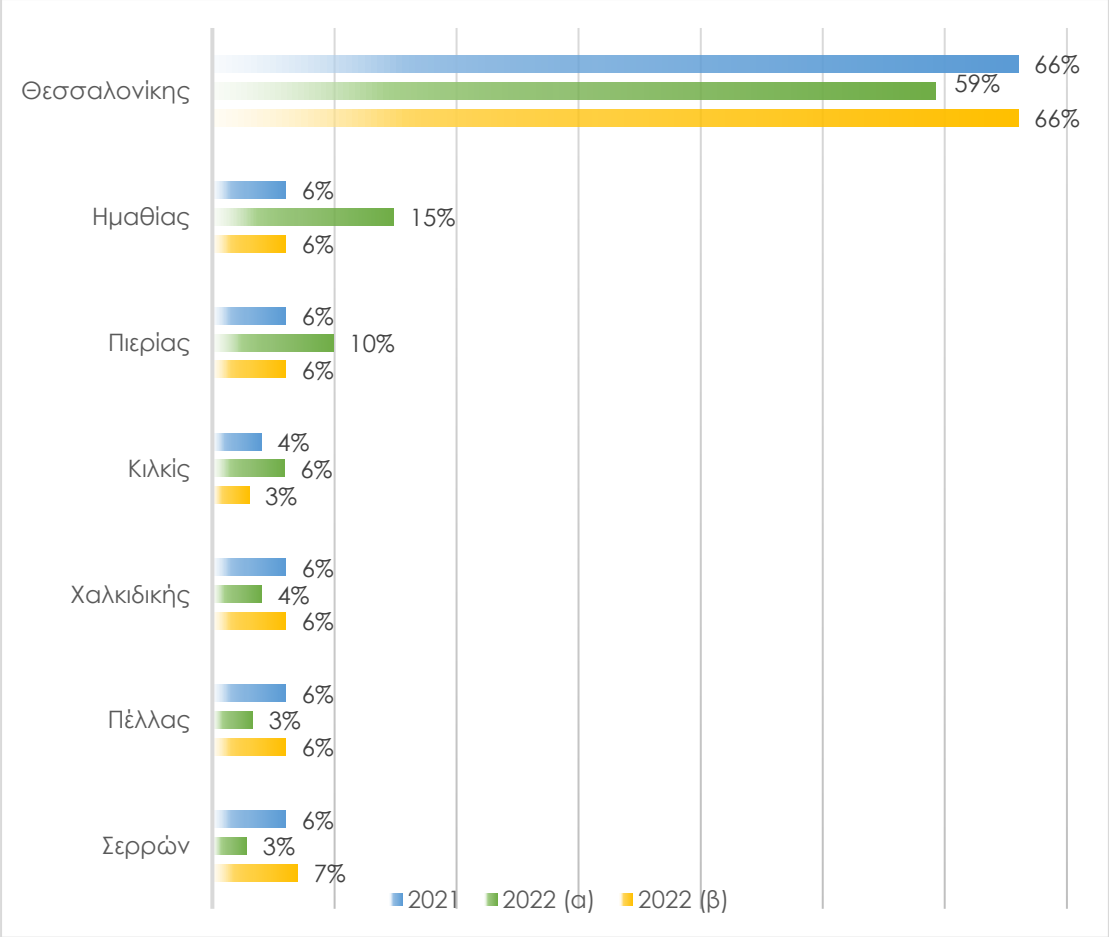
Στην Ενότητα αυτή παρουσιάζονται αναλυτικά, ανά ερώτημα, τα επεξεργασμένα στοιχεία των απαντήσεων των επιχειρήσεων (N=603) που συμμετείχαν στην έρευνα πεδίου και αναλύονται όπου είναι απαραίτητο για την καλύτερη κατανόηση αυτών **(α)** ανά Περιφερειακή Ενότητα, **(β)** ανά τομέα επιχειρηματικής δραστηριότητας και **(γ)** ανά μέγεθος επιχείρησης (κατηγοριοποίηση βάσει αριθμού εργαζομένων).

Α. Προφίλ Επιχείρησης (Ερωτήσεις 1-8)

1. Περιφερειακή Ενότητα δραστηριοποίησης της επιχείρησης

Στο Γράφημα 1 αποτυπώνεται η συμμετοχή της κάθε ΠΕ της ΠΚΜ στο σύνολο των επιχειρήσεων που συμμετείχαν στην έρευνα. Η ΠΕ Θεσσαλονίκης συμμετέχει κατά 66% στο δείγμα, η Ημαθία με 6%, η Πιερία με 6%, το Κιλκίς με 3%, η Χαλκιδική και η Πέλλα με 6% και η ΠΕ Σερρών με 7%. Η ερώτηση τέθηκε στο σύνολο του δείγματος. Επιπλέον παρατίθενται στοιχεία για την ποσοστιαία ανά ΠΕ συμμετοχή των επιχειρήσεων στο δείγμα και για τις δύο προηγούμενες έρευνες του ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ. Η συμμετοχή των επιχειρήσεων στο δείγμα για τις έρευνες του 2021 και 2022-β (παρούσα) είναι σταθμισμένη βάσει της πραγματικής συμμετοχής των επιχειρήσεων στο σύνολο της ΠΚΜ για τα αντίστοιχα έτη, όπως αυτή δίνεται από τις ετήσιες εκθέσεις του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων[8].

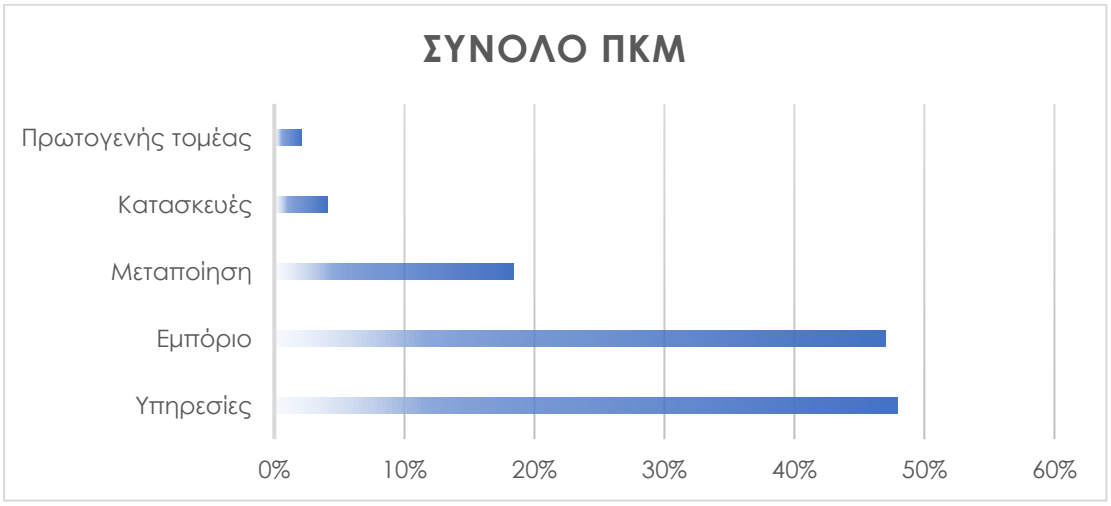
[8] Για την παρούσα έρευνα αντλήθηκαν στοιχεία από το «Ειδικό Ετήσιο Τεύχος» Αποτελέσματα της καταγραφής του συνόλου των επιχειρήσεων και των εργαζομένων – μισθωτών με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου από 1 Οκτωβρίου έως 30 Νοεμβρίου 2021».

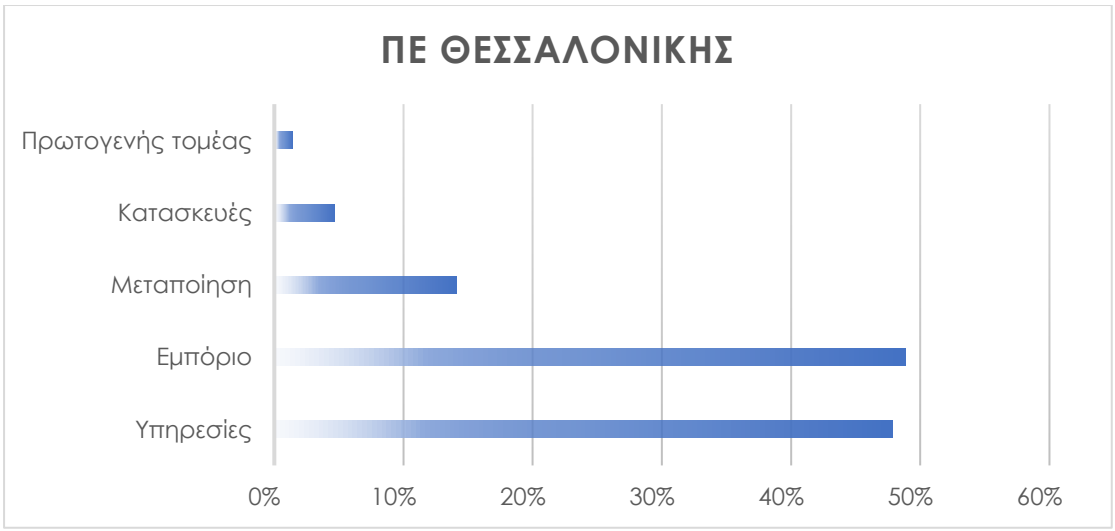
Γράφημα 1 - Ποσοστό συμμετοχής επιχειρήσεων της κάθε ΠΕ στο σύνολο του δείγματος των ερευνών του ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ για τις 3 έρευνες πεδίου του 2021 (N=704), 2022-α (N=424) και 2022-β (N=603).

2. Κλάδος δραστηριότητας επιχείρησης

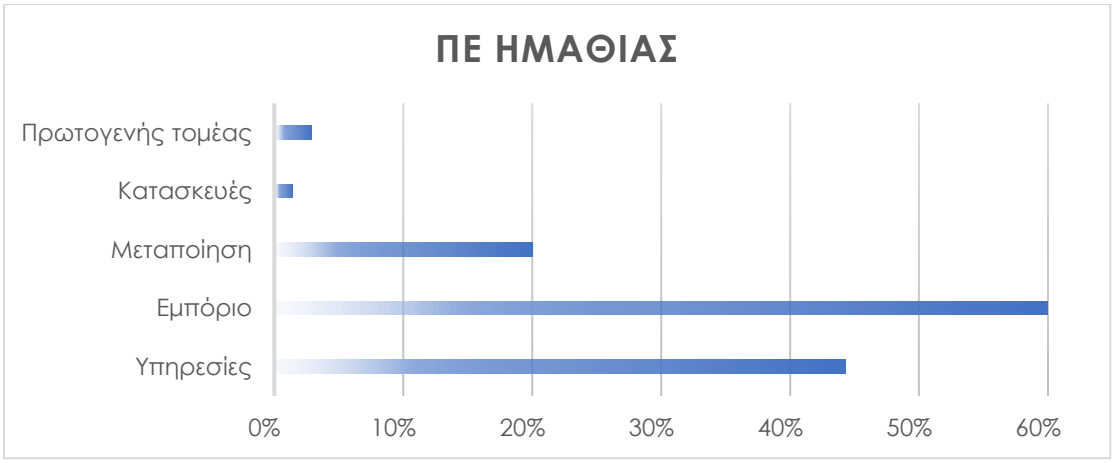
Η δεύτερη στρωματοποίηση του δείγματος αφορά στην ομαδοποίηση του σε πέντε βασικούς τομείς οικονομικής δραστηριότητας (υπηρεσίες, εμπόριο, μεταποίηση, κατασκευές, πρωτογενής τομέας). Η ερώτηση αυτή τέθηκε στο σύνολο του δείγματος με τη δυνατότητα πολλαπλής επιλογής και την επιλογή περαιτέρω του ενός κλάδου. Η κατανομή των επιχειρήσεων του δείγματος στους πέντε τομείς για το σύνολο της ΠΚΜ και ανά Περιφερειακή Ενότητα φαίνεται στα Γραφήματα 2 έως και 9. Παρατηρούμε ότι οι Υπηρεσίες και το Εμπόριο έχουν τη μεγαλύτερη συμμετοχή στο δείγμα. Το ποσοστό αθροιστικά είναι άνω του 100% διότι υπάρχουν επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε πάνω από έναν τομέα.

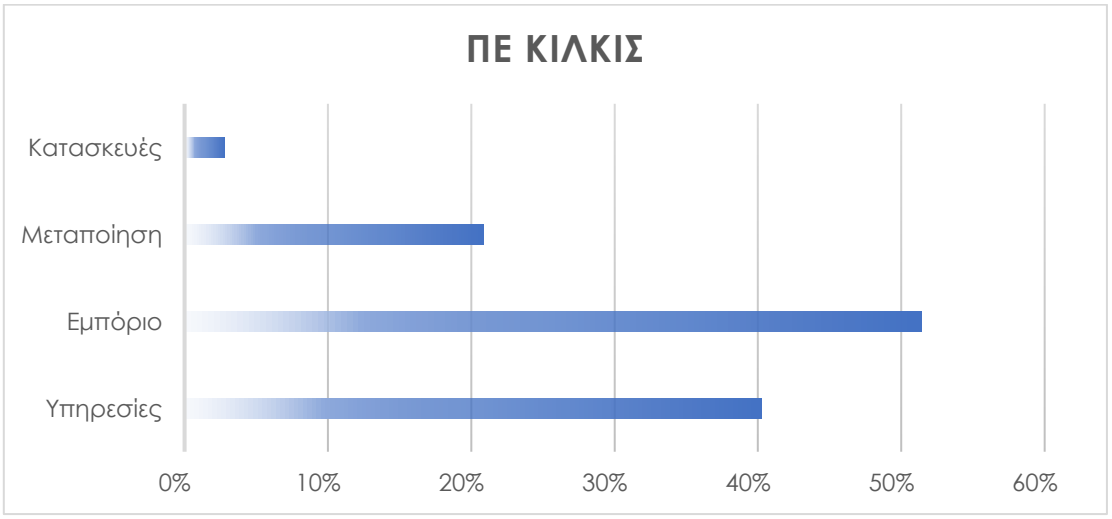
Γράφημα 2 – Διαστρωμάτωση επιχειρήσεων της ΠΚΜ ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας

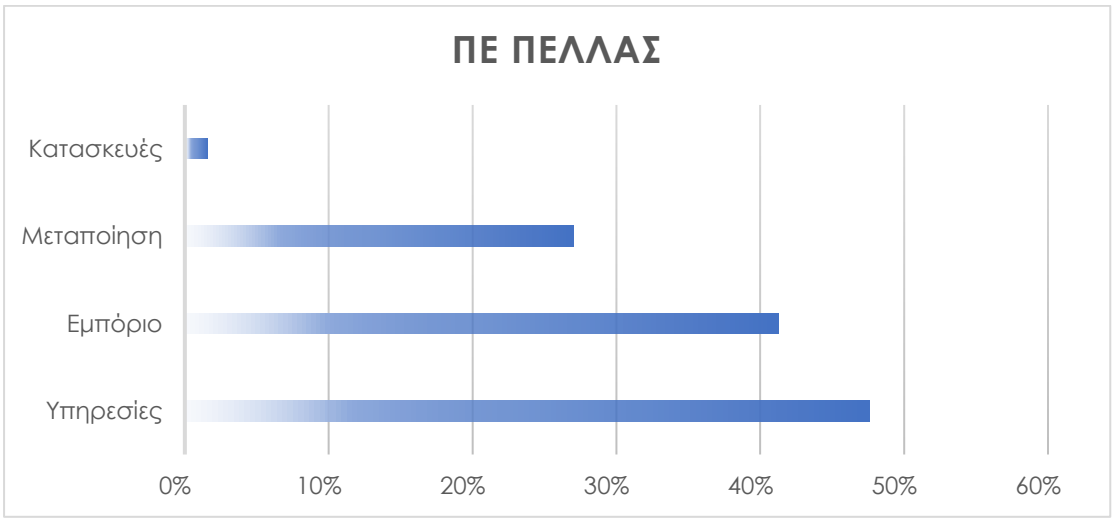
Γράφημα 3 - Επιχειρήσεις του δείγματος στην ΠΕ Θεσσαλονίκης ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας

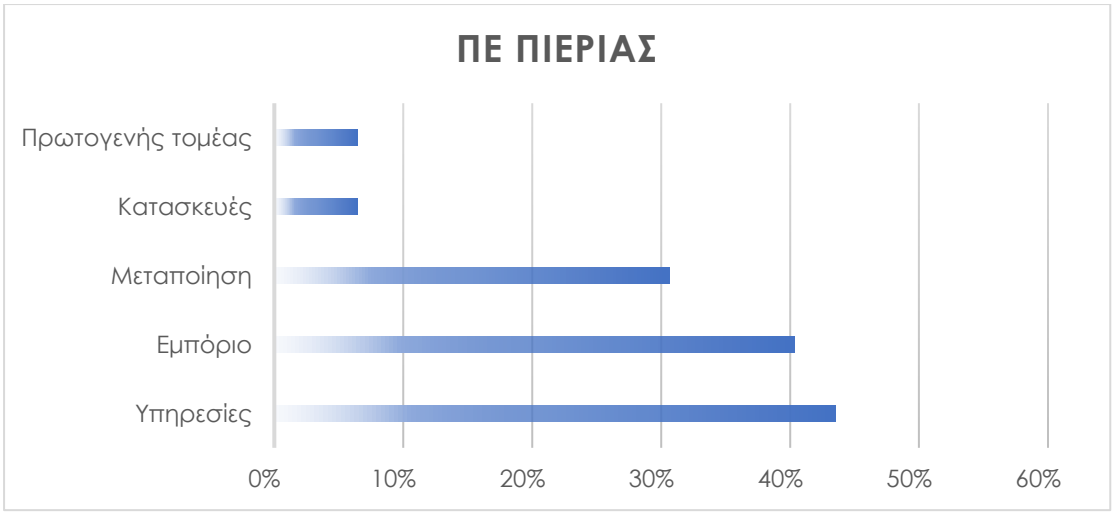
Γράφημα 4 - Επιχειρήσεις του δείγματος στην ΠΕ Ημαθίας ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας

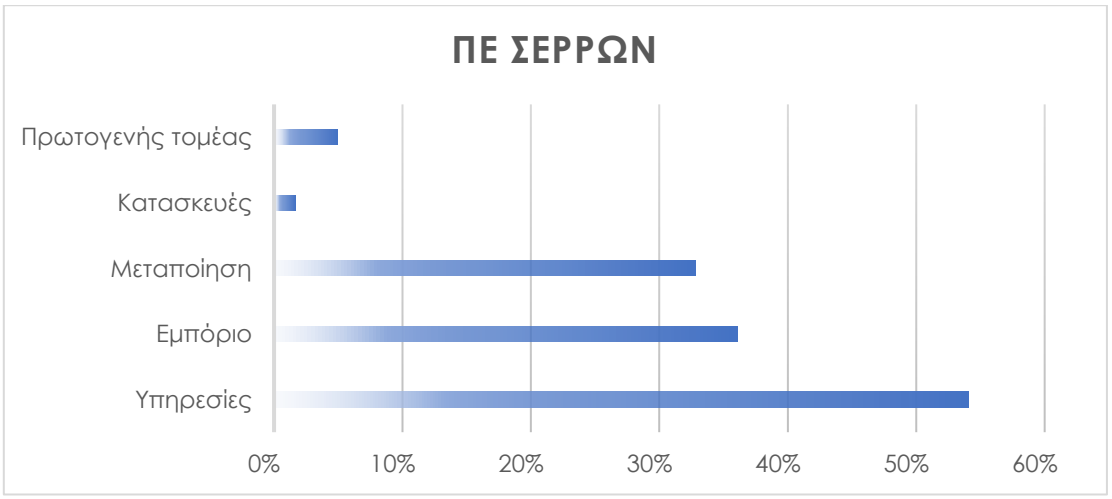
Γράφημα 5 - Επιχειρήσεις του δείγματος στην ΠΕ Κιλκίς ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας

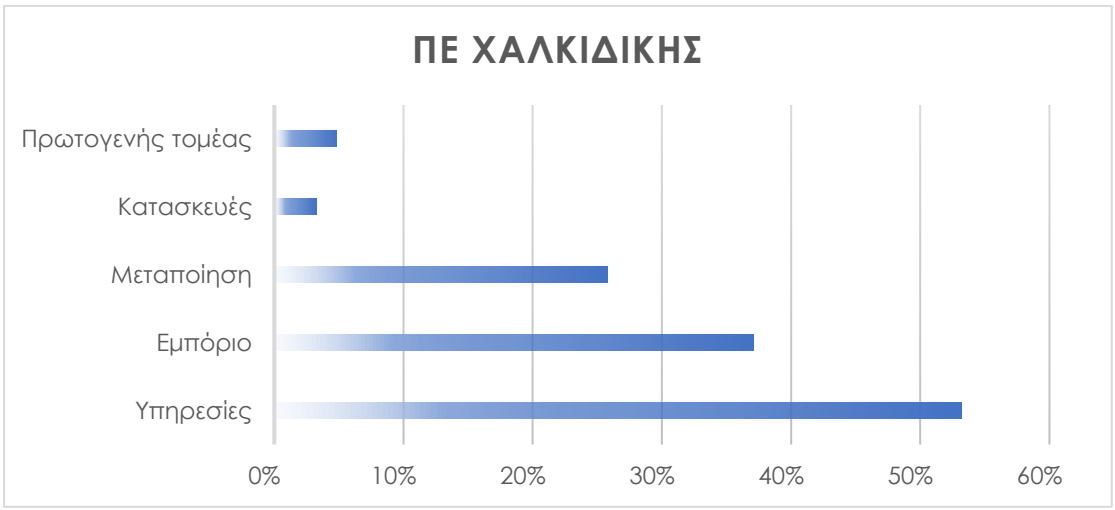
Γράφημα 6 - Επιχειρήσεις του δείγματος στην ΠΕ Πέλλας ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας

Γράφημα 7 - Επιχειρήσεις του δείγματος στην ΠΕ Πιερίας ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας

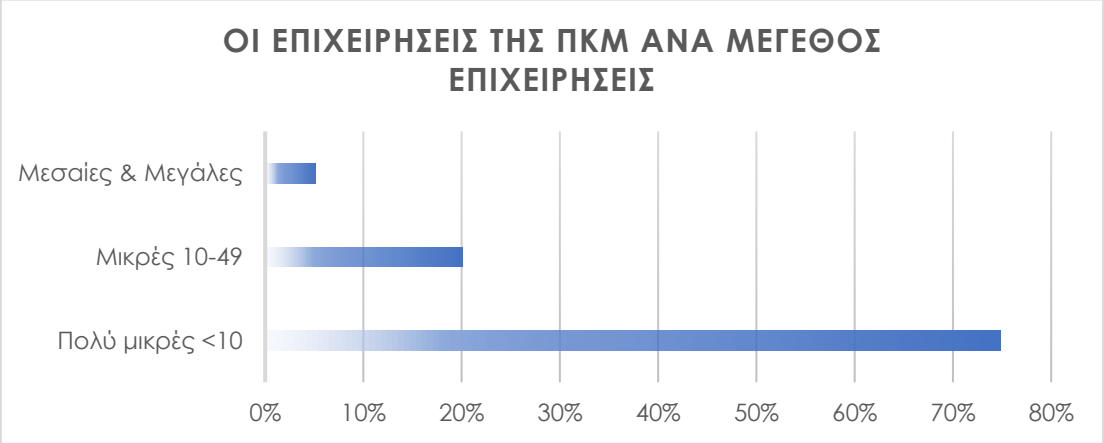
Γράφημα 8 - Επιχειρήσεις του δείγματος στην ΠΕ Σερρών ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας

Γράφημα 9 - Επιχειρήσεις του δείγματος στην ΠΕ Χαλκιδικής ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας

3. Αριθμός εργαζομένων επιχείρησης (Ερώτηση 7)

Η ερώτηση τέθηκε στο σύνολο του δείγματος. Η μέση τιμή του αριθμού των εργαζομένων ανά επιχείρηση για την ΠΚΜ είναι 15, με το 75% των επιχειρήσεων να απασχολεί έως 10 εργαζόμενους. Η κατανομή των επιχειρήσεων της ΠΚΜ ανά μέγεθος παρουσιάζεται στο Γράφημα 10. Στους Πίνακες 1 και 2 που ακολουθούν παρουσιάζεται η μέση τιμή του αριθμού των εργαζομένων των επιχειρήσεων της ΠΚΜ ανά Περιφερειακή Ενότητα (Πίνακας 1) και ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας (Πίνακας 2).

Γράφημα 10 – Κατανομή των επιχειρήσεων της Περιφέρειας βάσει του μεγέθους τους

Πίνακας 1 – Διάμεσος & μέση τιμή εργαζομένων στις επιχειρήσεις του δείγματος ανά Περιφερειακή Ενότητα

Περιφερειακή Ενότητα	Εργαζόμενοι (διάμεσος)	Εργαζόμενοι (μέση τιμή)
Θεσσαλονίκης	12	18
Ημαθίας	6	8
Κιλκίς	5	18
Πέλλας	10	10
Πιερίας	10	12
Σερρών	8	8
Χαλκιδικής	10	12
Σύνολο ΠΚΜ	4	15

Πίνακας 2 – Διάμεσος & μέση τιμή εργαζομένων στις επιχειρήσεις του δείγματος ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας

Τομέας Οικονομικής Δραστηριότητας	Εργαζόμενοι (διάμεσος)	Εργαζόμενοι (μέση τιμή)
Υπηρεσίες	4	10
Εμπόριο	3	15
Μεταποίηση	7	35
Κατασκευές	8	12
Πρωτογενής Τομέας	5	14

4. Έτη λειτουργίας της επιχείρησης

Η ερώτηση τέθηκε στο σύνολο του δείγματος. Ο μέσος χρόνος ζωής των επιχειρήσεων της ΠΚΜ είναι 23,2 έτη, με το 95% των επιχειρήσεων να απαριθμεί έως 50 χρόνια ζωής. Στο Γράφημα 11 που ακολουθεί, παρουσιάζεται η μέση τιμή του χρόνου ζωής των επιχειρήσεων ανά Περιφερειακή Ενότητα.

Γράφημα 11 – Μέσος χρόνος λειτουργίας των επιχειρήσεων του δείγματος ανά ΠΕ

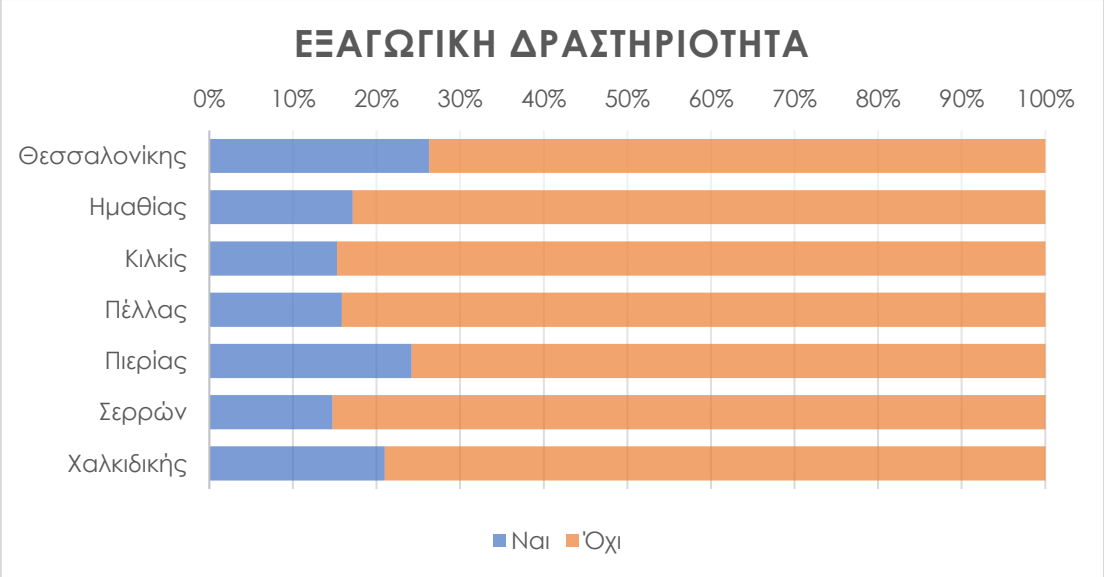
Στον Πίνακα 3 που ακολουθεί παρατίθεται ο μέσος χρόνος ζωής των επιχειρήσεων ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας. Αυτός στην ΠΚΜ είναι ανεξάρτητος του τομέα οικονομικής της δραστηριότητας όπως φαίνεται και από τις αμελητέες διαφοροποιήσεις του μέσου χρόνου ζωής τόσο μεταξύ των διαφορετικών τομέων όσο και ως προς την καταγραφείσα μέση τιμή της Περιφέρειας.

Πίνακας 3 – Μέση τιμή ετών λειτουργίας των επιχειρήσεων στην ΠΚΜ ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας

Τομέας Οικονομικής Δραστηριότητας	Έτη
Υπηρεσίες	21,2
Εμπόριο	25,8
Μεταποίηση	28,5
Κατασκευές	20,9
Πρωτογενής Τομέας	22,9

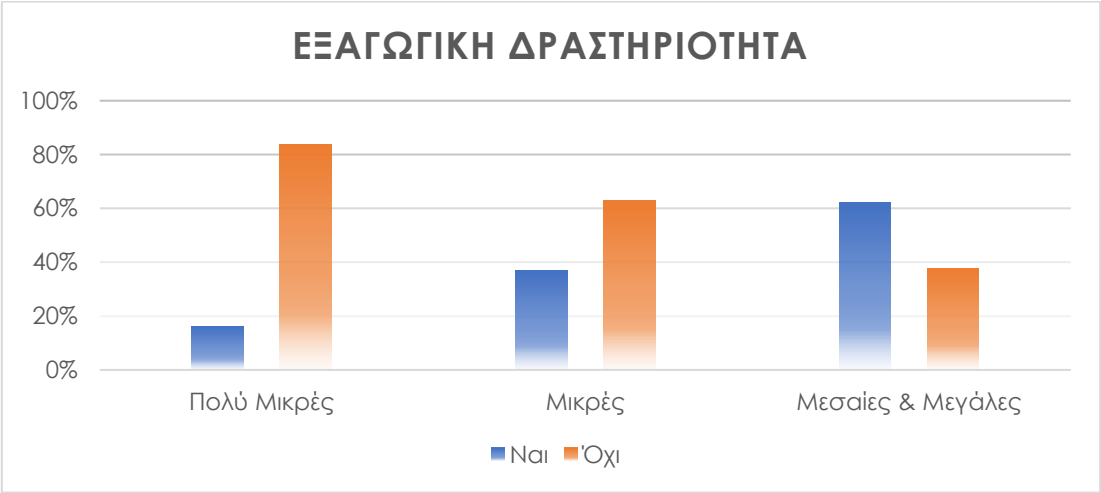
5. Εξαγωγική δραστηριότητα εντός διετίας

Η ερώτηση τέθηκε στο σύνολο του δείγματος και έδειξε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ερευνώμενων επιχειρήσεων (84%) δεν είχε και δεν έχει εξαγωγική δραστηριότητα την τελευταία διετία. Στο παρακάτω Γράφημα 12, παρουσιάζεται η εξαγωγική δραστηριότητα ανά Περιφερειακή Ενότητα. Παρατηρούμε ότι οι ΠΕ Θεσσαλονίκης και Πιερίας εμφανίζουν την πιο έντονη εξαγωγική δραστηριότητα και ότι οι επιχειρήσεις της Περιφέρειας που εξάγουν προϊόντα κυμαίνεται σε ένα 15-25% του συνόλου τους.

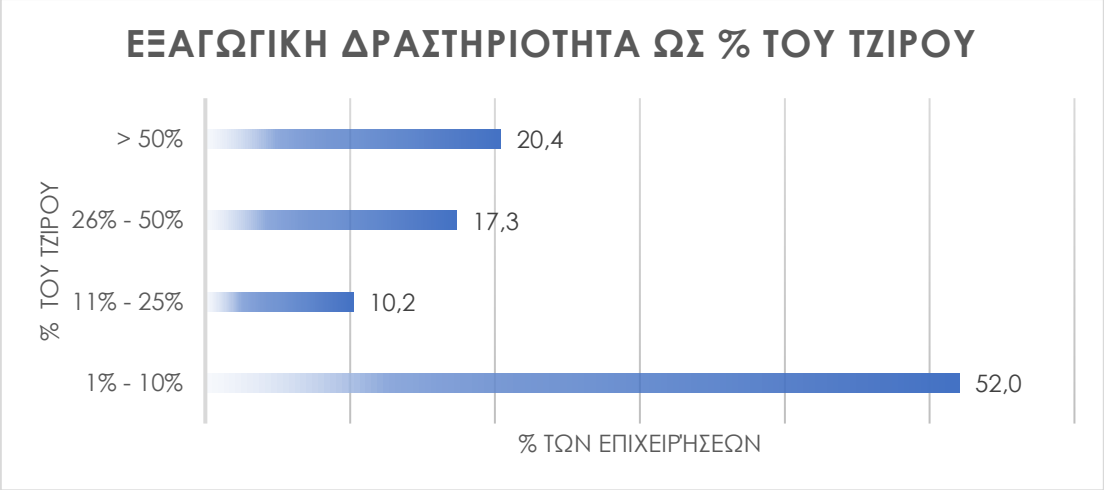
Γράφημα 12 - Εξαγωγική δραστηριότητα ανά ΠΕ

Στο Γράφημα 13 παρουσιάζεται η εξαγωγική δραστηριότητα και ανά μέγεθος επιχειρήσεων. Παρατηρείται ότι η εξαγωγική δραστηριότητα συναρτάται και σχετίζεται με το μέγεθος της επιχείρησης, εύρημα αναμενόμενο κυρίως λόγω της παραγωγικής διαδικασίας και διάρθρωση των επιχειρήσεων, και με τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις να εμφανίζουν σημαντικά μεγαλύτερη εξαγωγική δραστηριότητα από ότι οι μικρές αι πολύ μικρές επιχειρήσεις.

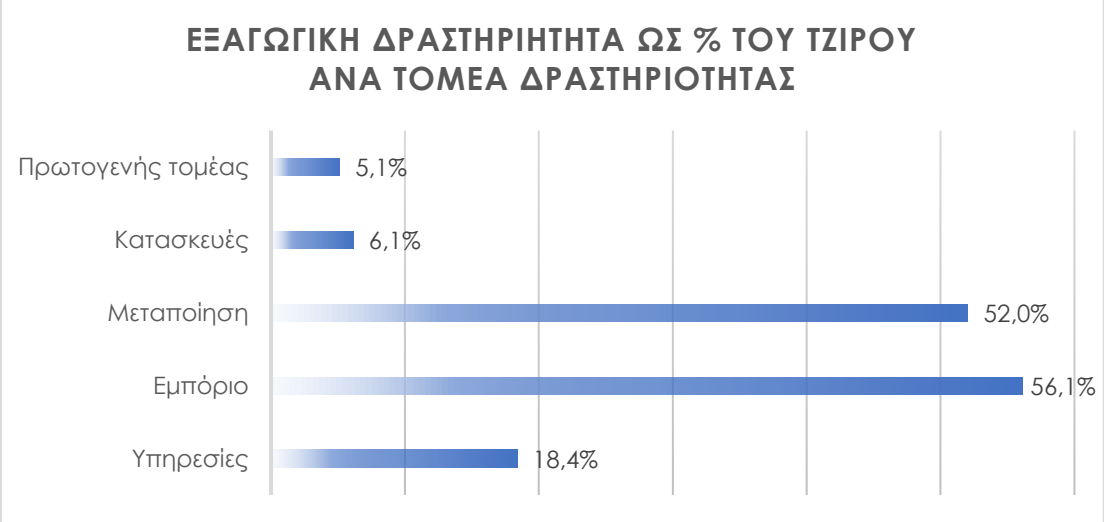

Γράφημα 13 - Εξαγωγική δραστηριότητα ανά μέγεθος επιχείρησης

Το 16% των επιχειρήσεων της ΠΚΜ που έχει εξαγωγική δραστηριότητα, ερωτήθηκε επιπλέον σχετικά με τη συμμετοχή των εσόδων από εξαγωγές στον ετήσιο τζίρο της επιχείρησης. Σε περιφερειακό επίπεδο, η εξαγωγική δραστηριότητα αντιστοιχεί περίπου στο 10% (διάμεση τιμή) του τζίρου μιας επιχείρησης. Το τι ποσοστό του τζίρου των επιχειρήσεων της ΠΚΜ αντιστοιχεί η εξαγωγική δραστηριότητα παρουσιάζεται κλιμακωτά στο Γράφημα 14.

Γράφημα 14 – Εξαγωγική δραστηριότητα εκφρασμένη ως % του τζίρου των επιχειρήσεων της ΠΚΜ που εξάγουν.

Γράφημα 15 - Εξαγωγική δραστηριότητα εκφρασμένη ως % του τζίρου των επιχειρήσεων της ΠΚΜ ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας

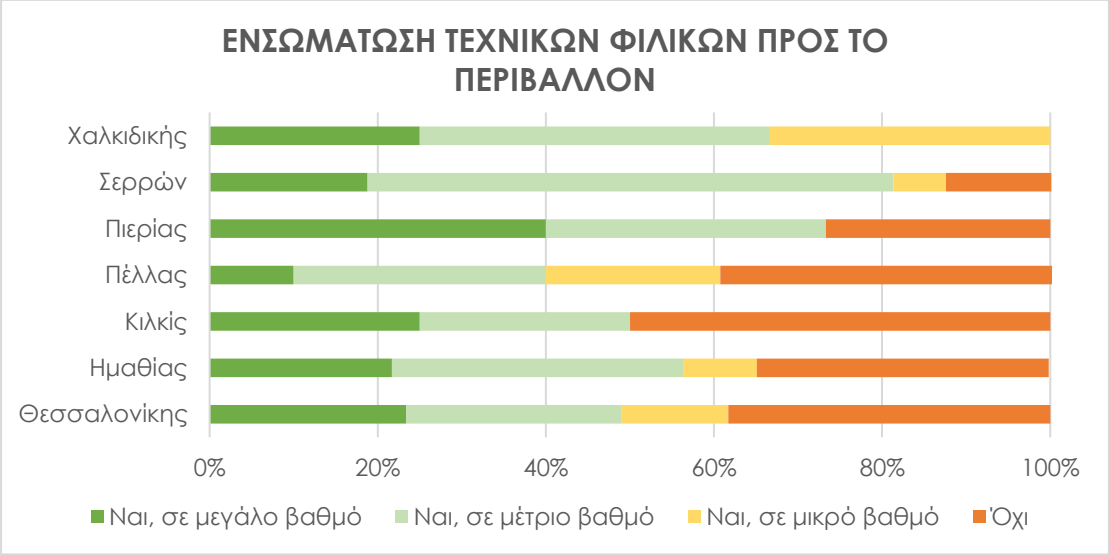
Όπως φαίνεται στο Γράφημα 15 παραπάνω, η εξαγωγική δραστηριότητα στην ΠΚΜ είναι πιο έντονη στις επιχειρήσεις των τομέων του Εμπορίου και της Μεταποίησης (Γράφημα ΧΧ).

6. Ενσωμάτωση τεχνικών και διαδικασιών φιλικών προς το περιβάλλον

Οι 603 επιχειρήσεις του δείγματος ερωτήθηκαν σχετικά με το εάν και σε ποιο βαθμό έχουν ενσωματώσει στη λειτουργία τους, τεχνικές και διαδικασίες που είναι οικολογικές/ φιλικές προς το περιβάλλον. Τα αποτελέσματα ανά Περιφερειακή Ενότητα παρουσιάζονται στο Γράφημα 16.

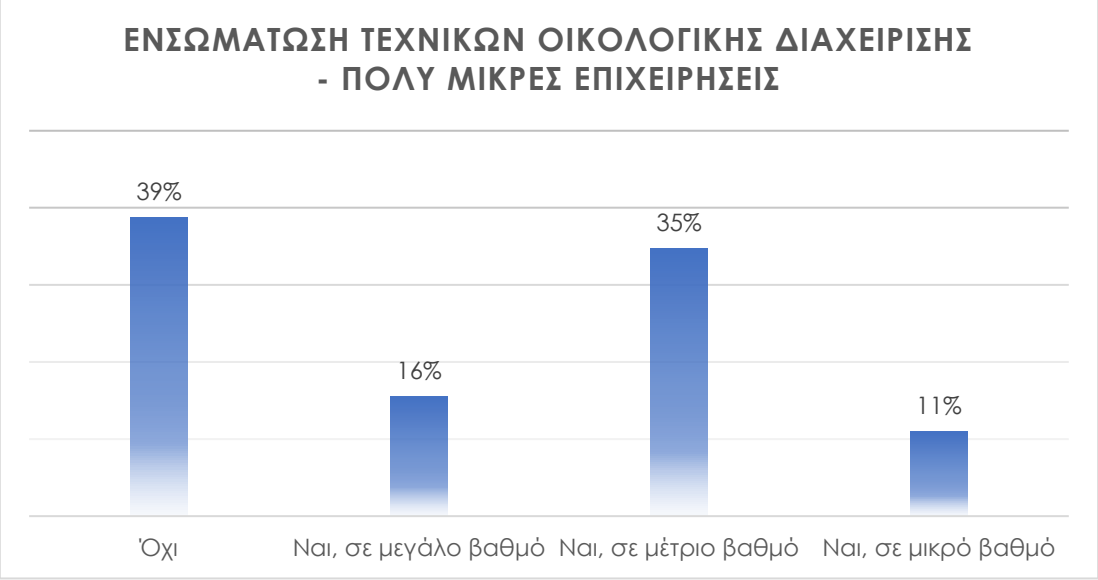
Είναι εμφανής η διαφοροποίηση για την μη ενσωμάτωση τεχνικών και διαδικασιών στις ΠΕ. Οι ΠΕ του Κιλκίς (50%) της Πέλλας (38%), της Θεσσαλονίκης (36%) και της Ημαθίας (66%) υστερούν των άλλων ΠΕ.

Εν αντιθέσει οι ΠΕ Σερρών, Πιερίας, Χαλκιδικής δήλωσαν ότι τις έχουν ενσωματώσει σε μεγάλο ή μέτριο βαθμό, εν μέρει και λόγω του παραγωγικού μοντέλου που είναι κυρίαρχο σε αυτές τις ΠΕ.

Γράφημα 16 Ενσωμάτωση τεχνικών οικολογικής διαχείρισης ανά ΠΕ

Στα Γραφήματα 17 έως 19 που ακολουθούν, παρουσιάζεται και ο βαθμός ενσωμάτωσης φιλικών προς το περιβάλλον διαδικασιών διαχείρισης των επιχειρήσεων της ΠΚΜ ανά μέγεθος επιχείρησης.

Γράφημα 17 – Ενσωμάτωση τεχνικών οικολογικής διαχείρισης από τις πολύ μικρές επιχειρήσεις της ΠΚΜ

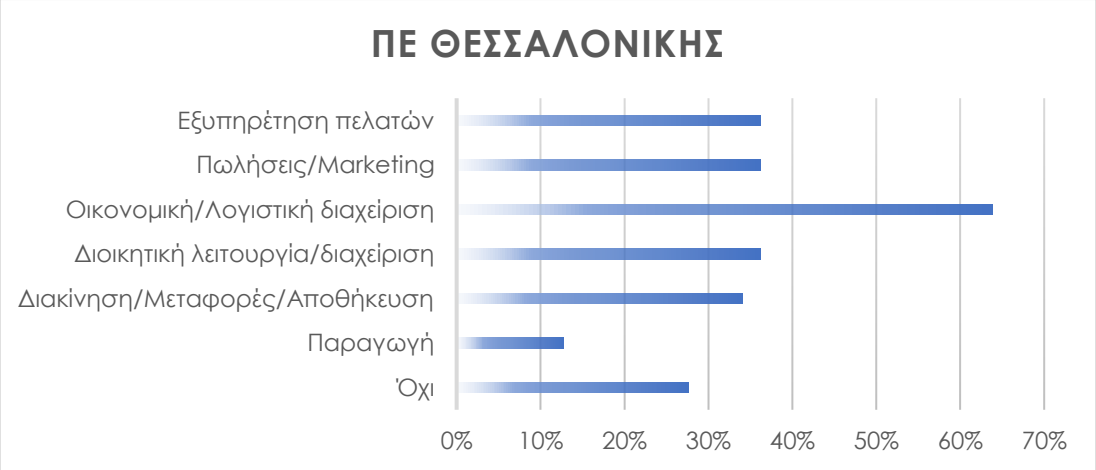
Γράφημα 18 - Ενσωμάτωση τεχνικών οικολογικής διαχείρισης από τις μικρές επιχειρήσεις της ΠΚΜ

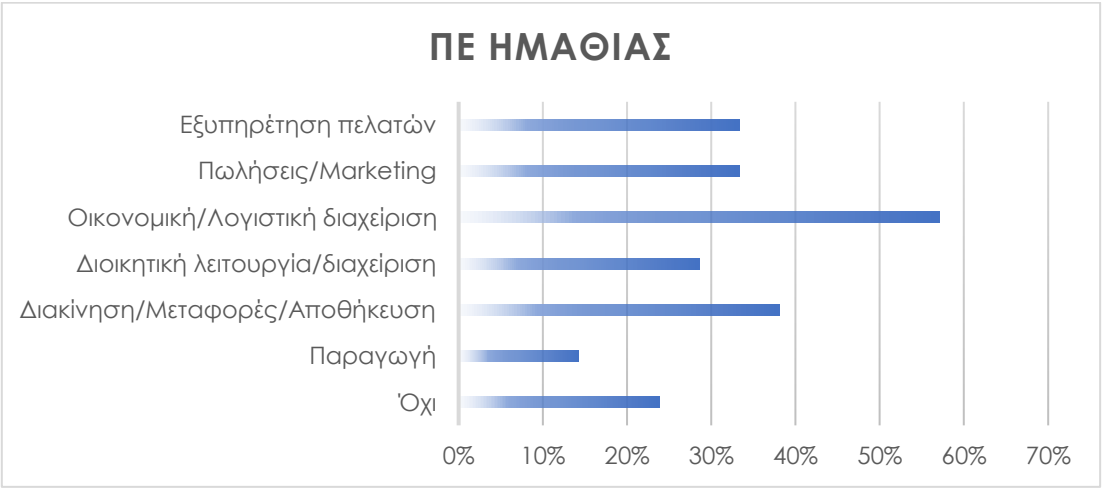
Γράφημα 19- Ενσωμάτωση τεχνικών οικολογικής διαχείρισης από τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις της ΠΚΜ

7. Ψηφιοποίηση και αυτοματοποίηση διαδικασιών εταιρικής διαχείρισης

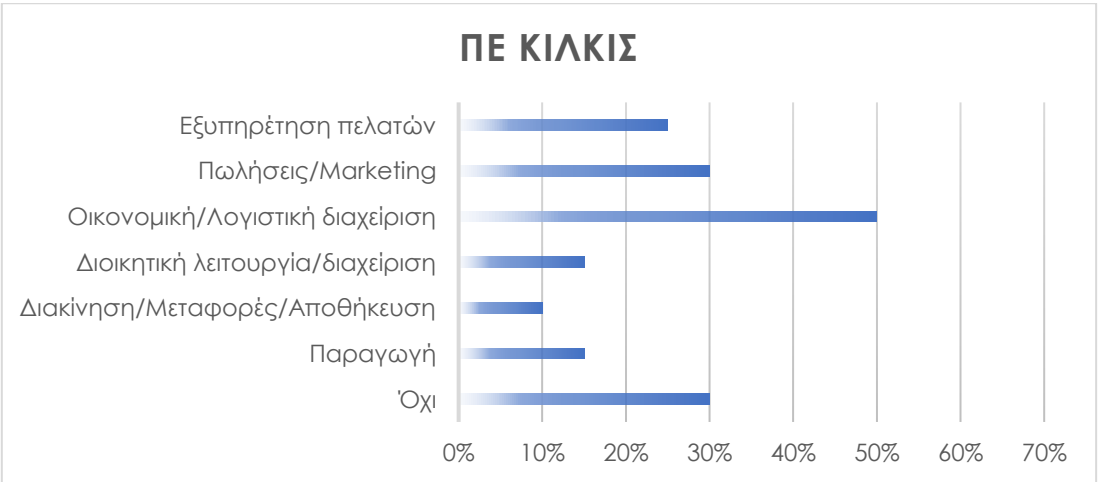
Οι επιχειρήσεις του δείγματος ερωτήθηκαν επιπλέον για το βαθμό ψηφιοποίησης των εσωτερικών τους διαδικασιών ή/και αυτοματοποίησης των βασικών τους λειτουργιών με τη χρήση κατάλληλων λογισμικών και εφαρμογών. Στα Γραφήματα που ακολουθούν (20-26) παρουσιάζεται ο βαθμός αυτοματοποίησης των διαδικασιών των επιχειρήσεων της ΠΚΜ σε έξι βασικές λειτουργίες ανά Περιφερειακή Ενότητα. Σημειώνεται ότι για τις ΠΕ Θεσσαλονίκης και Σερρών ένα 6% του δείγματος δε γνώριζε ή δεν ήθελε να απαντήσει τη σχετική ερώτηση. Η αντίστοιχη τιμή για την ΠΕ Ημαθίας ανέρχεται στο 13%. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι η ψηφιοποίηση εσωτερικών διαδικασιών είναι μεγαλύτερη όσον αφορά την οικονομική και λογιστική διαχείριση μιας εταιρείας, ενώ ακολουθούν οι διαδικασίες πωλήσεων & εξυπηρέτησης πελατών και οι διαδικασίες Logistics.

Γράφημα 20 – Βαθμός αυτοματοποίησης βασικών λειτουργιών των επιχειρήσεων στην ΠΕ Θεσσαλονίκης

Γράφημα 21 – Βαθμός αυτοματοποίησης βασικών λειτουργιών των επιχειρήσεων στην ΠΕ Ημαθίας

Γράφημα 22 - Βαθμός αυτοματοποίησης βασικών λειτουργιών των επιχειρήσεων στην ΠΕ Κιλκίς

Γράφημα 23 - Βαθμός αυτοματοποίησης βασικών λειτουργιών των επιχειρήσεων στην ΠΕ Πέλλας

Γράφημα 24 - Βαθμός αυτοματοποίησης βασικών λειτουργιών των επιχειρήσεων στην ΠΕ Πιερίας

Γράφημα 25 - Βαθμός αυτοματοποίησης βασικών λειτουργιών των επιχειρήσεων στην ΠΕ Σερρών

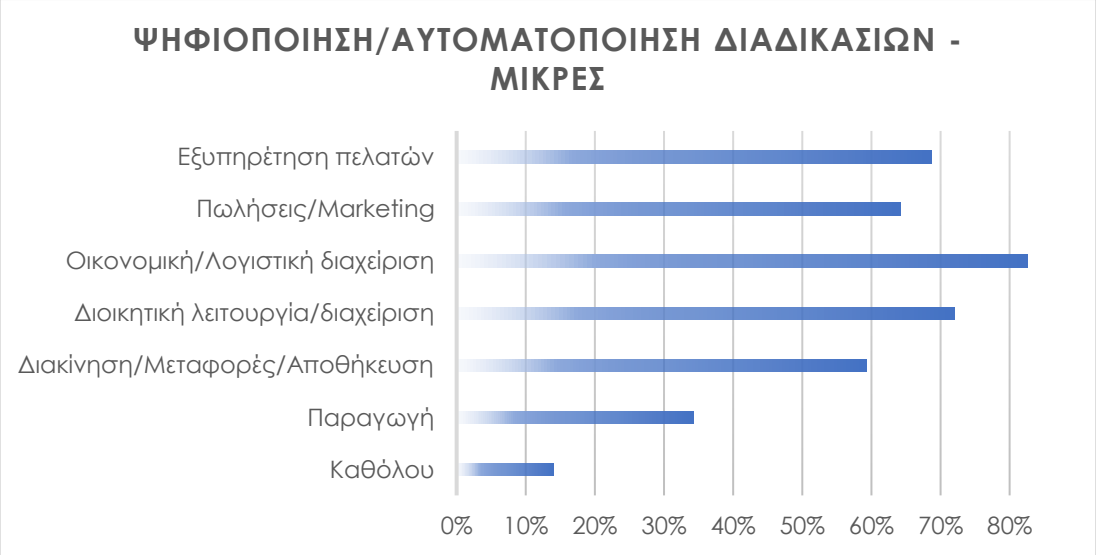

Γράφημα 26 - Βαθμός αυτοματοποίησης βασικών λειτουργιών των επιχειρήσεων στην ΠΕ Χαλκιδικής

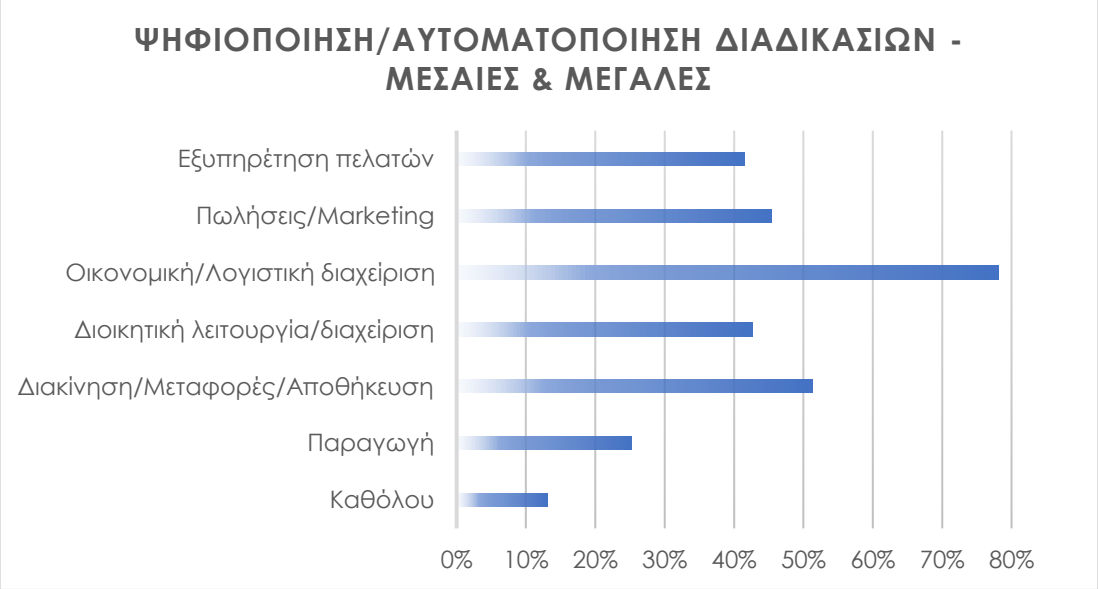
Ο βαθμός αυτοματοποίησης των διαδικασιών λειτουργίας των επιχειρήσεων της ΠΚΜ εξετάστηκε και ως προς το μέγεθος της κάθε επιχείρησης. Τα αποτελέσματα (Γραφήματα 27-29) παρουσιάζουν το εξής ενδιαφέρον: οι μικρές επιχειρήσεις παρουσιάζουν εξίσου καλό βαθμό αυτοματοποίησης των διαδικασιών τους με τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις και μάλιστα εμφανίζουν μεγαλύτερο ποσοστό από αυτές όταν πρόκειται για την αυτοματοποίηση της οικονομικής/ λογιστικής διαχείρισης. Σημειώνεται ότι στην περίπτωση των πολύ μικρών επιχειρήσεων όπου ο βαθμός αυτοματοποίησης των διαδικασιών των επιχειρήσεων είναι σαφώς μικρότερος (σε καμία διαδικασία δεν υπερβαίνει το 50%), υπάρχει κι ένα 10% των επιχειρήσεων το οποίο δε γνώριζε να απαντήσει ή έδειξε απροθυμία.

Γράφημα 27 - Βαθμός αυτοματοποίησης βασικών λειτουργιών των πολύ μικρών επιχειρήσεων της ΠΚΜ

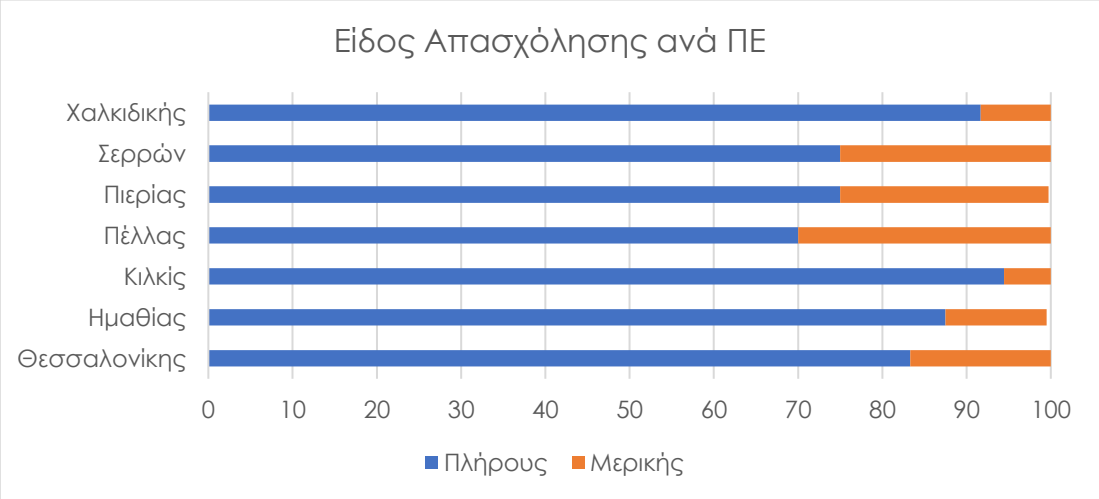
Γράφημα 28 - Βαθμός αυτοματοποίησης βασικών λειτουργιών των μικρών επιχειρήσεων της ΠΚΜ

Γράφημα 29 - Βαθμός αυτοματοποίησης βασικών λειτουργιών των μεσαίων και μεγάλων επιχειρήσεων της ΠΚΜ

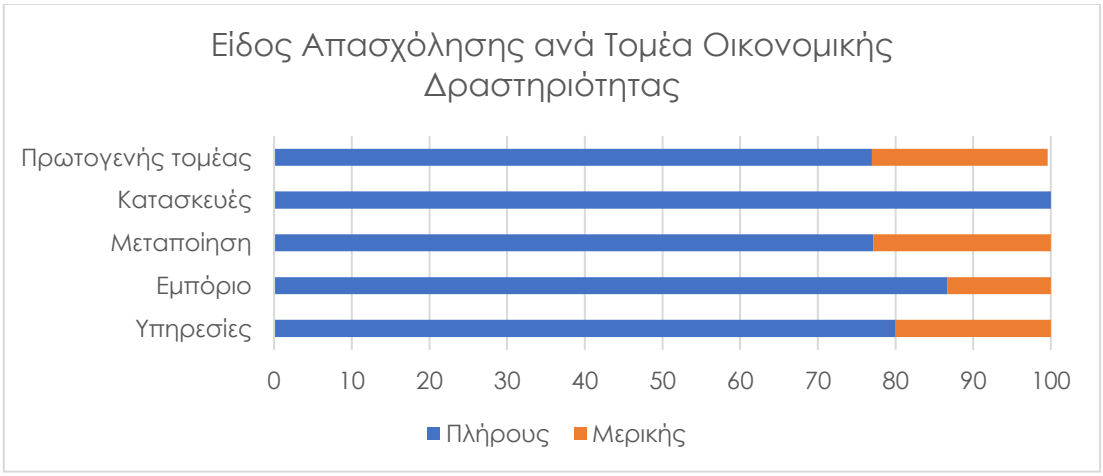
8. Είδος απασχόλησης εργαζομένων στις επιχειρήσεις της ΠΚΜ

Οι επιχειρήσεις του δείγματος ερωτήθηκαν σχετικά με το είδος της απασχόλησης (πλήρης ή μερική) των εργαζομένων τους. Κατά μέσο όρο, οι επιχειρήσεις της ΠΚΜ απασχολούν 13 εργαζομένους πλήρους απασχόλησης (87%) και 2 εργαζόμενους μερικούς απασχόλησης (13%)[9]. Τα αποτελέσματα αναλύθηκαν τόσο ανά Περιφερειακή Ενότητα (Γράφημα 30) όσο και ως προς τον τομέα οικονομικής δραστηριότητας (Γραφήματα 31) της κάθε επιχείρησης αλλά και ως προς το μέγεθος αυτής (Γραφήματα 32).

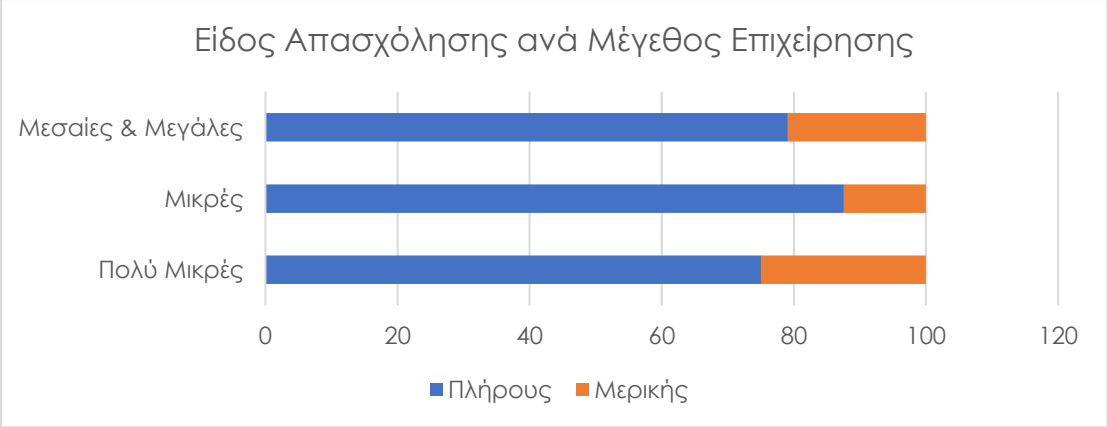
Γράφημα 30 – Είδος απασχόλησης εργαζομένων στις επιχειρήσεις κάθε μίας από τις 7 ΠΕ της ΠΚΜ

Τα μεγαλύτερα ποσοστά μερικής απασχόλησης (30%) εμφανίζονται στην ΠΕ Πέλλας και στους τομείς της μεταποίησης και του πρωτογενούς. Ο τομέας των κατασκευών δηλώνει 100% πλήρη απασχόληση των εργαζομένων του.

Γράφημα 31 - Είδος απασχόλησης εργαζομένων ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας στην ΠΚΜ

[9] Ο υπολογισμός έγινε βάσει του μέσου όρου εργαζομένων ανά επιχείρηση όπως αυτός καταγράφηκε σε προηγούμενη ερώτηση της έρευνας (βλ. παραπάνω).

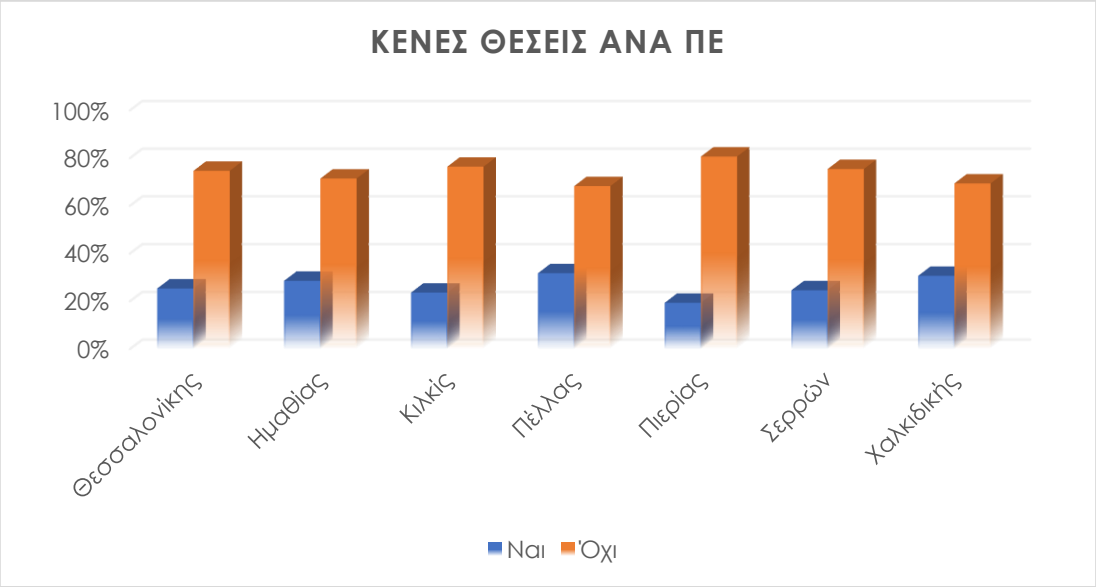
Γράφημα 32 - Είδος απασχόλησης εργαζομένων ανά μέγεθος επιχείρησης στην ΠΚΜ

Β. Μεταβολές στις Θέσεις Εργασίας (Ερωτήσεις 9-15)

9. Κενές θέσεις στις επιχειρήσεις της ΠΚΜ – Ιούνιος 2022

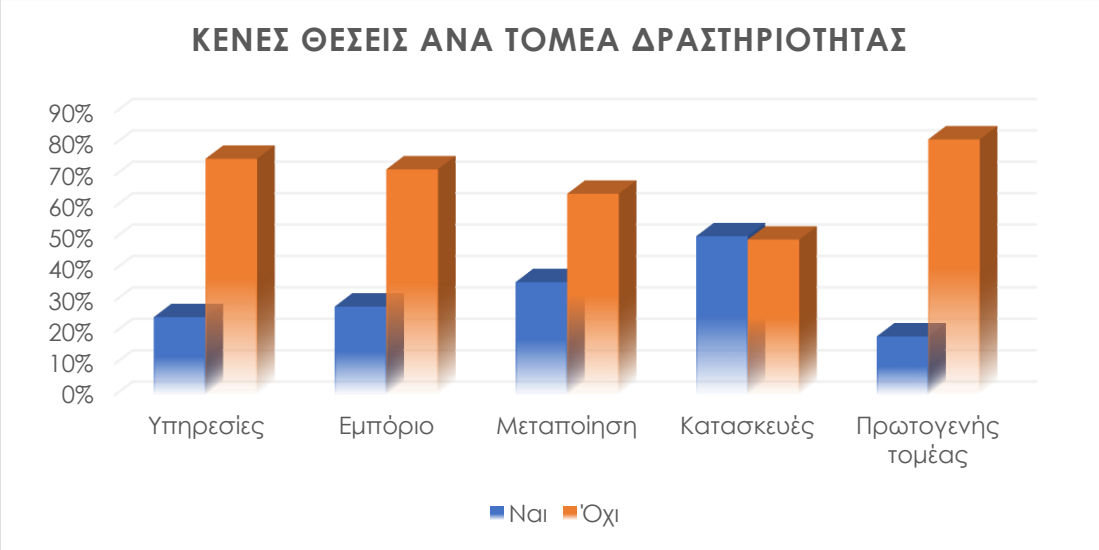
Από το σύνολο των επιχειρήσεων της ΠΚΜ, το 26% αυτών δήλωσε τουλάχιστον μια κενή θέση και το 74% δήλωσε ότι δεν υπάρχει κενή θέση εργασίας.

Τα γραφήματα που ακολουθούν (33 έως 35), παρουσιάζουν την κατανομή των επιχειρήσεων με κενές θέσεις εργασίας έναντι αυτών χωρίς, ως προς: **α)** την Περιφερειακή Ενότητα στην οποία ανήκουν (Γράφημα 33) και **β)** τον τομέα οικονομικής δραστηριότητας τους (Γράφημα 34) και **γ)** ως προς το μέγεθος της επιχείρησης (Γράφημα 35). Η μέση τιμή των κενών θέσεων ανά επιχείρηση που δηλώνει κενές θέσεις είναι 2-3 (Πίνακας 4).

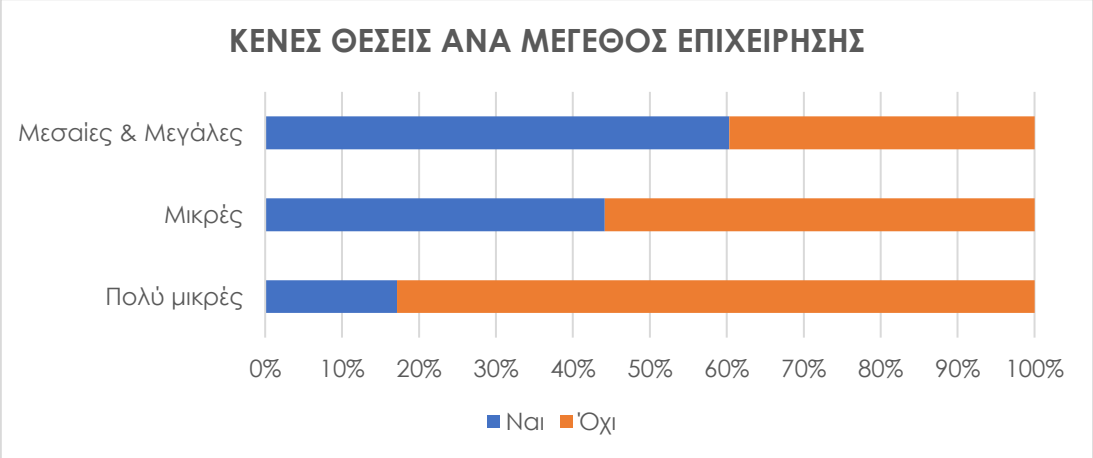

Γράφημα 33 - Απεικόνιση κενών θέσεων εργασίας στις επιχειρήσεις της ΠΚΜ ανά ΠΕ – Ιούνιος 2022

Σε περιφερειακό επίπεδο, κενές θέσεις εμφανίζουν το 26% των επιχειρήσεων. Οι περισσότερες κενές θέσεις εργασίας εμφανίζονται στις ΠΕ Πέλλας και Χαλκιδικής. Από τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας, οι περισσότερες διαθέσιμες θέσεις εργασίας εμφανίζονται σε επιχειρήσεις του τομέα των κατασκευών κι έπειτα της μεταποίησης. Τέλος, όσο αυξάνεται το μέγεθος μιας επιχείρησης στην ΠΚΜ, τόσο αυξάνονται και οι διαθέσιμες θέσεις εργασίας.

Γράφημα 34 - Κενές θέσεις εργασίας στην ΠΚΜ ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας

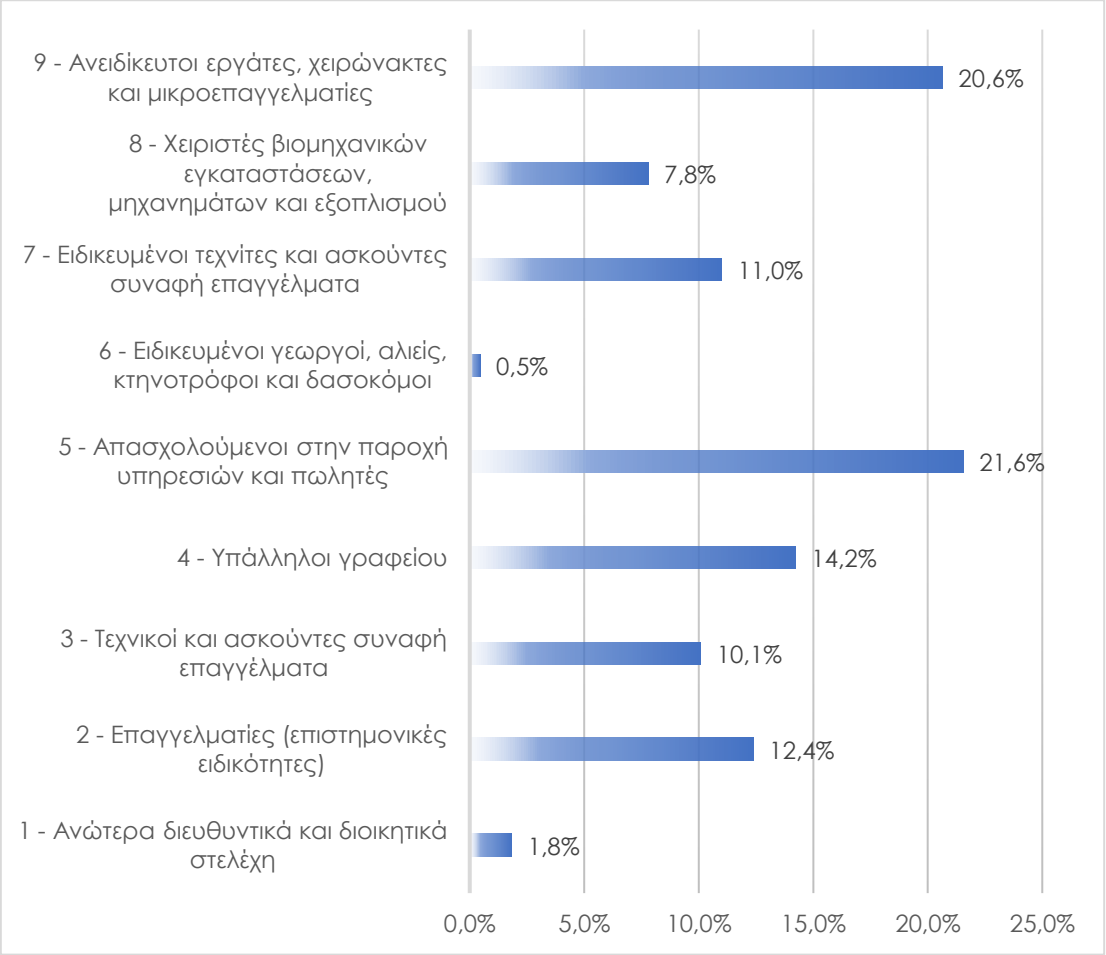
Γράφημα 35 - Κενές θέσεις εργασίας στην ΠΚΜ ανά μέγεθος επιχείρησης

Πίνακας 4 – Διάμεσος & μέση τιμή κενών θέσεων εργασίας στις επιχειρήσεις ανά ΠΕ (σε όσες απάντησαν ότι υπάρχουν κενές θέσεις)

Περιφερειακή Ενότητα	Κενές Θέσεις /Επιχείρηση (διάμεσος)	Κενές Θέσεις /Επιχείρηση (μέση τιμή)
Θεσσαλονίκης	2	3
Ημαθίας	2	3
Κιλκίς	1	2
Πέλλας	2	2
Πιερίας	3	3
Σερρών	2	2
Χαλκιδικής	2	3

10. Ειδικότητες σε ζήτηση – Κενές Θέσεις ανά μονοψήφιο ESCO

Οι επιχειρήσεις που δήλωσαν έστω και μία κενή θέση εργασίας, ερωτήθηκαν περαιτέρω σχετικά με τις ειδικότητες στις οποίες αντιστοιχούν οι κενές θέσεις τις οποίες δήλωσαν. Από αυτές τις επιχειρήσεις αυτές, ζητήθηκε να προσδιορίσουν τα ζητούμενα επαγγέλματα βάσει του συστήματος ταξινόμησης ESCO σε γενικές κατηγορίες (μονοψήφια ταξινόμηση). Η ερώτηση ήταν πολλαπλής επιλογής με τη δυνατότητα δήλωσης παραπάνω από μίας κατηγορίας και υποομάδων επαγγελμάτων. Στο παρακάτω Γράφημα 36 αποτυπώνεται ποσοστιαία η ζήτηση ανά μονοψήφιο ESCO επί του συνόλου των επιχειρήσεων με κενές θέσεις εργασίας.

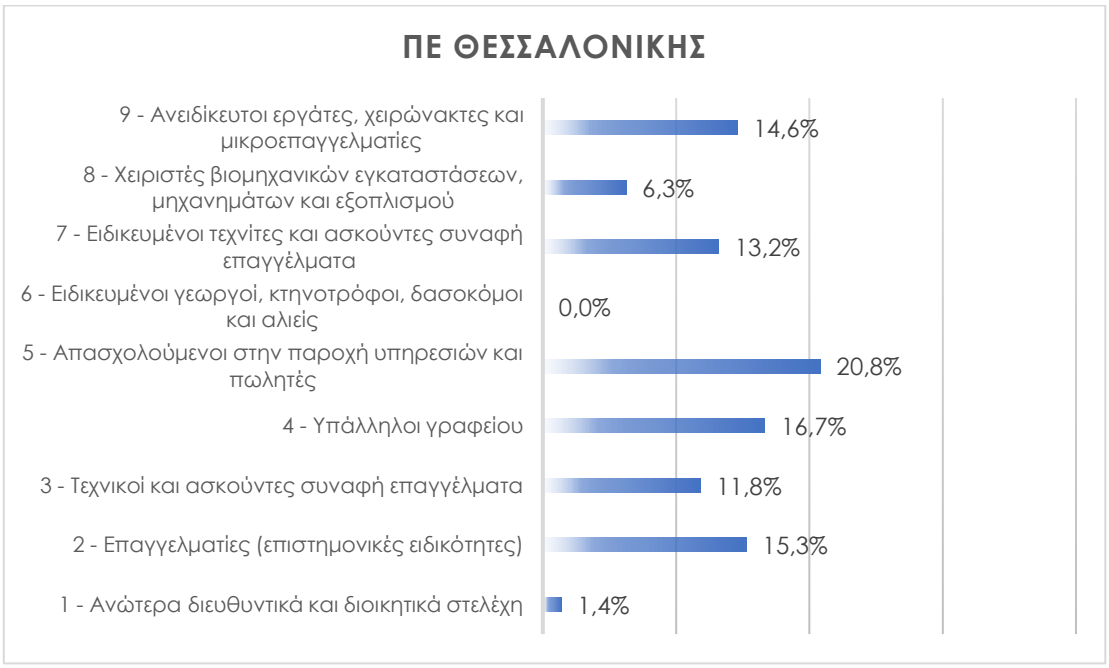

Γράφημα 36 - Ζητούμενες ομάδες επαγγελμάτων κατά ESCO στις επιχειρήσεις της ΠΚΜ

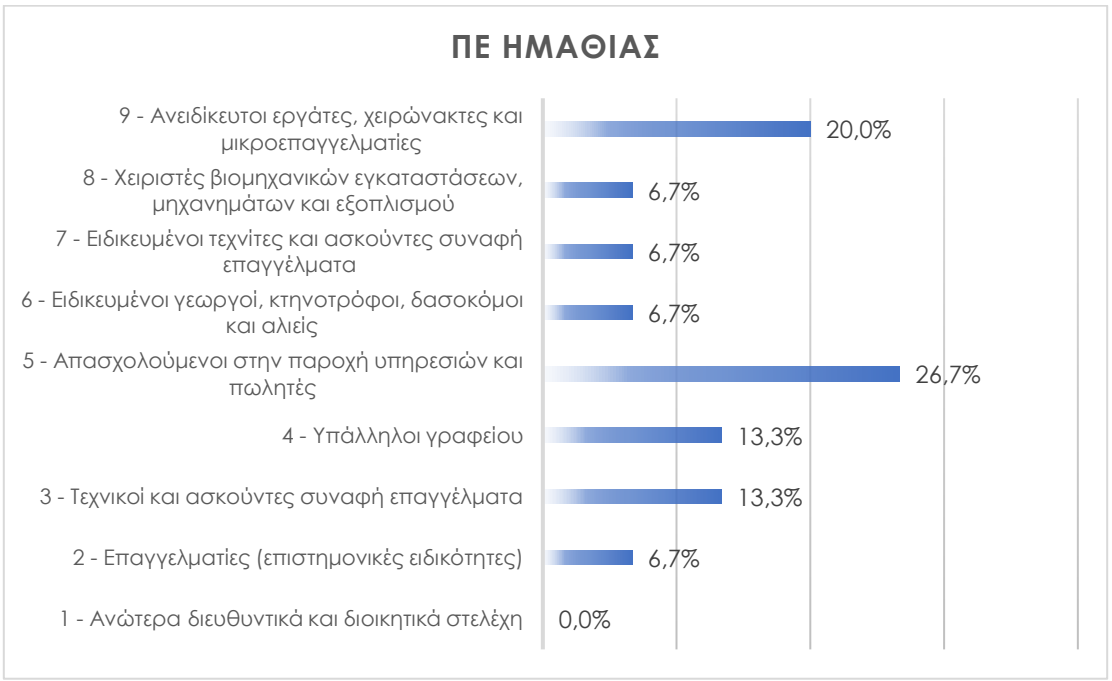
Πάνω από 2 στις 10 επιχειρήσεις στην ΠΚΜ ζητούν σήμερα απασχολούμενους στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές (21,6%) όπως και ανειδίκευτους εργάτες και χειρώνακτες (20,6%). Πολύ χαμηλή εμφανίζεται η ζήτηση σε ειδικευμένους εργάτες γης (γεωργοί κτηνοτρόφοι κλπ – 0,5%) αλλά και σε ανώτερα διευθυντικά και διοικητικά στελέχη (1,8%).

10.1. Ειδικότητες σε ζήτηση ανά Περιφερειακή Ενότητα

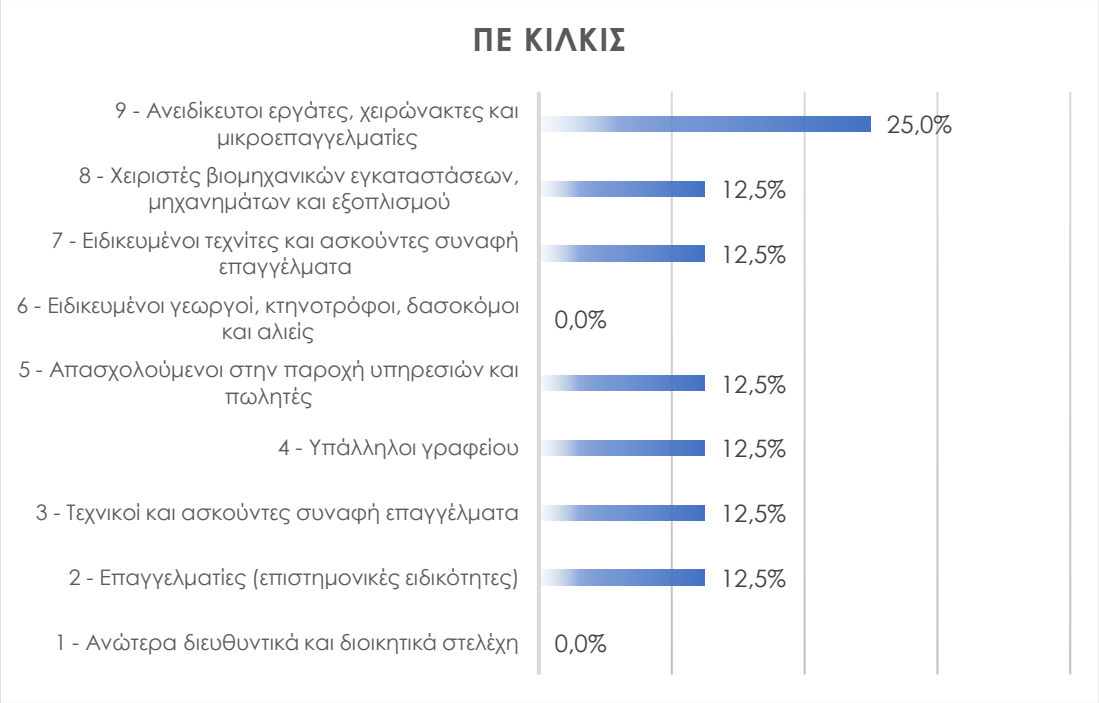
Στα Γραφήματα που ακολουθούν (37 έως 43) αναλύεται η ζήτηση επαγγελμάτων (σε μονοψήφιο ESCO) σε περιφερειακό επίπεδο.

Γράφημα 37 – Ειδικότητες (μονοψήφιο ESCO) σε ζήτηση στην ΠΕ Θεσσαλονίκης

Γράφημα 38 – Ειδικότητες (μονοψήφιο ESCO) σε ζήτηση στην ΠΕ Ημαθίας

Γράφημα 39 – Ειδικότητες (μονοψήφιο ESCO) σε ζήτηση στην ΠΕ Κιλκίς

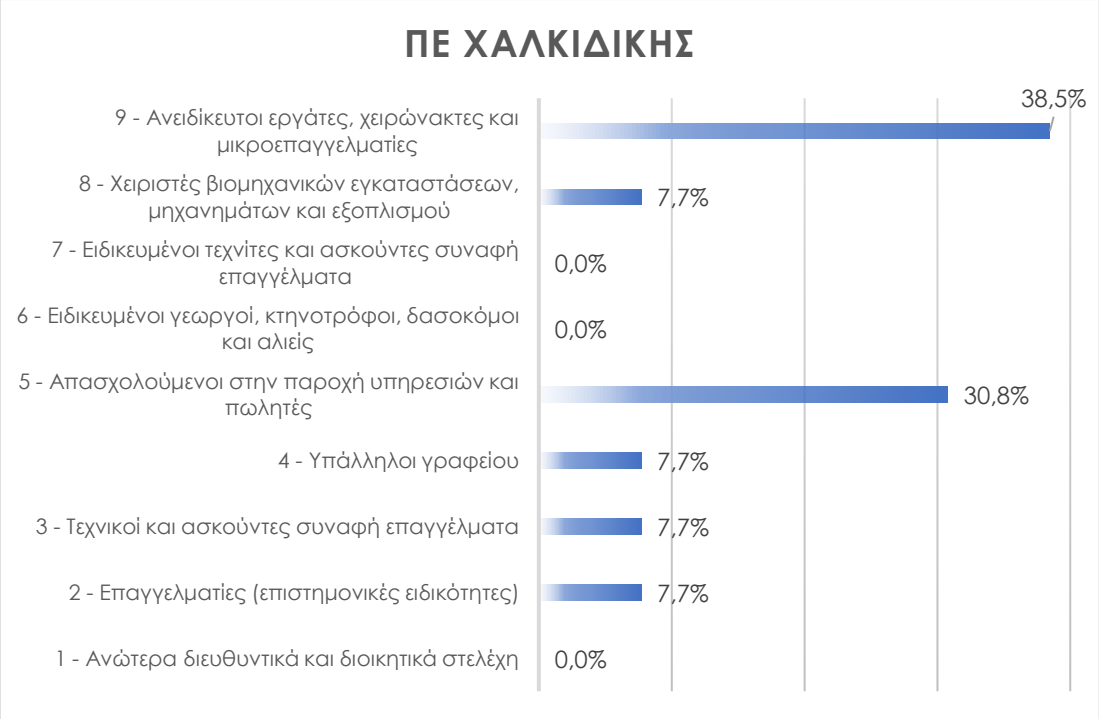
Γράφημα 40 – Ειδικότητες (μονοψήφιο ESCO) σε ζήτηση στην ΠΕ Πέλλας

Γράφημα 41 – Ειδικότητες (μονοψήφιο ESCO) σε ζήτηση στην ΠΕ Πιερίας

Γράφημα 42 – Ειδικότητες (μονοψήφιο ESCO) σε ζήτηση στην ΠΕ Σερρών

Γράφημα 43 – Ειδικότητες (μονοψήφιο ESCO) σε ζήτηση στην ΠΕ Χαλκιδικης

Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων ανά Περιφερειακή Ενότητα προκύπτει ότι:

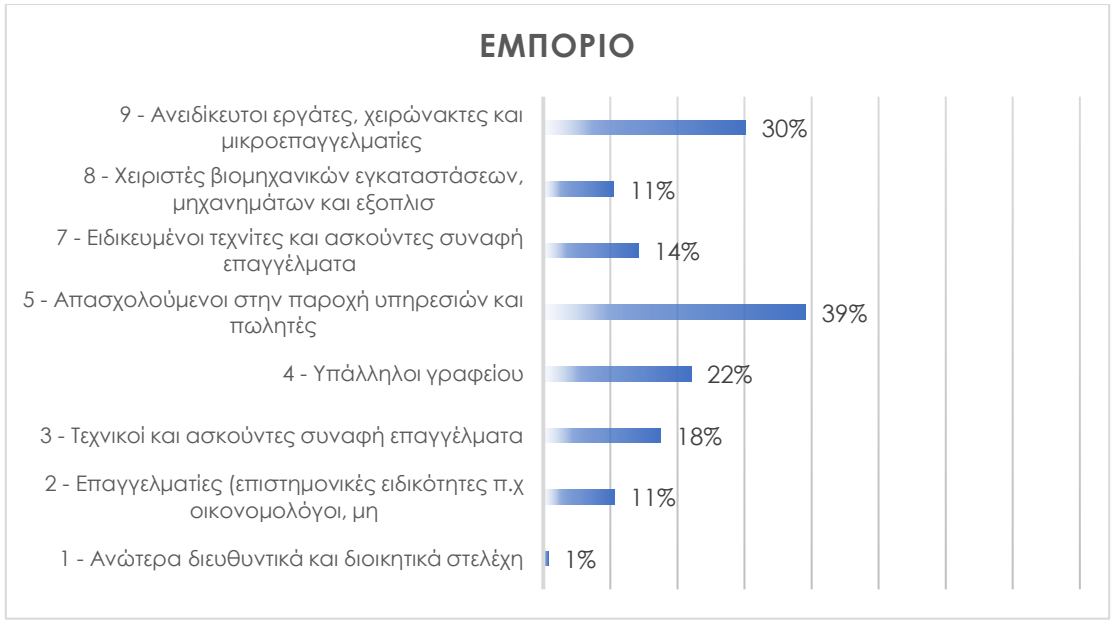
- Στις ΠΕ Χαλκιδικής, Σερρών, Πιερίας, και Πέλλας, η ζήτηση σε ανειδίκευτους εργάτες και εργάτριες είναι πάνω από το μέσο όρο της Περιφέρειας και η πρώτη και σημαντικότερη σε ζήτηση κατηγορία εργαζομένων.
- Η δεύτερη ζητούμενη κατηγορία απασχολούμενων για τις προηγούμενες ΠΕ είναι οι υπάλληλοι παροχής υπηρεσιών και πωλητές/ τριες, πλην της ΠΕ Πιερίας όπου εμφανίζεται ως δεύτερη σημαντικότερη σε ζήτηση η κατηγορία επαγγελματίες/ επιστημονικές ειδικότητες (18,2%).
- Στις ΠΕ Θεσσαλονίκης και Ημαθίας, η μεγαλύτερη ζήτηση είναι για απασχολούμενους στην παροχή υπηρεσιών.
- Το σύνολο της πολύ χαμηλής ζήτησης σε ειδικευμένους εργάτες πρωτογενούς τομέα προέρχεται εξολοκλήρου από τις επιχειρήσεις της ΠΕ Ημαθίας.
- Οι ΠΕ Κιλκίς, Πέλλας και Σερρών εμφανίζουν επίσης υπολογίσιμη (>12%) ζήτηση σε χειριστές βιομηχανικών εγκαταστάσεων.

10.2. Ειδικότητες σε ζήτηση ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας

Στα Γραφήματα που ακολουθούν (44 έως 48) η ζήτηση ειδικοτήτων αναλύεται και ως προς τους πέντε τομείς οικονομικής δραστηριότητας.

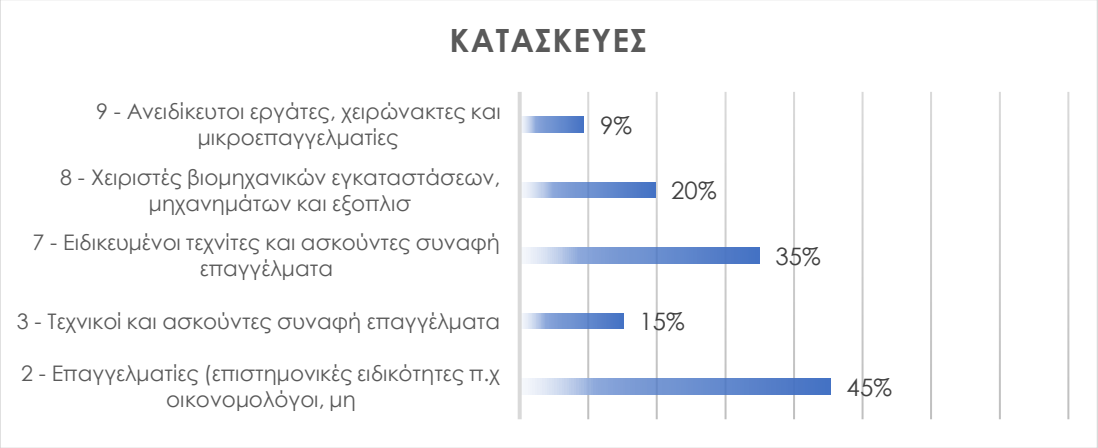
Γράφημα 44 - Ειδικότητες (μονοψήφιο ESCO) σε ζήτηση στον τομέα Υπηρεσιών

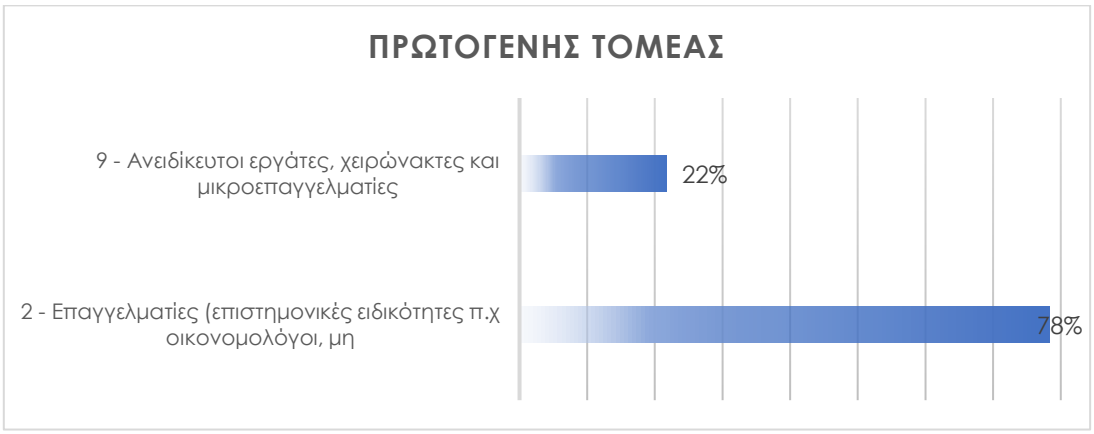
Γράφημα 45 - Ειδικότητες (μονοψήφιο ESCO) σε ζήτηση στον τομέα Εμπορίου

Γράφημα 46 Ειδικότητες (μονοψήφιο ESCO) σε ζήτηση στον τομέα Μεταποίησης

Γράφημα 47 Ειδικότητες (μονοψήφιο ESCO) σε ζήτηση στον τομέα Κατασκευών

Γράφημα 48 Ειδικότητες (μονοψήφιο ESCO) σε ζήτηση στον τομέα Εμπορίου

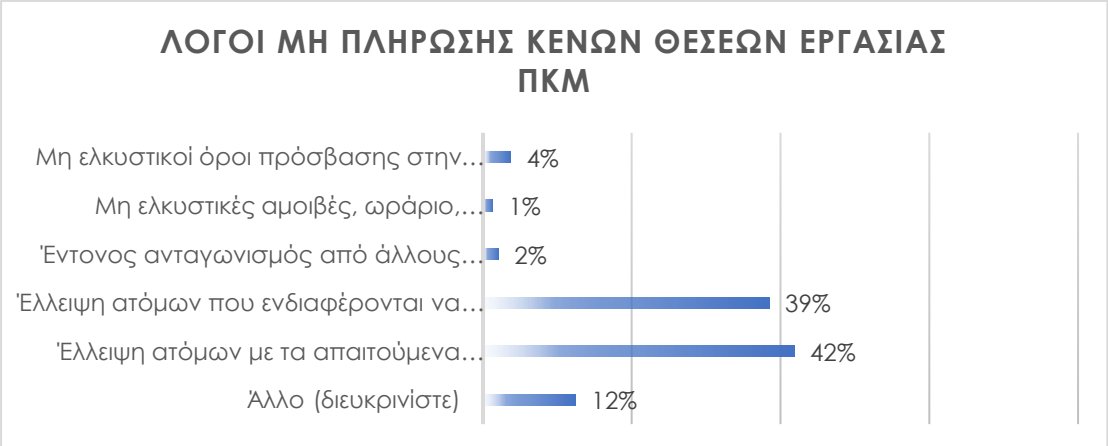
Παρατηρείται ότι:

- Το είδος της οικονομικής δραστηριότητας μιας επιχείρησης επηρεάζει τη ζήτηση ειδικοτήτων στις επιχειρήσεις στην ΠΚΜ περισσότερο από ότι η γεωγραφική της θέση εντός Περιφέρειας.
- Ο πρωτογενής τομέας εμφανίζει πολύ ξεκάθαρες τάσεις ζήτησης για ανειδίκευτους εργάτες και επαγγελματίες επιστήμονες.
- Η κατηγορία των ειδικευμένων εργατών πρωτογενούς τομέα (που όπως είδαμε παραπάνω εντοπίζεται στην ΠΕ Ημαθίας γεωγραφική) εμφανίζεται ως ζήτηση στον κλάδο των υπηρεσιών και όχι της πρωτογενούς, όπως θα ήταν αναμενόμενο.
- Παρατηρείται έντονη ζήτηση σε επιστήμονες, πέραν του πρωτογενούς τομέα (σχεδόν 80%) και στους τομείς των κατασκευών και του εμπορίου, ενώ η ανάγκη για ανειδίκευτους εργάτες εντοπίζεται κυρίως στον μεταποιητικό τομέα.

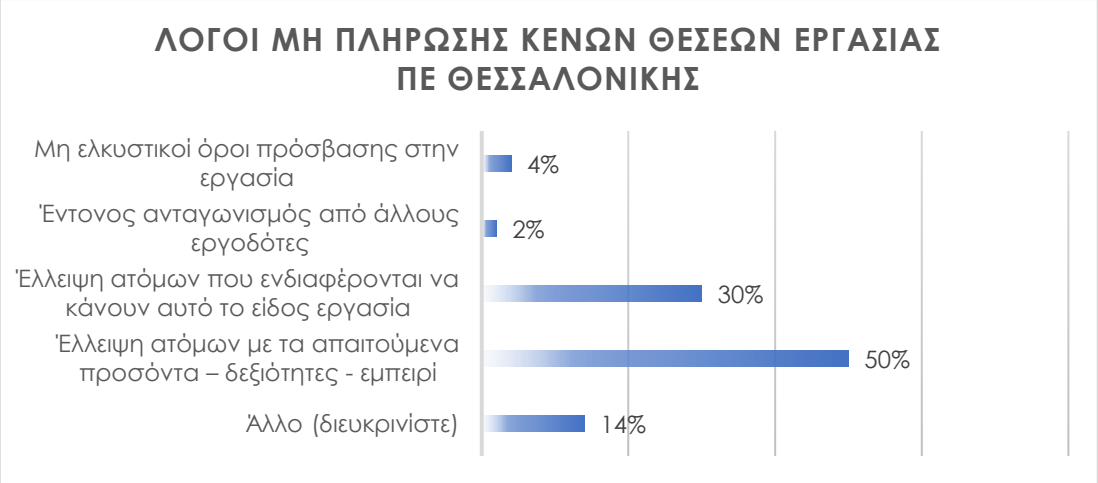
11. Κύριοι λόγοι μη-πλήρωσης των κενών θέσεων εργασίας στις επιχειρήσεις της ΠΚΜ

Προχωρώντας στη διερεύνηση των αιτίων ύπαρξης κενών θέσεων εργασίας, στα παρακάτω Γραφήματα (49-56) αποτυπώνονται οι λόγοι για τους οποίους παραμένουν ακάλυπτες κενές θέσεις εργασίας στις επιχειρήσεις της ΠΚ συνολικά και κάθε Περιφερειακής Ενότητας ξεχωριστά. Η ανάλυση γίνεται τόσο ανά Περιφερειακή Ενότητα, όσο και ως προς τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας αλλά και το μέγεθος της επιχείρησης ώστε να μπορούν τα εμπόδια τα οποία καταγράφονται να εξειδικευτούν βάσει των διαφορετικών παραμέτρων που καθορίζουν τη λειτουργία μιας επιχείρησης.

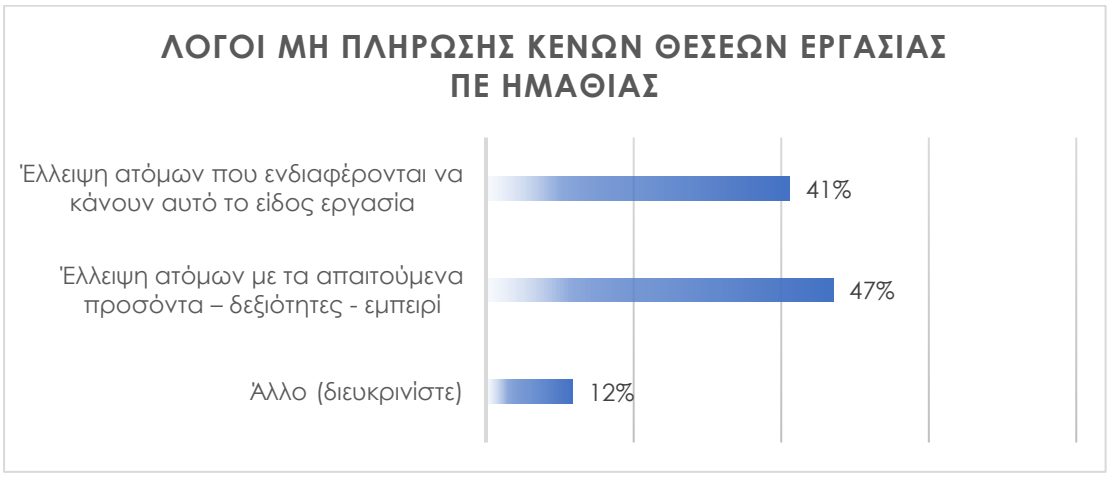
Στην ερώτηση αυτή, που αποσκοπούσε στην ποιοτική διερεύνηση των αιτίων που συντελούν στην ύπαρξη κενών θέσεων, περιλήφθηκαν πέντε κλειστές απαντήσεις και η επιλογή «Άλλο», η οποία οδηγούσε στην καταγραφή της αναφερόμενης από τον επιχειρηματία αιτίας.

Γράφημα 49 - Λόγοι μη κάλυψης των κενών θέσεων εργασίας στις επιχειρήσεις της ΠΚΜ

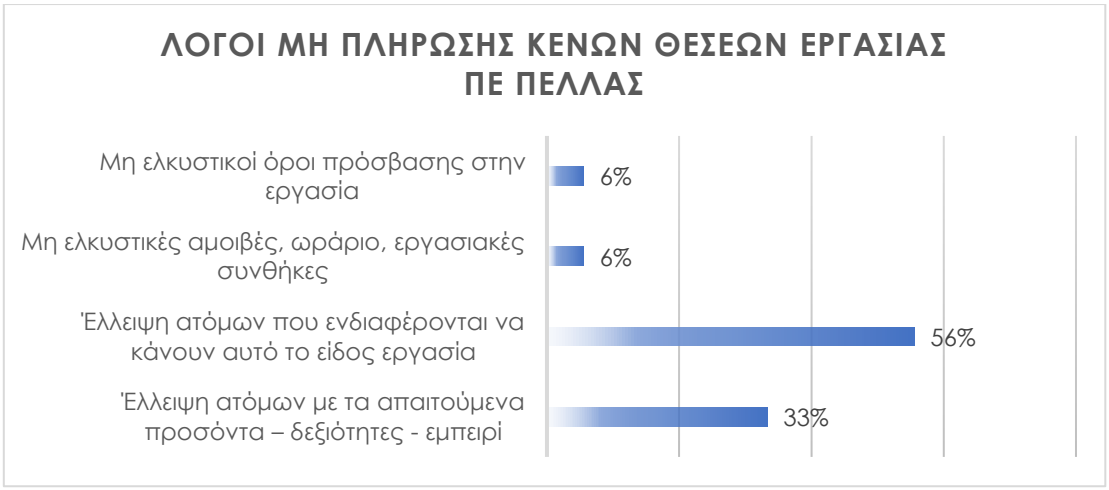
Γράφημα 50 - Λόγοι μη κάλυψης των κενών θέσεων εργασίας στις επιχειρήσεις της ΠΕ Θεσσαλονίκης

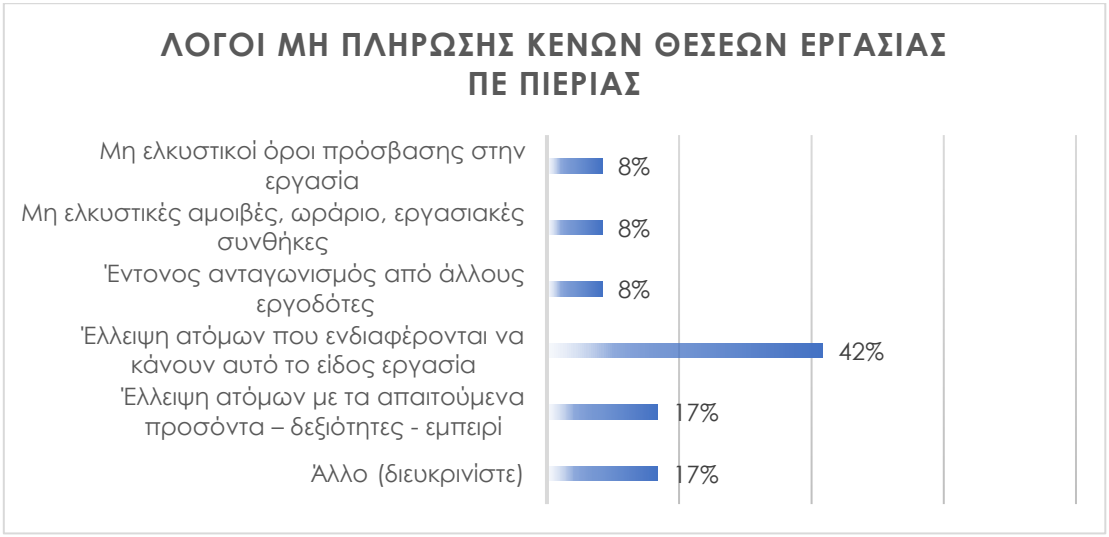
Γράφημα 51 - Λόγοι μη κάλυψης των κενών θέσεων εργασίας στις επιχειρήσεις της ΠΕ Ημαθίας

Γράφημα 52 - Λόγοι μη κάλυψης των κενών θέσεων εργασίας στις επιχειρήσεις της ΠΕ Κιλκίς

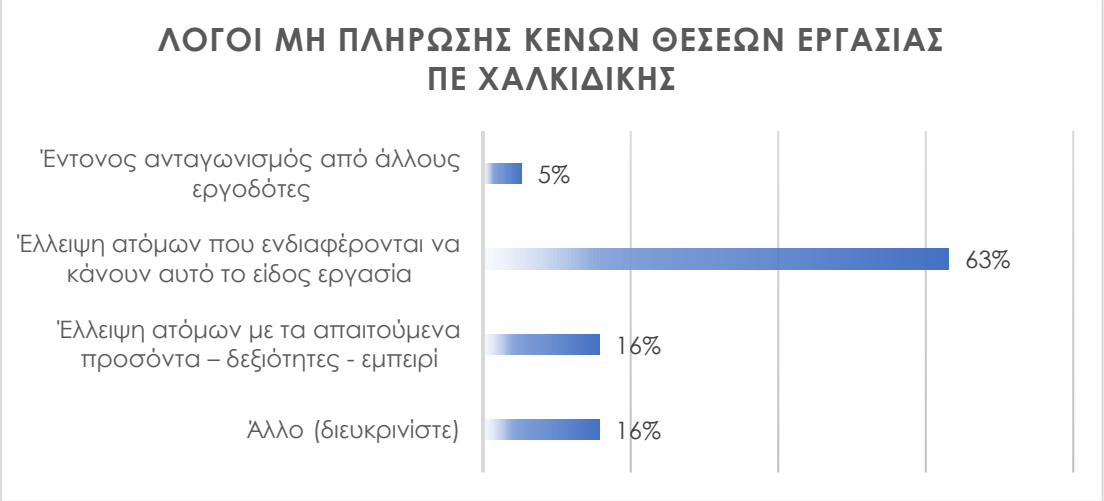
Γράφημα 53 - Λόγοι μη κάλυψης των κενών θέσεων εργασίας στις επιχειρήσεις της ΠΕ Πέλλας

Γράφημα 54 - Λόγοι μη κάλυψης των κενών θέσεων εργασίας στις επιχειρήσεις της ΠΕ Πιερίας

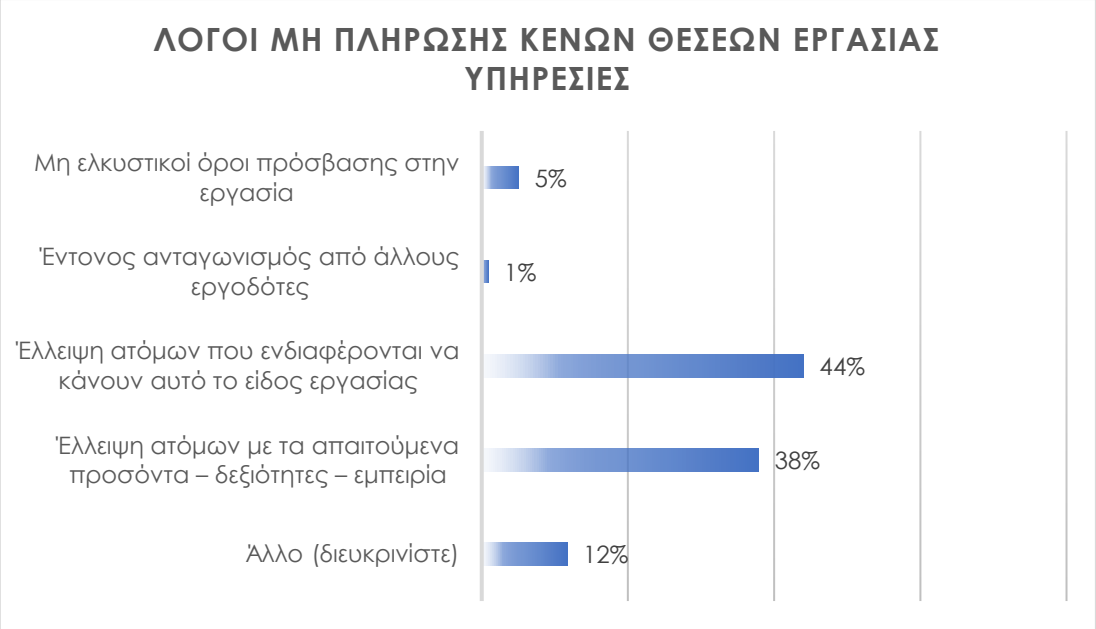
Γράφημα 55 - Λόγοι μη κάλυψης των κενών θέσεων εργασίας στις επιχειρήσεις της ΠΕ Σερρών

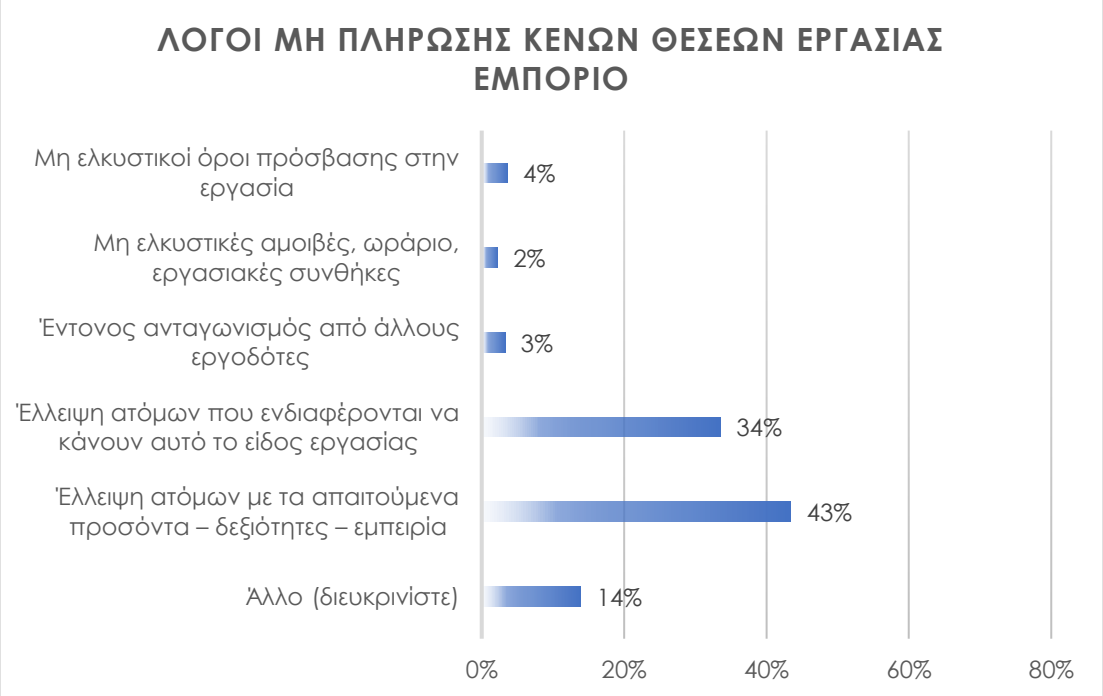
Γράφημα 56 - Λόγοι μη κάλυψης των κενών θέσεων εργασίας στις επιχειρήσεις της ΠΕ Χαλκιδικής

Η **«έλλειψη ατόμων με τα απαιτούμενα προσόντα-δεξιότητες-εμπειρία»** και η ***«έλλειψη ατόμων που ενδιαφέρονται να κάνουν αυτό το είδος εργασίας»*** φαίνεται να είναι οι κυριότερες αιτίες για τη μη-πλήρωση των υπαρχουσών κενών θέσεων εργασίας σχεδόν σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες. Οι δύο αυτές εξηγήσεις είναι διαχρονικά, κατά την άποψη των εργοδοτών, οι λόγοι μη-κάλυψης των κενών θέσεων εργασίας στην ΠΚΜ καθώς εμφανίζονται και στις προηγούμενες δύο έρευνες του ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ στις αρχές του έτους και την άνοιξη του 2021. Αξίζει να σημειωθεί επίσης πως ένα σημαντικό ποσοστό εργοδοτών (10% όσων διαθέτουν κενές θέσεις εργασίας) αδυνατεί να προσδιορίσει με ακρίβεια ή δεν επιθυμεί να συζητήσει τις αιτίες μη πλήρωσης των κενών θέσεων στις επιχειρήσεις τους.

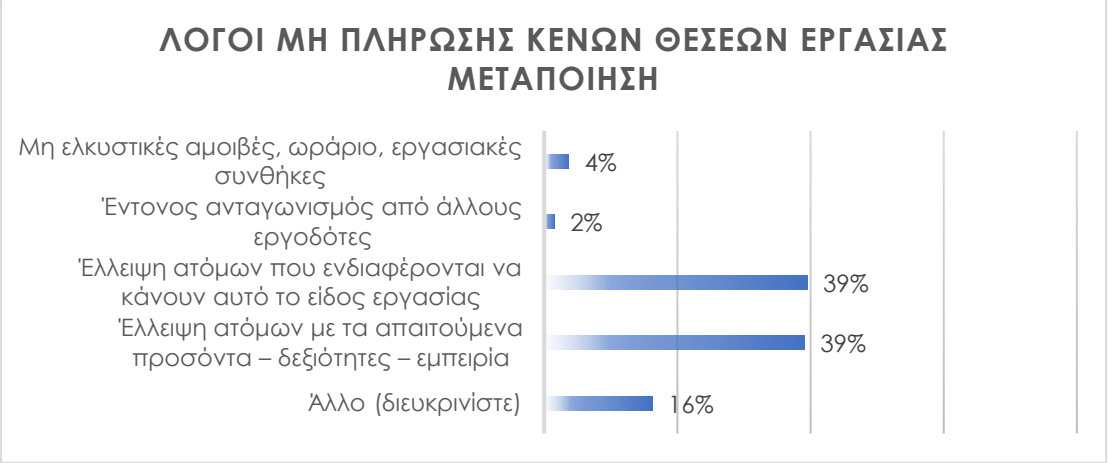
Στα επόμενα Γραφήματα (57-61) αναλύονται τα αποτελέσματα ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας. Εδώ παρατηρείται ότι στον πρωτογενή τομέα και αυτό των κατασκευών οι δύο παραπάνω αναφερόμενοι λόγοι κυριαρχούν ως αιτίες μη πλήρωσης των κενών θέσεων εργασίας παραμένοντας ταυτόχρονα και οι κύριες αιτίες για τους υπόλοιπους τομείς οικονομικής δραστηριότητας.

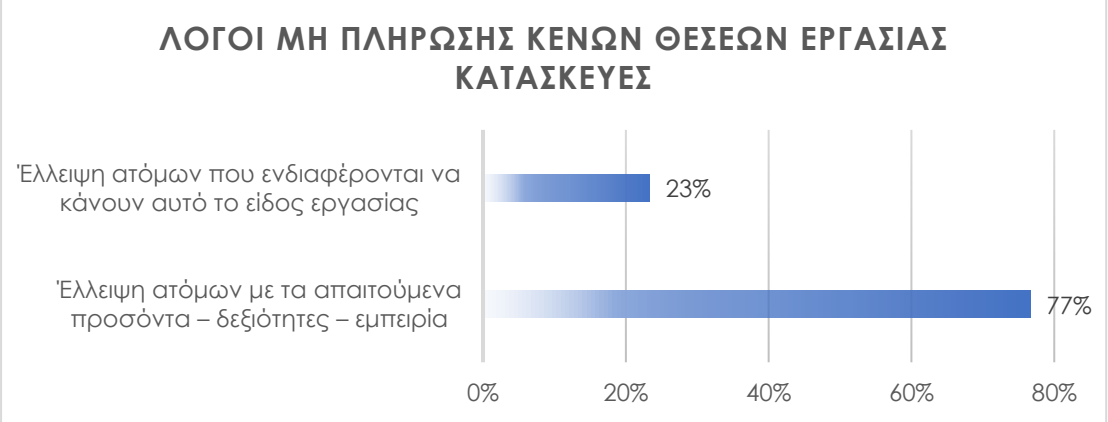
Γράφημα 57 - Λόγοι μη κάλυψης των κενών θέσεων εργασίας στις επιχειρήσεις του τομέα των Υπηρεσιών

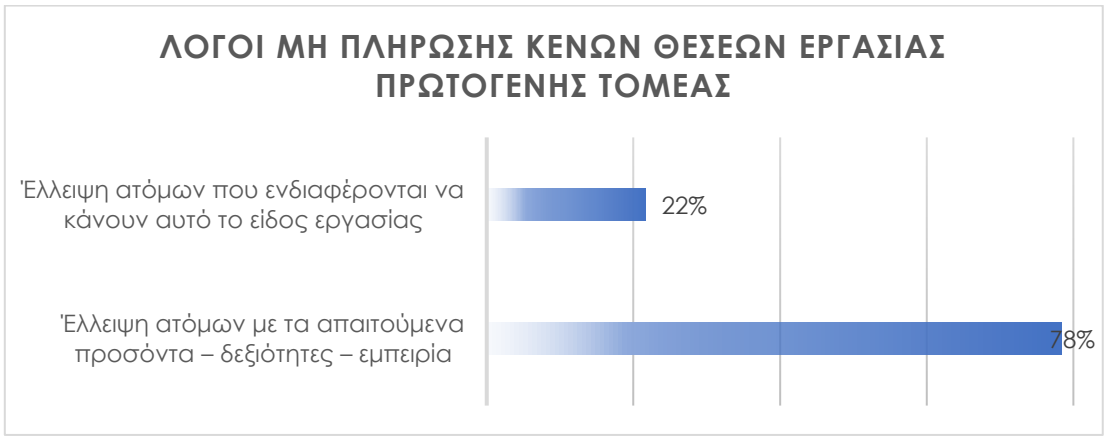
Γράφημα 58 - Λόγοι μη κάλυψης των κενών θέσεων εργασίας στις επιχειρήσεις του τομέα των Υπηρεσιών

Γράφημα 59 - Λόγοι μη κάλυψης των κενών θέσεων εργασίας στις επιχειρήσεις του τομέα των Υπηρεσιών

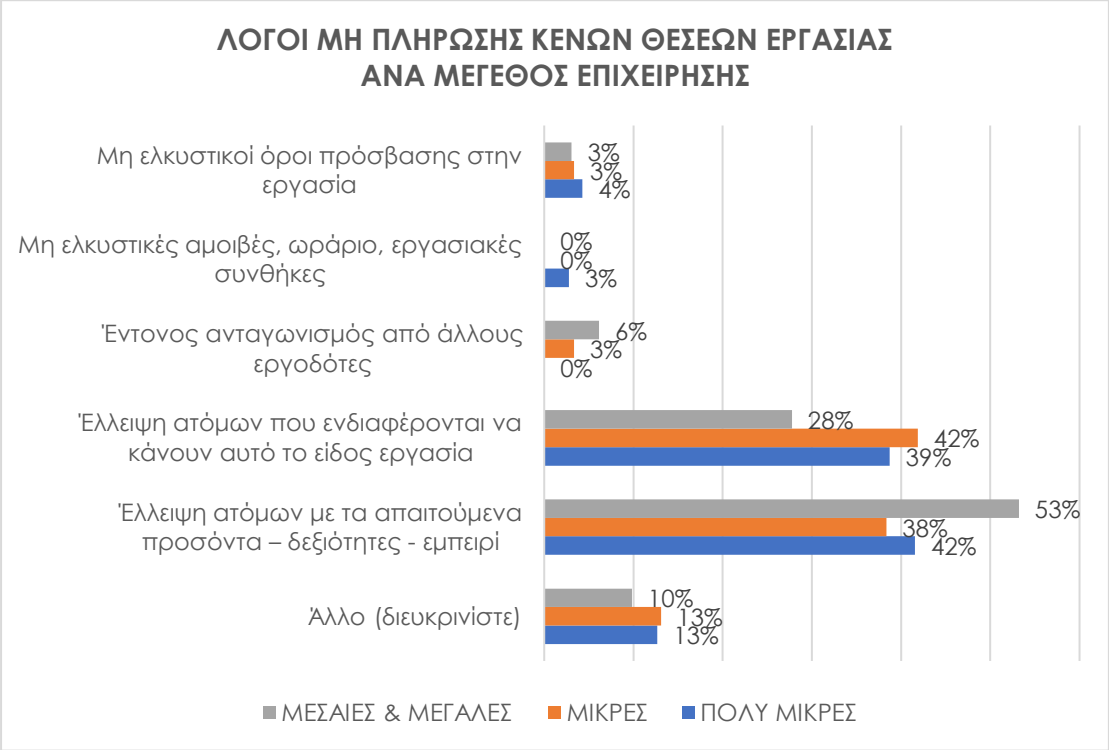

Γράφημα 60 - Λόγοι μη κάλυψης των κενών θέσεων εργασίας στις επιχειρήσεις του τομέα των Υπηρεσιών

Γράφημα 61 - Λόγοι μη κάλυψης των κενών θέσεων εργασίας στις επιχειρήσεις του τομέα των Υπηρεσιών

Τέλος, το παρακάτω Γράφημα 62 παρουσιάζει συγκριτικά τους λόγους μη-πλήρωσης των υπαρχόντων κενών θέσεων εργασίας στην ΠΚΜ ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης στην οποία εντοπίζονται. Όπως μπορεί να παρατηρηθεί, η έλλειψη ατόμων με τα κατάλληλα προσόντα αποτελεί τον κυριότερο λόγο μη-κάλυψης των κενών θέσεων εργασίας για τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις της ΠΚΜ και η κατηγορία αυτή επιχειρήσεων είναι αυτή με το πιο έντονο ζήτημα έλλειψης ατόμων με τα απαιτούμενα προσόντα.

Γράφημα 62 - Λόγοι μη κάλυψης των κενών θέσεων εργασίας στην ΠΚΜ ανά μέγεθος επιχείρησης

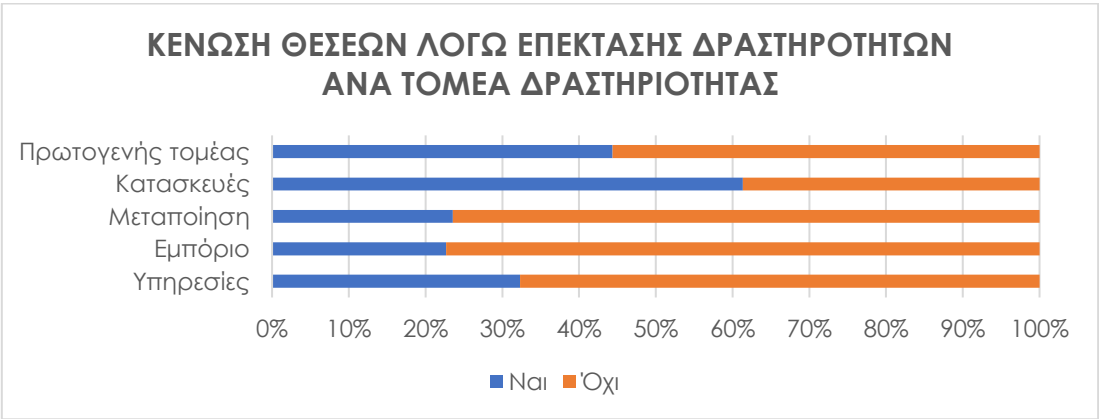
Οι εργοδότες που δεν καλύφθηκαν από κάποια από τις προκαθορισμένες επιλογές απαντήσεων και δήλωσαν άλλους διαφορετικούς λόγους για τη μη-πλήρωση των υπαρχουσών κενών θέσεων εργασίας στις επιχειρήσεις τους, και που αντιπροσωπεύουν το 12% του συνόλου των επιχειρήσεων, αναφέρθηκαν κυρίως στο ότι οι θέσεις έχουν κενωθεί πολύ πρόσφατα και δεν έχει μεσολαβήσει ικανοποιητικός χρόνος για την ολοκλήρωση των διαδικασιών πλήρωσής τους. Ως λόγοι μη πλήρωσης, αναφέρονται, σε μικρότερο βαθμό, και η αναμονή λόγω πρόσληψης μέσω προγραμμάτων του ΟΑΕΔ, το ακριβό κόστος απασχόλησης και το δυσπρόσιτο της περιοχής εγκατάστασης της επιχείρησης. Οι αναλυτικές απαντήσεις παρατίθενται στο Παράρτημα IV (Πίνακας 14).

12. Εκτίμηση κένωσης και δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας εντός του επόμενου εξαμήνου

Από τις επιχειρήσεις ζητήθηκε να κάνουν και μια εκτίμηση για πιθανή κένωση θέσεων εργασίας εντός του επόμενου εξαμήνου (Ιούνιος-Δεκέμβριος 2022). Επιπλέον ζητήθηκε να προσδιοριστεί ο αριθμός των μελλοντικών κενών θέσεων και το εάν εκτιμάται ότι αυτές θα οφείλονται σε συνταξιοδότηση σημερινών εργαζομένων ή σε δημιουργία νέων θέσεων εργασίας λόγω επέκτασης των δραστηριοτήτων της επιχείρησης. Κατά μέσο όρο, στο σύνολο της ΠΚΜ, το 8% των επιχειρήσεων δήλωσε κένωση θέσεων εργασίας λόγω συνταξιοδότησης και το 24% δημιουργία θέσεων εργασίας λόγω επέκτασης δραστηριοτήτων. Η πιθανότητα κένωσης θέσεων εργασίας και δημιουργίας νέων παρουσιάζεται αναλυτικά ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας στα Γραφήματα 63 & 64 παρακάτω. Σημειώνεται ότι ένα 2% των επιχειρήσεων δεν απάντησε ως προς την πιθανότητα κένωσης θέσεων εργασίας λόγω συνταξιοδότησης κι αντίστοιχα ένα 8% αυτών δεν έδωσε απάντηση για την πιθανότητα δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας.

Γράφημα 63 – Πιθανότητα κένωσης θέσεων εργασίας λόγω συνταξιοδότησης ανά τομέα δραστηριότητας

Γράφημα 64 – Πρόθεση δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας λόγω επέκτασης επιχειρηματικής δραστηριότητας ανά τομέα δραστηριότητας

12.1. Εκτίμηση αριθμού κενών & νέων θέσεων εργασίας

Τόσο για τις κενές όσο και για τις νέες θέσεις εργασίας έγινε διερεύνηση του αριθμού των θέσεων που αναμένονται λόγω συνταξιοδότησης /αποχώρησης ή λόγω επέκτασης των δραστηριοτήτων της επιχείρησης. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στους παρακάτω Πίνακες 5 έως 8 ως προς την Περιφερειακή Ενότητα και ως προς τον τομέα οικονομικής δραστηριότητας που ανήκουν οι επιχειρήσεις. Επί των επιχειρήσεων του δείγματος που δήλωσαν κενές θέσεις εργασίας, εκτιμάται ότι το επόμενο εξάμηνο θα ανοίξουν στις επιχειρήσεις της ΠΚΜ δύο θέσεις λόγω συνταξιοδότησης (8% του συνόλου) και δύο θέσεις για σε όσες επιχειρήσεις δήλωσαν νέες θέσεις λόγω επέκτασης δραστηριοτήτων[10] (24% του συνόλου).

Πίνακας 5 – Διάμεσος & μέση τιμή μελλοντικών κενών θέσεων εργασίας λόγω συνταξιοδότησης/ αποχώρησης στις επιχειρήσεις ανά ΠΕ

Περιφερειακή Ενότητα	Κενές Θέσεις /Επιχείρηση (διάμεσος)	Κενές Θέσεις /Επιχείρηση (μέση τιμή)
Θεσσαλονίκης	1	2
Ημαθίας	1	2
Κιλκίς	2	2
Πέλλας	2	2
Πιερίας	1	1
Σερρών	1	1
Χαλκιδικής	2	2
ΠΚΜ	2	1

Πίνακας 6 – Διάμεσος & μέση τιμή μελλοντικών κενών θέσεων εργασίας λόγω συνταξιοδότησης/ αποχώρησης στις επιχειρήσεις ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας

Τομέας Οικονομικής Δραστηριότητας	Κενές Θέσεις /Επιχείρηση (διάμεσος)	Κενές Θέσεις /Επιχείρηση (μέση τιμή)
Υπηρεσίες	1	1
Εμπόριο	1	1
Μεταποίηση	3	3
Κατασκευές	1	1
Πρωτογενής τομέας	5	5

[10] Η εκτίμηση γίνεται πάντα με την επιφύλαξη ότι στην πραγματικότητα ο μέσος όρος ανταποκρίνεται σε περισσότερες θέσεις σε λίγες μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις και λιγότερες ή καμία νέα θέση σε μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις.

Πίνακας 7 – Διάμεσος & μέση τιμή μελλοντικών κενών θέσεων εργασίας λόγω επέκτασης δραστηριότητας στις επιχειρήσεις ανά ΠΕ

Περιφερειακή Ενότητα	Κενές Θέσεις /Επιχείρηση (διάμεσος)	Κενές Θέσεις /Επιχείρηση (μέση τιμή)
Θεσσαλονίκης	2	3
Ημαθίας	2	2
Κιλκίς	2	3
Πέλλας	2	2
Πιερίας	2	2
Σερρών	1	2
Χαλκιδικής	2	4
ΠΚΜ	3	2

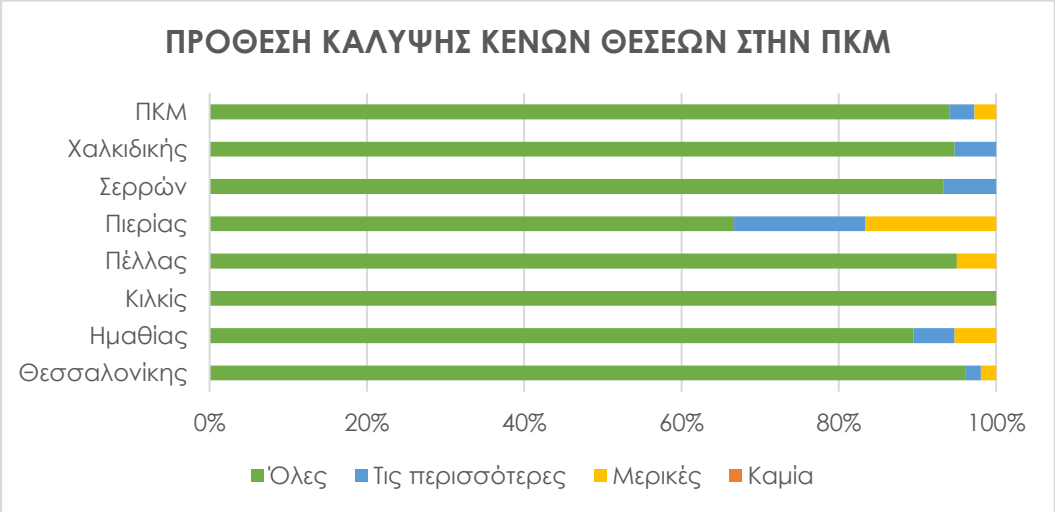
Πίνακας 8 – Διάμεσος & μέση τιμή μελλοντικών κενών θέσεων εργασίας λόγω επέκτασης δραστηριότητας στις επιχειρήσεις ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας

Τομέας Οικονομικής Δραστηριότητας	Κενές Θέσεις /Επιχείρηση (διάμεσος)	Κενές Θέσεις /Επιχείρηση (μέση τιμή)
Υπηρεσίες	2	2
Εμπόριο	2	2
Μεταποίηση	2	5
Κατασκευές	2	2
Πρωτογενής τομέας	2	2

Τις περισσότερες νέες θέσεις εργασίας ανά επιχείρηση (πέντε θέσεις) εμφανίζει ο πρωτογενής τομέας παραγωγής. Όσον αφορά τις νέες θέσεις εργασίας, αυτές εντοπίζονται περισσότερο στην ΠΕ Χαλκιδικής και τον κλάδο της μεταποίησης.

13. Πρόθεση κάλυψης των διαθέσιμων θέσεων εργασίας στις επιχειρήσεις της ΠΚΜ εντός εξαμήνου

Η ερώτηση αυτή αποσκοπούσε στη διερεύνηση της πρόθεσης των εργοδοτών να καλύψουν τις υπάρχουσες και μελλοντικές κενές θέσεις εργασίας εντός εξαμήνου. Όπως φαίνεται και στο Γράφημα 65 όλοι οι εργοδότες ανεξαιρέτως προτίθεται να καλύψουν -αν όχι όλες- τις περισσότερες κενές θέσεις στις επιχειρήσεις τους, ανεξαρτήτως Περιφερειακής Ενότητας. Σημειώνεται ότι στην ΠΕ Κιλκίς ένα 18% των ερωτηθέντων δεν απάντησε στην ερώτηση. Οι αντίστοιχες τιμές για τις ΠΕ Ημαθίας και Θεσσαλονίκης κυμαίνονται στο 5% και 4% αντίστοιχα.

Γράφημα 65 - Πρόθεση κάλυψης υπαρχουσών και μελλοντικών κενών θέσεων εργασίας από τις επιχειρήσεις της ΠΚΜ εντός του επόμενου 6μηνου

Στο Γράφημα 66 δίνεται και η ανάλυση της πρόθεσης κάλυψης κενών και νέων θέσεων εργασίας για το επόμενο εξάμηνο ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας. Και εδώ, όπως ήταν αναμενόμενο όλοι οι τομείς οικονομικής δραστηριότητας προτίθενται να καλύψουν τις κενές και νέες θέσεις που θα προκύψουν σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό.

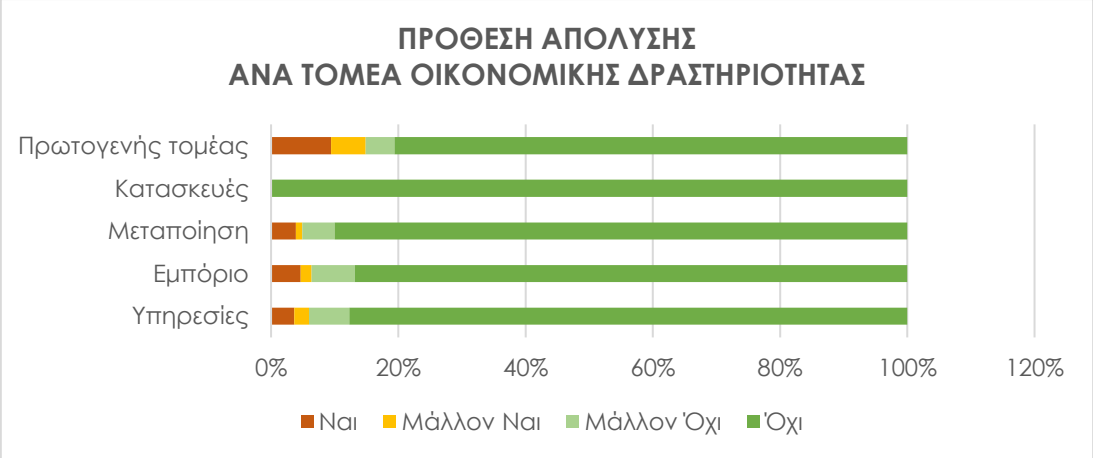
Γράφημα 66 - Πρόθεση κάλυψης υπαρχουσών και μελλοντικών κενών θέσεων εργασίας από τις επιχειρήσεις της ΠΚΜ, ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας, εντός του επόμενου 6μηνου

14. Πρόθεση απολύσεων προσωπικού κατά τους επόμενους 6 μήνες

Στα Γραφήματα 67 και 68 αποτυπώνονται οι απαντήσεις των επιχειρήσεων (N=603) για το αν προτίθενται να απολύσουν προσωπικό εντός του επόμενου εξαμήνου ως προς την Περιφερειακή Ενότητα της έδρας της επιχείρησης και ως προς τους πέντε επιλεγμένους τομείς οικονομικής δραστηριότητας. Αξιοσημείωτο είναι ότι το 88% κατά μέσο όρο των επιχειρήσεων απάντησε κατηγορηματικά «Όχι» -διατηρώντας τα ίδια ποσοστά με την αντίστοιχες έρευνες του ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ το 2021 και 2022.

Γράφημα 67 – Πρόθεση απόλυσης εντός β' εξαμήνου 2022 στις επιχειρήσεις της ΠΚΜ

Γράφημα 68 - Πρόθεση απόλυσης εντός β' εξαμήνου 2022 στις επιχειρήσεις της ΠΚΜ ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας

15. Εκτίμηση αριθμού απολύσεων εξαμήνου

Στους Πίνακες 9 και 10 που ακολουθούν παρουσιάζεται ο εκτιμώμενος αριθμός απολύσεων σε κάθε επιχείρηση ανά Περιφερειακή Ενότητα και ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας.

Πίνακας 9 – Διάμεσος & μέση τιμή μελλοντικών απολύσεων ανά ΠΕ

Περιφερειακή Ενότητα	Απολύσεις /Επιχείρηση (διάμεσος)	Απολύσεις /Επιχείρηση (μέση τιμή)
Θεσσαλονίκης	1	2
Ημαθίας	1	2
Κιλκίς	2	3
Πέλλας	1	6
Πιερίας	2	2
Σερρών	2	3
Χαλκιδικής	7	8
ΠΚΜ	***1***	***3***

Ο αυξημένος αριθμός απολύσεων στις επιχειρήσεις των ΠΕ Πέλλας και Χαλκιδικής πιθανώς σχετίζεται με την περίοδο διεξαγωγής της παρούσας έρευνας και την εποχικότητα των αγροτικών και τουριστικών δραστηριοτήτων που λαμβάνουν χώρα σε αυτές τις περιοχές.

Πίνακας 10 – Διάμεσος & μέση τιμή μελλοντικών απολύσεων ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας

Τομέας Οικονομικής Δραστηριότητας	Απολύσεις /Επιχείρηση (διάμεσος)	Απολύσεις /Επιχείρηση (μέση τιμή)
Υπηρεσίες	2	3
Εμπόριο	1	2
Μεταποίηση	4	8
Κατασκευές	0	0
Πρωτογενής τομέας	2	3

Γ. Ειδικότητες/ Γνώσεις /Δεξιότητες (Ερωτήσεις 16-17)

16. Οι σημαντικές ειδικότητες & το ζητούμενο εκπαιδευτικό επίπεδο

Στις επιχειρήσεις που συμμετείχαν στην έρευνα πεδίου που διεξήγαγε ο ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ ζητήθηκε να απαριθμήσουν τις τέσσερις σημαντικότερες κατηγορίες και ομαδοποιήσεις επαγγελμάτων -σε διψήφιο ESCO και επιλεγμένα τριψήφια- για τη λειτουργία τους και να αναφέρουν και το αντίστοιχο ζητούμενο εκπαιδευτικό επίπεδο (9 εκπαιδευτικά επίπεδα κατά ISCED) για την καθεμία από αυτές.

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται τα ευρήματα για τις σπουδαιότερες ειδικότητες που καταγράφηκαν καθώς και το επιθυμητό εκπαιδευτικό επίπεδο για κάθε μία από αυτές. Δεδομένου του αριθμού του δείγματος και του κορεσμού των ερωτώμενων, η έρευνα μπόρεσε να δώσει στατιστικά ασφαλή συμπεράσματα άξια σχολιασμού για τις ειδικότητες πρώτης και δεύτερης επιλογής -παρότι οι συνεντευξιαζόμενοι ερωτήθηκαν για τις 4 σημαντικότερες ειδικότητες για την επιχείρησή τους- και για το ζητούμενο εκπαιδευτικό επίπεδο για τις οχτώ σημαντικότερες ειδικότητες της πρώτης επιλογής.

Στους Πίνακες 11 και 12 που ακολουθούν, παρουσιάζονται οι σημαντικότερες (>3%) επαγγελματικές ειδικότητες συνοδευόμενες από τον αντίστοιχο κωδικό κατά ESCO που αποτελούν πρώτη και δεύτερη επιλογή για τις επιχειρήσεις της ΠΚΜ.

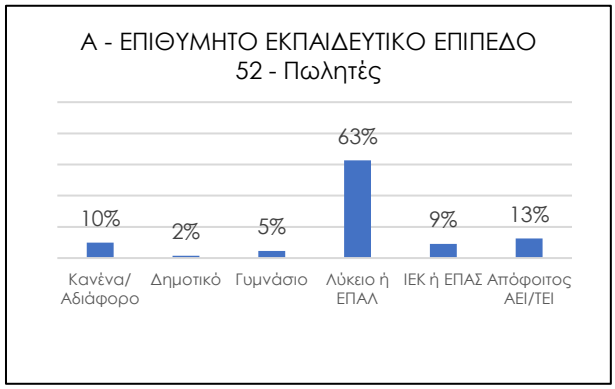
Πίνακας 11 – 1η Επιλογή - Οι σημαντικότερες (≥3%) ειδικότητες (66% των απαντήσεων)

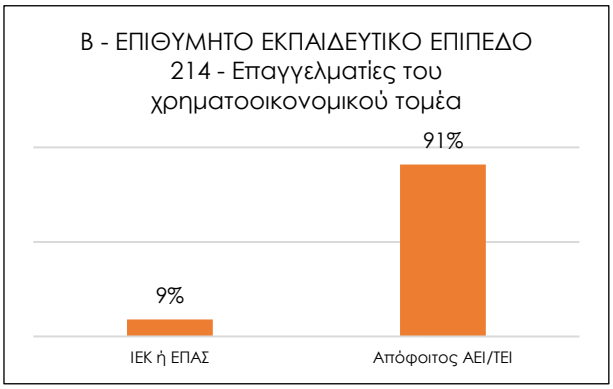
Κωδικός ESCO	Περιγραφή Ειδικότητας	% επιχειρήσεων που ζητούν την ειδικότητα
52	Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές - ***Πωλητές***	17%
241	Επαγγελματίες - ***Επαγγελματίες του χρηματοοικονομικού τομέα***	11%
42	Υπάλληλοι γραφείου - ***Υπάλληλοι εξυπηρέτησης πελατών***	7%
83	Χειριστές βιομηχανικών εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και εξοπλισμού και συναρμολογητές (μονταδόροι) - ***Οδηγοί μέσων μεταφοράς και χειριστές κινητού εξοπλισμού***	6%
41	Υπάλληλοι γραφείου - ***Υπάλληλοι γενικών καθηκόντων και χειριστές μηχανών με πληκτρολόγιο***	6%
214	Επαγγελματίες - ***Μηχανικοί (εξαιρουμένων των ηλεκτρολόγων τεχνολόγων)***	5%
932	Ανειδίκευτοι εργάτες, χειρώνακτες και μικροεπαγγελματίες - ***Ανειδίκευτοι εργάτες μεταποίησης***	4%
512	Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές - ***Μάγειροι***	3%
33	Τεχνικοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα - ***Βοηθοί Επαγγελματιών επιχειρήσεων και διοίκησης***	3%
933	Ανειδίκευτοι εργάτες, χειρώνακτες και μικροεπαγγελματίες - ***Ανειδίκευτοι εργάτες μεταφορών και αποθήκευσης***	3%
513	Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές - ***Σερβιτόροι και μπάρμεν***	3%

Από την ανάλυση προκύπτει ότι:

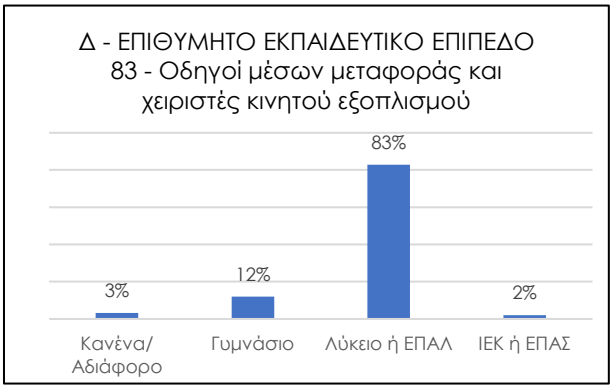
- Επικυρώνονται οι τρεις βασικές κατηγορίες επαγγελμάτων που έχουν τη μεγαλύτερη ζήτηση στην ΠΚΜ: επαγγελματίες, απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και ανειδίκευτοι εργάτες.
- Η ανάλυση των επαγγελματικών κατηγοριών που εμφάνισαν υψηλή προτίμηση στη 2η Έρευνα Πεδίου (Φεβρουάριος 2022) σε τριψήφιο ESCO μας δίνει περαιτέρω σημαντικά στοιχεία και εξειδικεύει περαιτέρω τη ζήτηση.
- Έτσι, επικυρώνονται οι τάσεις της περιόδου και τεκμηριώνεται η μεγάλη ζήτηση εργαζομένων για την παροχή υπηρεσιών και συγκεκριμένα **α)** για πωλήσεις και εξυπηρέτηση πελατών με γνώσεις υπολογιστών για δουλειά γραφείου χαμηλής εξειδίκευσης και **β)** για υπαλλήλους στην εστίαση (μάγειρες/ ισσες, σερβιτόροι/ ες και μπαρμεν/ μπαργούμεν).
- Όσον αφορά τον κλάδο των επαγγελματιών, η ζήτηση αφορά συγκεκριμένα χρηματοοικονομικές σπουδές και μηχανικούς.

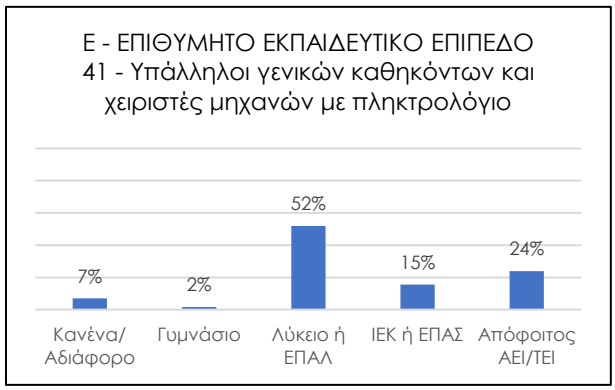
Στα παρακάτω Γραφήματα (69Α έως και 69Η) που ακολουθούν παρουσιάζεται το επιθυμητό κατά τους εργοδότες εκπαιδευτικό επίπεδο για τις οχτώ δημοφιλέστερες ειδικότητες πρώτης επιλογής:

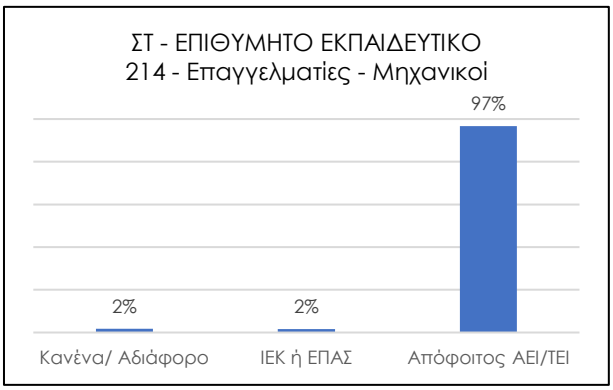

Γράφημα 69 Α-Θ– Ζητούμενο εκπαιδευτικό επίπεδο για κάθε ένα από τα οχτώ επαγγέλματα/ ειδικότητες 1ης επιλογής στις επιχειρήσεις της ΠΚΜ

Από τα παραπάνω διαγράμματα αντλούμε χρήσιμες και ενδιαφέρουσες πληροφορίες:

- Για τις ειδικότητες επαγγελματιών, ο πρώτος τίτλος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (βασικό πτυχίο) είναι όπως ήταν αναμενόμενο το επιθυμητό επίπεδο σπουδών.
- Η ειδικότητα του μάγειρα γίνεται αντιληπτή ως κατ' εξοχήν επαγγελματικής εκπαίδευσης ειδικότητα (95% των ερωτηθέντων εργοδοτών που θεωρούν την ειδικότητα αυτή την πιο σημαντική για την επιχείρησή τους). Παρότι υπάρχει σαφής προτίμηση για μετα-λυκειακές επαγγελματικές σπουδές (65%), ισχυρή τάση προτίμησης (30%) εμφανίζεται και στις λυκειακού επιπέδου επαγγελματικές σπουδές.
- Μεγαλύτερες διαφοροποιήσεις ως προς το επιθυμητό εκπαιδευτικό επίπεδο εμφανίζονται στις ειδικότητες των υπαλλήλων. Για υπαλλήλους γενικών καθηκόντων το 52% των εργοδοτών, που θεωρούν την ειδικότητα τη σημαντικότερη για την επιχείρησή τους, προτείνουν λυκειακού επιπέδου σπουδές, ενώ ένα 20% προτείνει αποφοίτηση από την τριτοβάθμια εκπαίδευση κι ένα 15% μετα-λυκειακή επαγγελματική εκπαίδευση. Αντίστοιχα, για τους υπαλλήλους εξυπηρέτησης πελατών, οι προτιμήσεις των εργοδοτών μοιράζονται σημαντικά μεταξύ τριών εκπαιδευτικών βαθμίδων: λυκειακή (42%), επαγγελματική (31%) μετα-λυκειακή και τριτοβάθμια (15%) με ένα υπολογίσιμο ποσοστό εργοδοτών (5%) να προτείνει και μεταπτυχιακές σπουδές για αυτό το επάγγελμα.
- Σπουδές επιπέδου πρωτοβάθμιας και πρώτης δευτεροβάθμιας (Γυμνασίου) εκπαίδευσης εμφανίζονται ως επιθυμητά κυρίως σε χαμηλής ειδίκευσης επαγγέλματα (οδηγοί) ή ανειδίκευτες θέσεις εργασίας (χειρώνακτες μεταποίησης) και συνοδεύονται και σε σχέση με άλλα επαγγέλματα με χαμηλότερη εξάρτηση της ειδικότητας από το εκπαιδευτικό επίπεδο (μεγαλύτερα ποσοστά στις απαντήσεις Αδιάφορο/ Κανένα εκπαιδευτικό επίπεδο).

Όπως φαίνεται και στον παρακάτω πίνακα, μετά την πρώτη απάντηση, σημαντικό ποσοστό εργοδοτών δυσκολεύτηκε να συνεχίσει να προσδιορίζει με σειρά προτίμησης τα αναγκαιότερα για την επιχείρησή του επαγγέλματα και ειδικότητες. Αυτό πιθανώς να οφείλεται μεταξύ άλλων και στο γεγονός ότι οι ελληνικές επιχειρήσεις -και κατ' επέκταση και αυτές της ΠΚΜ- είναι επί το πλείστο πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις με λίγους εργαζόμενους/ες ή και οικογενειακές επιχειρήσεις.

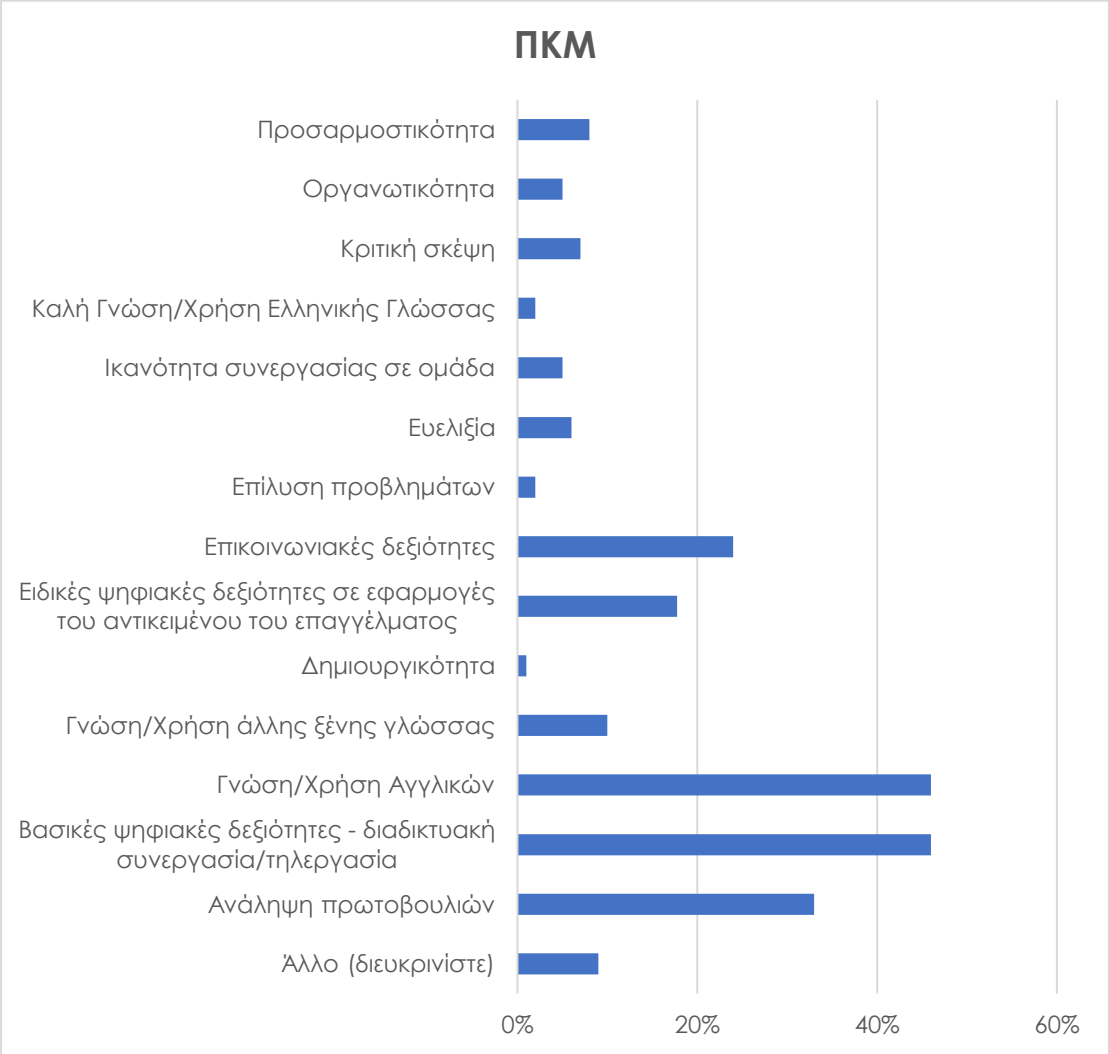
Πίνακας 12 - 2η Επιλογή - Οι σημαντικότερες (≥3%) ειδικότητες (71% των απαντήσεων)

Κωδικός ESCO	***Περιγραφή Ειδικότητας***	***% επιχειρήσεων που ζητούν την ειδικότητα***
241	Επαγγελματίες - ***Επαγγελματίες του χρηματοοικονομικού τομέα***	17%
83	Χειριστές βιομηχανικών εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και εξοπλισμού και συναρμολογητές (μονταδόροι) - ***Οδηγοί μέσων μεταφοράς και χειριστές κινητού εξοπλισμού***	11%
932	Ανειδίκευτοι εργάτες, χειρώνακτες και μικροεπαγγελματίες - ***Ανειδίκευτοι εργάτες μεταποίησης***	7%
52	Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές - ***Πωλητές***	6%
41	Υπάλληλοι γραφείου - ***Υπάλληλοι γενικών καθηκόντων και χειριστές μηχανών με πληκτρολόγιο***	6%
42	Υπάλληλοι γραφείου - ***Υπάλληλοι εξυπηρέτησης πελατών***	5%
933	Ανειδίκευτοι εργάτες, χειρώνακτες και μικροεπαγγελματίες - ***Ανειδίκευτοι εργάτες μεταφορών και αποθήκευσης***	4%
91	Ανειδίκευτοι εργάτες, χειρώνακτες και μικροεπαγγελματίες - ***Καθαριστές και βοηθοί***	3%

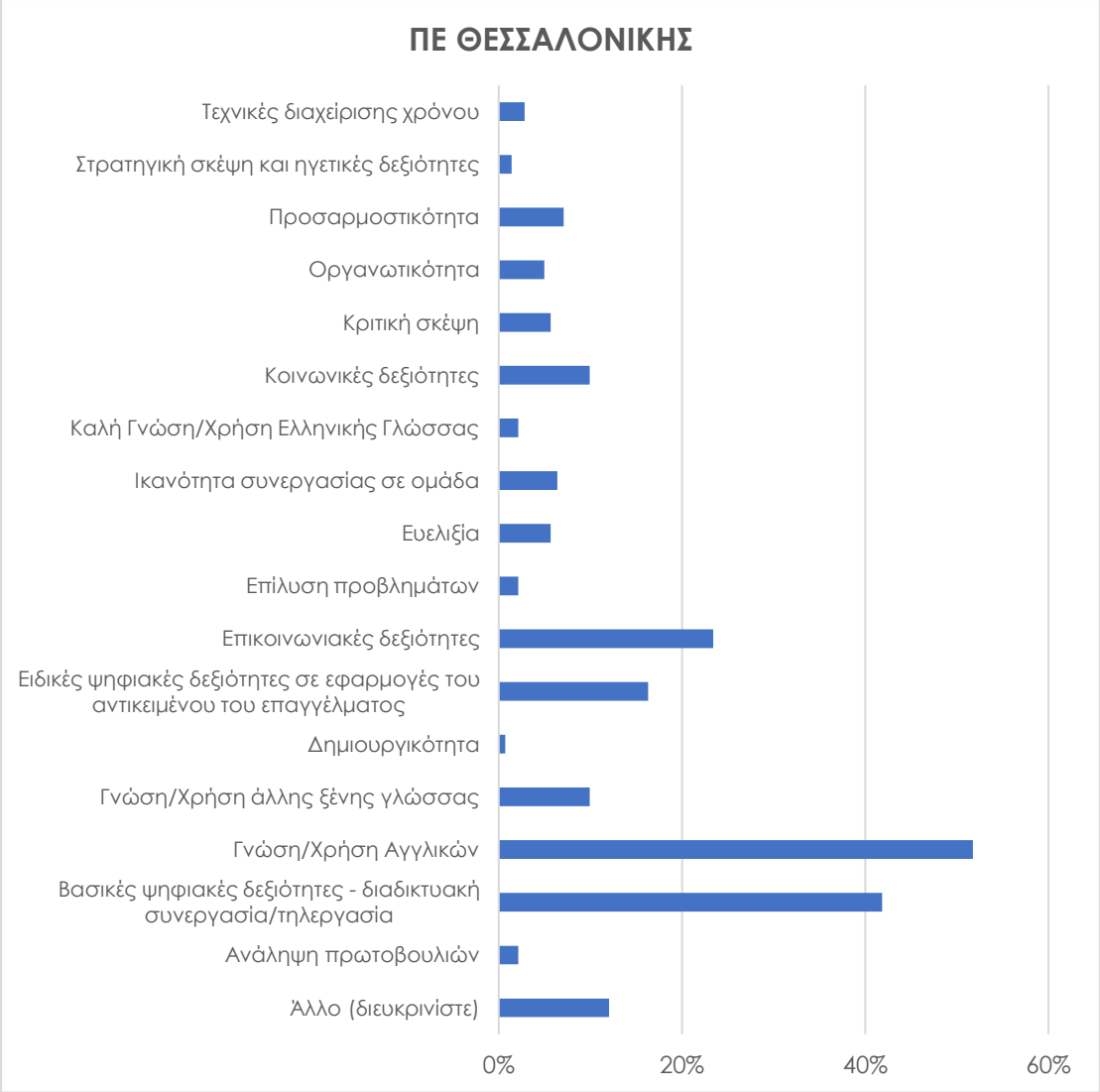
Τα αποτελέσματα κατάταξης των ειδικοτήτων για τη 2η αναγκαιότερη ειδικότητα δε διαφέρουν πολύ από αυτά για την 1η επιλογή. Το μεγαλύτερο ποσοστό των ειδικοτήτων που αποτελούν πρώτη επιλογή εμφανίζονται και στις δεύτερες αναγκαιότερες ειδικότητες. Οι επαγγελματίες χρηματοοικονομικών αποτελούν τη σημαντικότερη ειδικότητα για τις ελληνικές επιχειρήσεις στην ΠΚΜ καθώς κατέχουν τη δεύτερη θέση στην πρώτη επιλογή των εργοδοτών και την πρώτη θέση στη δεύτερη επιλογή τους. Στη δεύτερη επιλογή αναγκαιότερων επαγγελμάτων εμφανίζονται και δύο ακόμα επαγγέλματα, και τα δύο από την κατηγορία των ανειδίκευτων χειρωνάκτων: ανειδίκευτοι εργάτες μεταφορών και αποθήκευσης και καθαριστές και βοηθοί.

17. Ζητούμενες βασικές γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες

Στα παρακάτω Γραφήματα 70 έως 77 καταγράφονται οι απαντήσεις του συνόλου των επιχειρήσεων για τις βασικές γνώσεις, δεξιότητες και, ικανότητες (κατά ESCO-08, προσαρμοσμένο στις ανάγκες της παρούσας έρευνας – βλ. Παράρτημα Ι) που απαιτούνται από τους εργαζόμενους και υποψήφιους εργαζόμενους για την καλύτερη λειτουργία των επιχειρήσεων στην ΠΚΜ. Οι ερωτώμενοι είχαν τη δυνατότητα να επιλέξουν περισσότερες της μίας απαντήσεις από καθορισμένη λίστα προσαρμοσμένων δεξιοτήτων, την οποία τους έδιναν οι ερευνητές. Όπως και στα περισσότερα σημεία της παρούσας έρευνας, τα αποτελέσματα παρουσιάζονται για το σύνολο της Περιφέρειας, αλλά και σε συσχετισμό τόσο με την Περιφερειακή Ενότητα έδρας της επιχείρησης, όσο και ως προς τον τομέα οικονομικής δραστηριότητας που ανήκει.

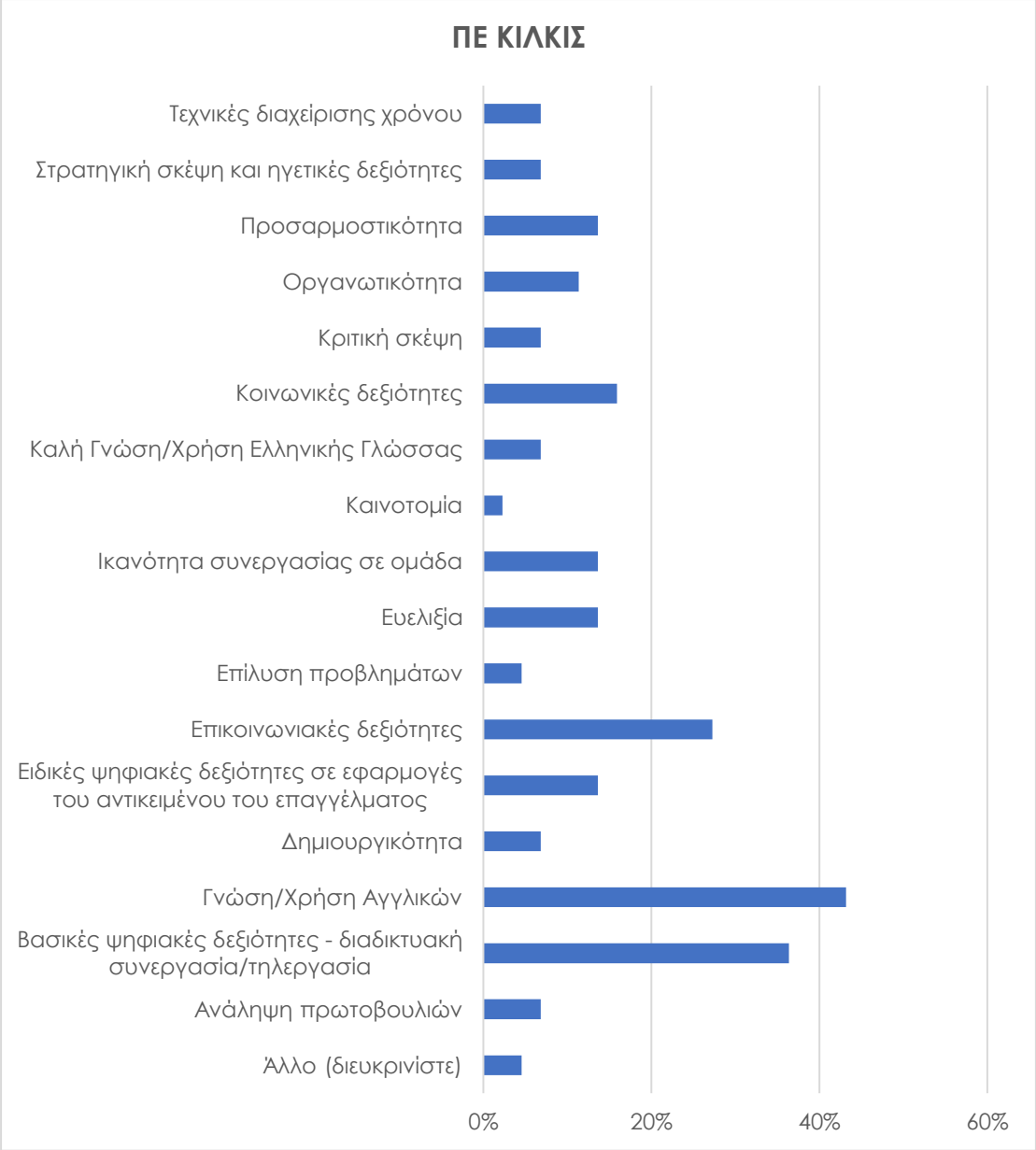
Γράφημα 70 - Ζητούμενες βασικές δεξιότητες για τις επιχειρήσεις της ΠΚΜ

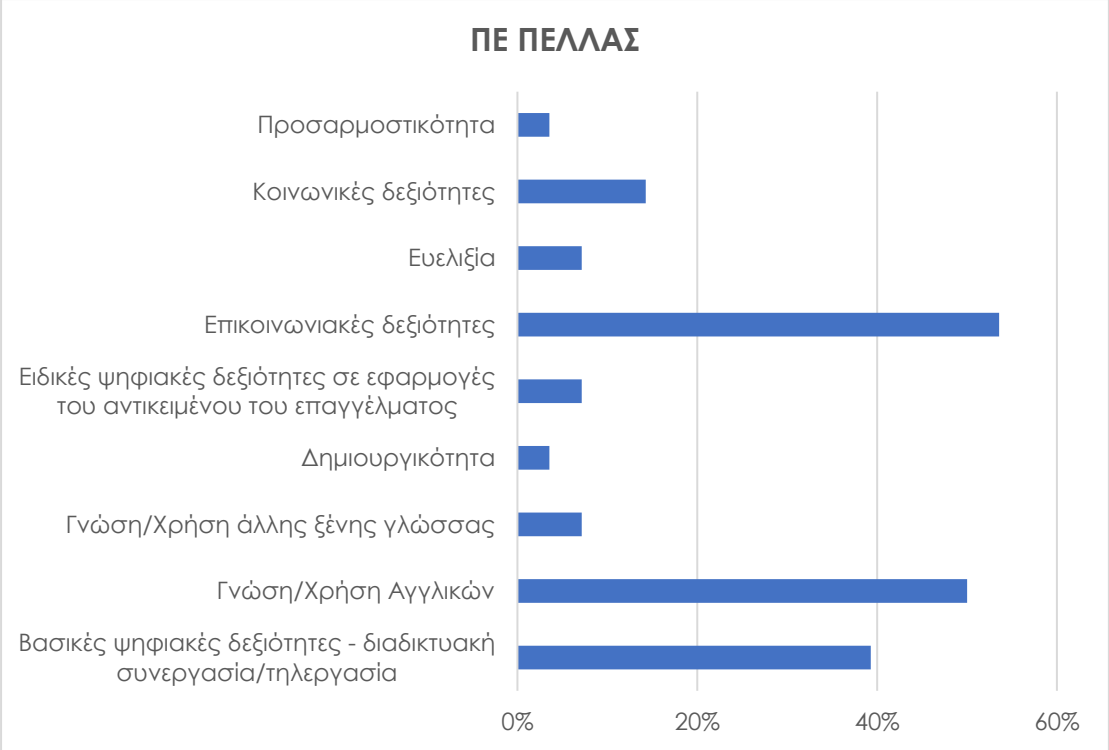
Γράφημα 71 – Ζητούμενες βασικές δεξιότητες για τις επιχειρήσεις της ΠΕ Θεσσαλονίκης

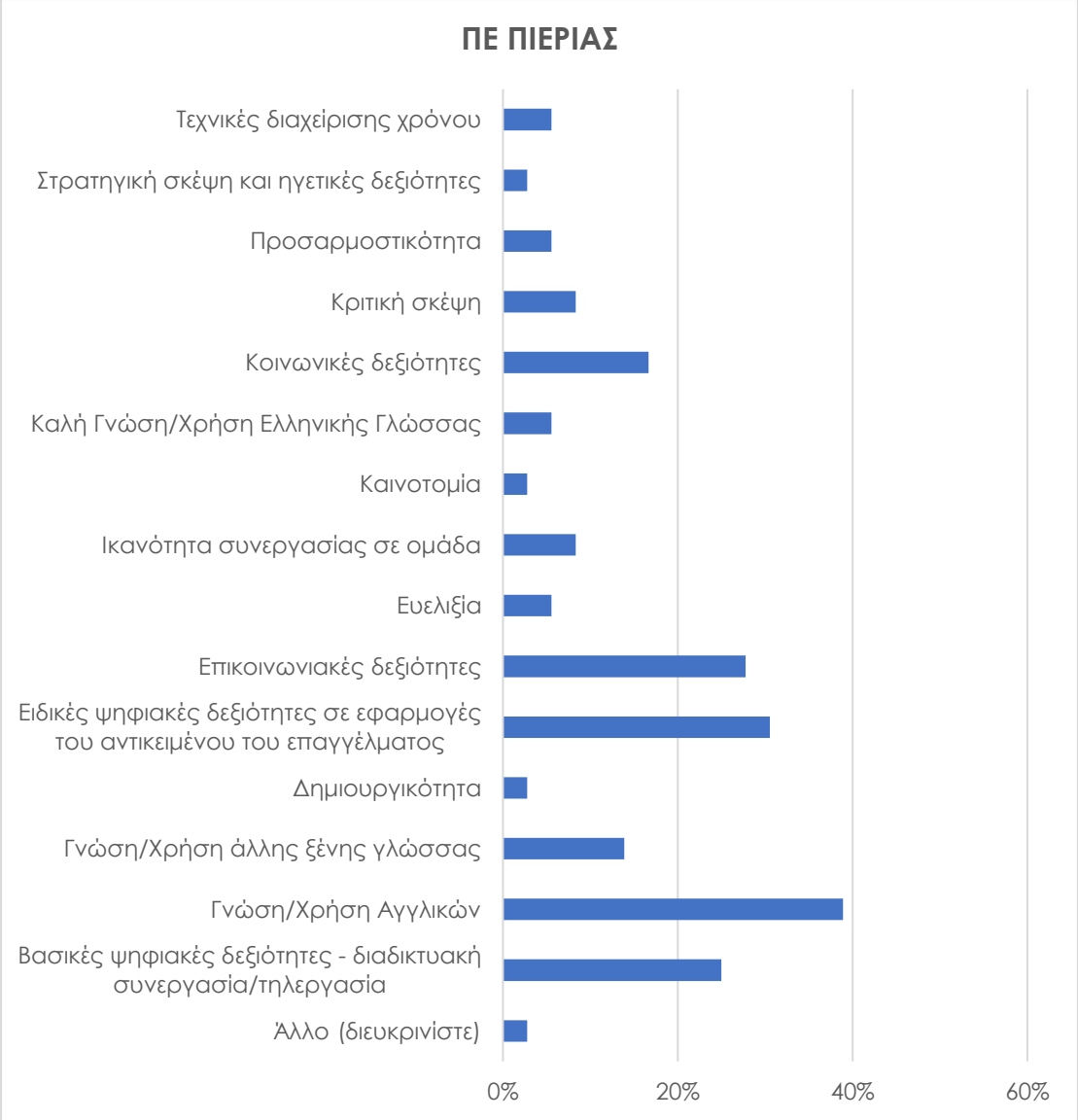
Γράφημα 72 - Ζητούμενες βασικές δεξιότητες για τις επιχειρήσεις της ΠΕ Ημαθίας

Γράφημα 73 – Ζητούμενες βασικές δεξιότητες για τις επιχειρήσεις της ΠΕ Κιλκίς

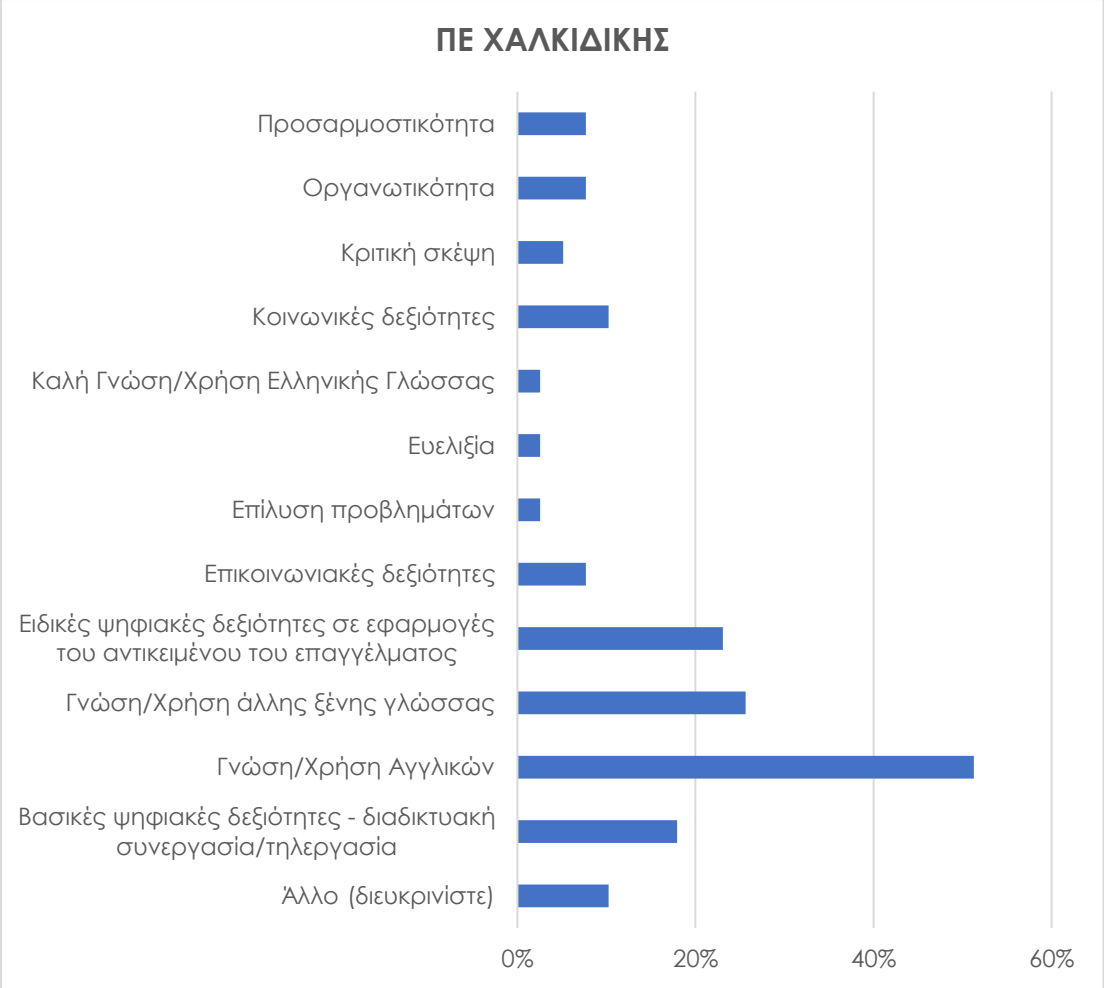
Γράφημα 74 – Ζητούμενες βασικές δεξιότητες για τις επιχειρήσεις της ΠΕ Πέλλας

Γράφημα 75 – Ζητούμενες βασικές δεξιότητες για τις επιχειρήσεις της ΠΕ Ημαθίας

Γράφημα 76– Ζητούμενες βασικές δεξιότητες για τις επιχειρήσεις της ΠΕ Σερρών

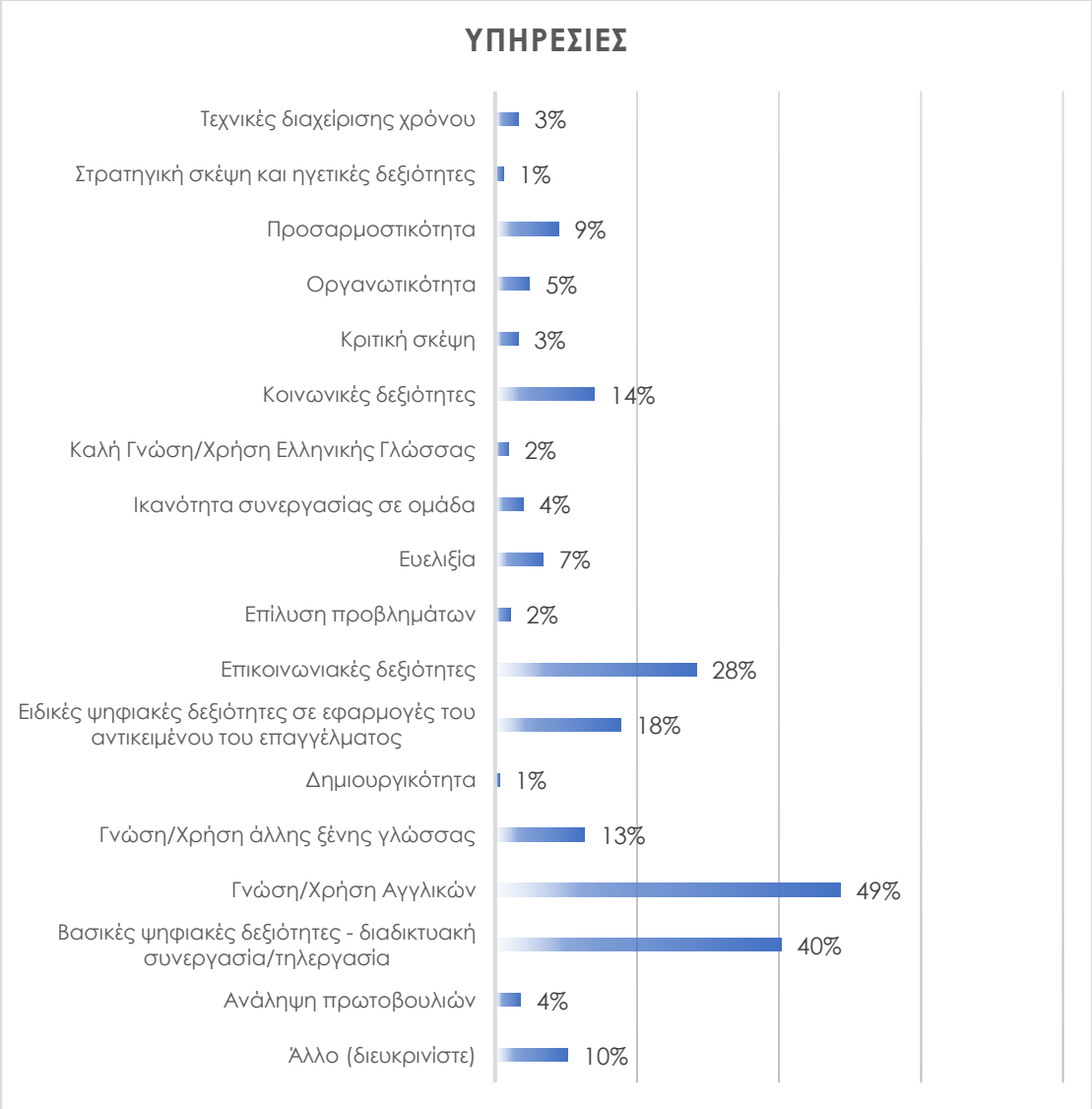

Γράφημα 77 – Ζητούμενες βασικές δεξιότητες για τις επιχειρήσεις της ΠΕ Χαλκιδικής

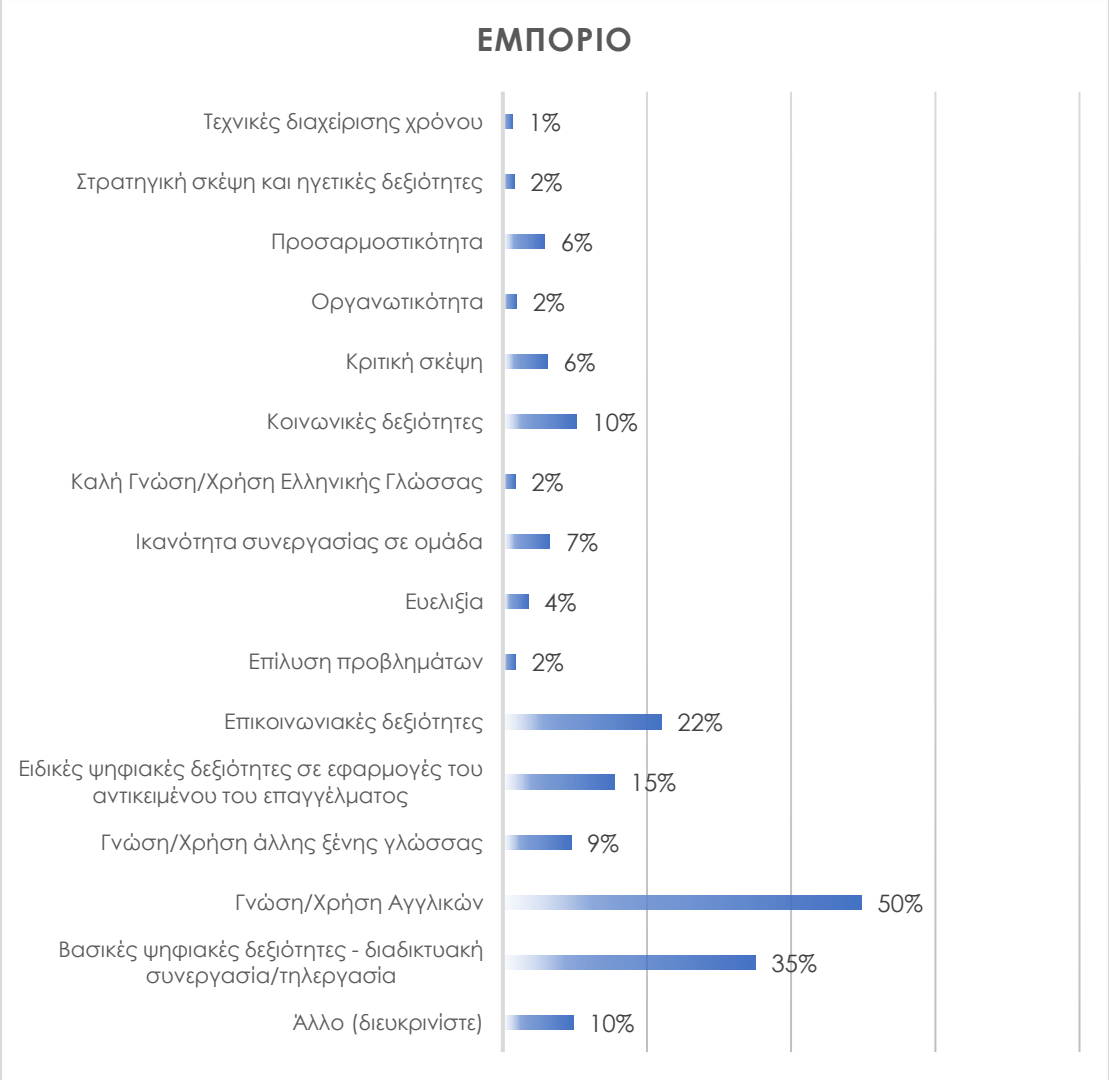
Όπως φαίνεται στα παραπάνω Γραφήματα (70 έως 77) η γνώση/ χρήση Αγγλικών καθώς και η γνώση βασικών ψηφιακών δεξιοτήτων αποτελούν τις βασικότερες ζητούμενες δεξιότητες στην ΠΚΜ, ανεξαρτήτως Περιφερειακής Ενότητάς. Επιπλέον, στην ΠΕ Πέλλας υπάρχει εξίσου έντονη ζήτηση επικοινωνιακών δεξιοτήτων και στην ΠΕ Σερρών κοινωνικών δεξιοτήτων. Στην ΠΕ Χαλκιδικής εμφανίζεται σημαντική ζήτηση για γνώση και άλλων ξένων γλωσσών πέραν της Αγγλικής. Τέλος, οι ειδικές ψηφιακές δεξιότητες σε εφαρμογές σχετικές με το αντικείμενο του επαγγέλματος εμφανίζουν ζήτηση στις ΠΕ Ημαθίας και ΠΕ Πιερίας.

Στα επόμενα Γραφήματα (78-82) παρουσιάζεται η ζήτηση δεξιοτήτων ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας. Από αυτή την ανάλυση των δεδομένων παρατηρείται ότι η γνώση Αγγλικών και οι βασικές ψηφιακές δεξιότητες αποτελούν προτεραιότητα για όλους τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας, πλην του πρωτογενούς όπου ζητείται πιο έντονα η «δημιουργικότητα» και άλλες δεξιότητες εκτός της λίστας αναφοράς που χρησιμοποιήθηκε στην έρευνα.

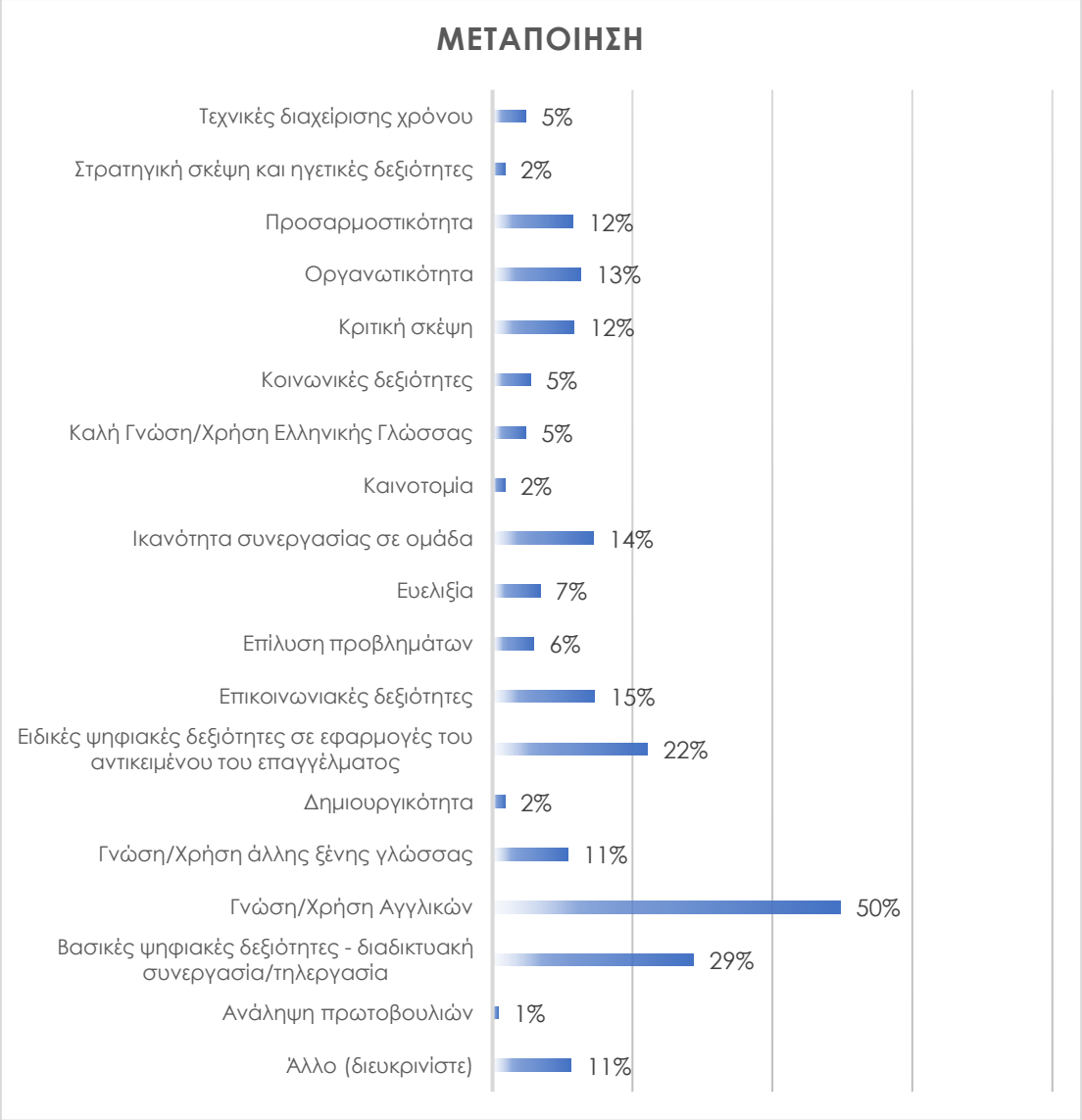
Μάλιστα στον τομέα των Κατασκευών, η ζήτηση για γνώση και χρήση Αγγλικής ανέρχεται σε ποσοστό 75% των επιχειρήσεων του τομέα.

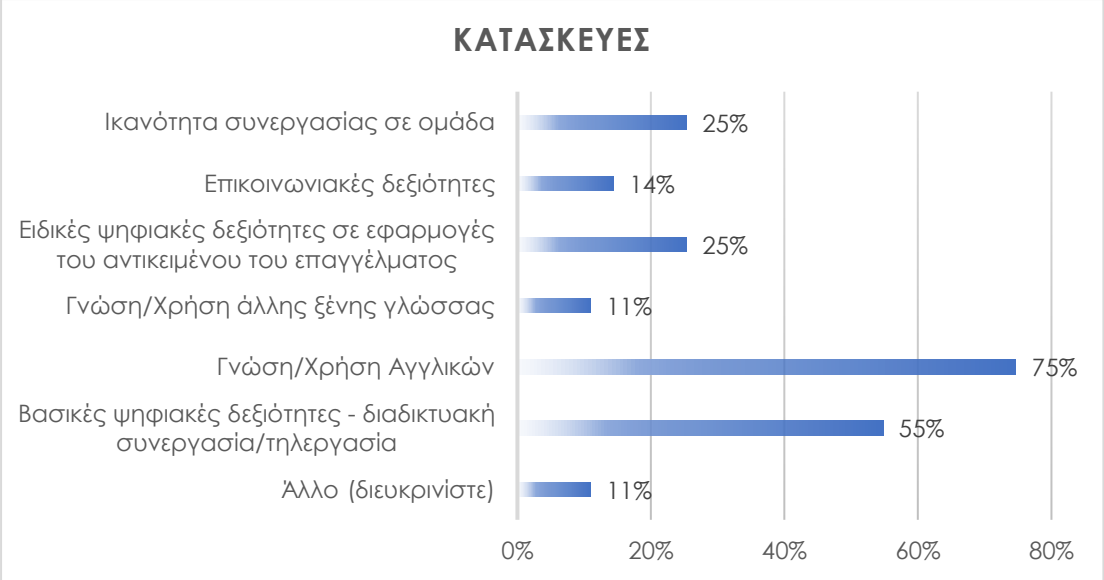
Γράφημα 78 - Ζητούμενες βασικές δεξιότητες για τις επιχειρήσεις του τομέα Υπηρεσιών

Γράφημα 79 - Ζητούμενες βασικές δεξιότητες για τις επιχειρήσεις του τομέα Εμπορίου

Γράφημα 80 - Ζητούμενες βασικές δεξιότητες για τις επιχειρήσεις του Μεταποιητικού τομέα

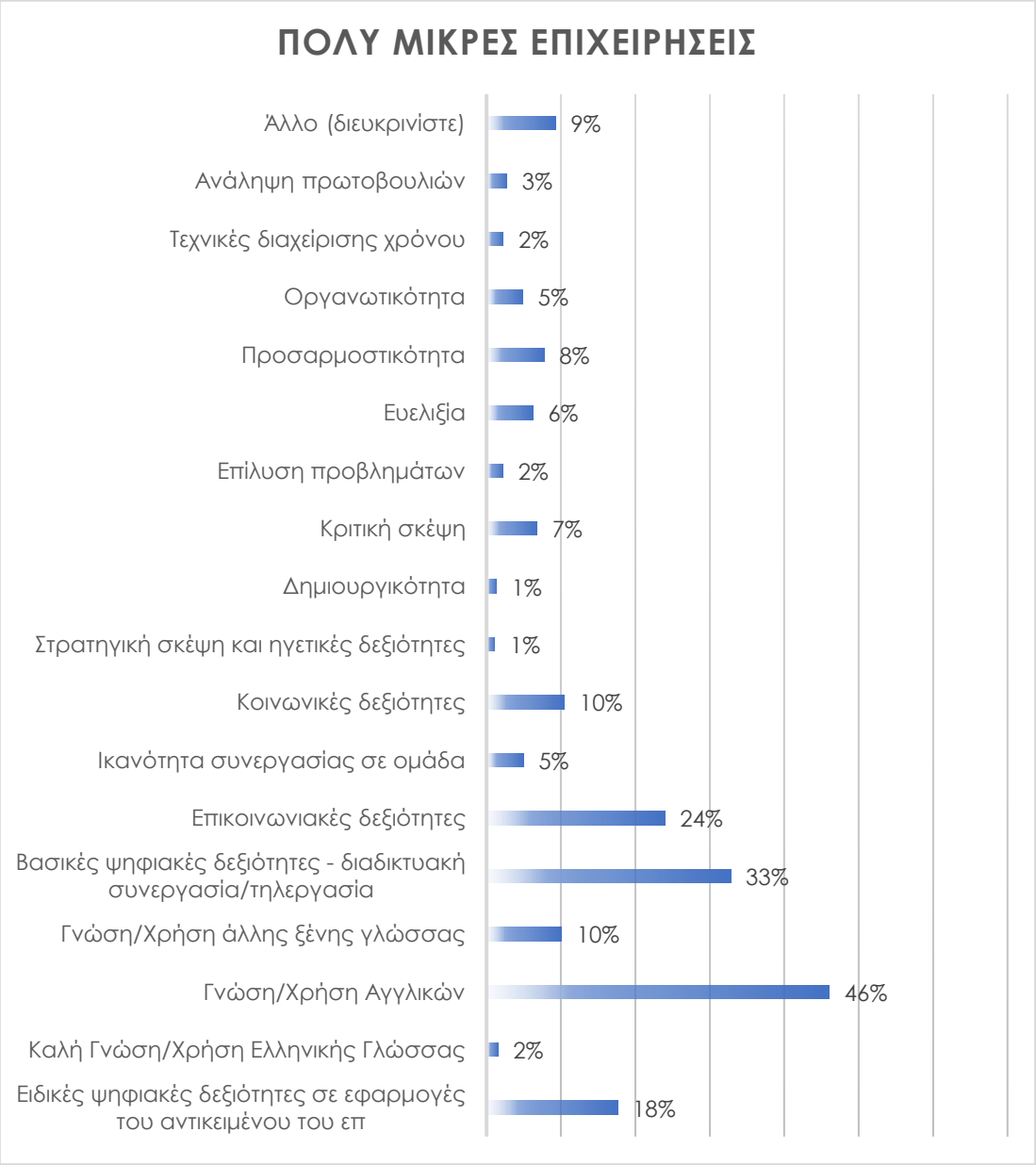

Γράφημα 81 - Ζητούμενες βασικές δεξιότητες για τις επιχειρήσεις του τομέα Κατασκευών

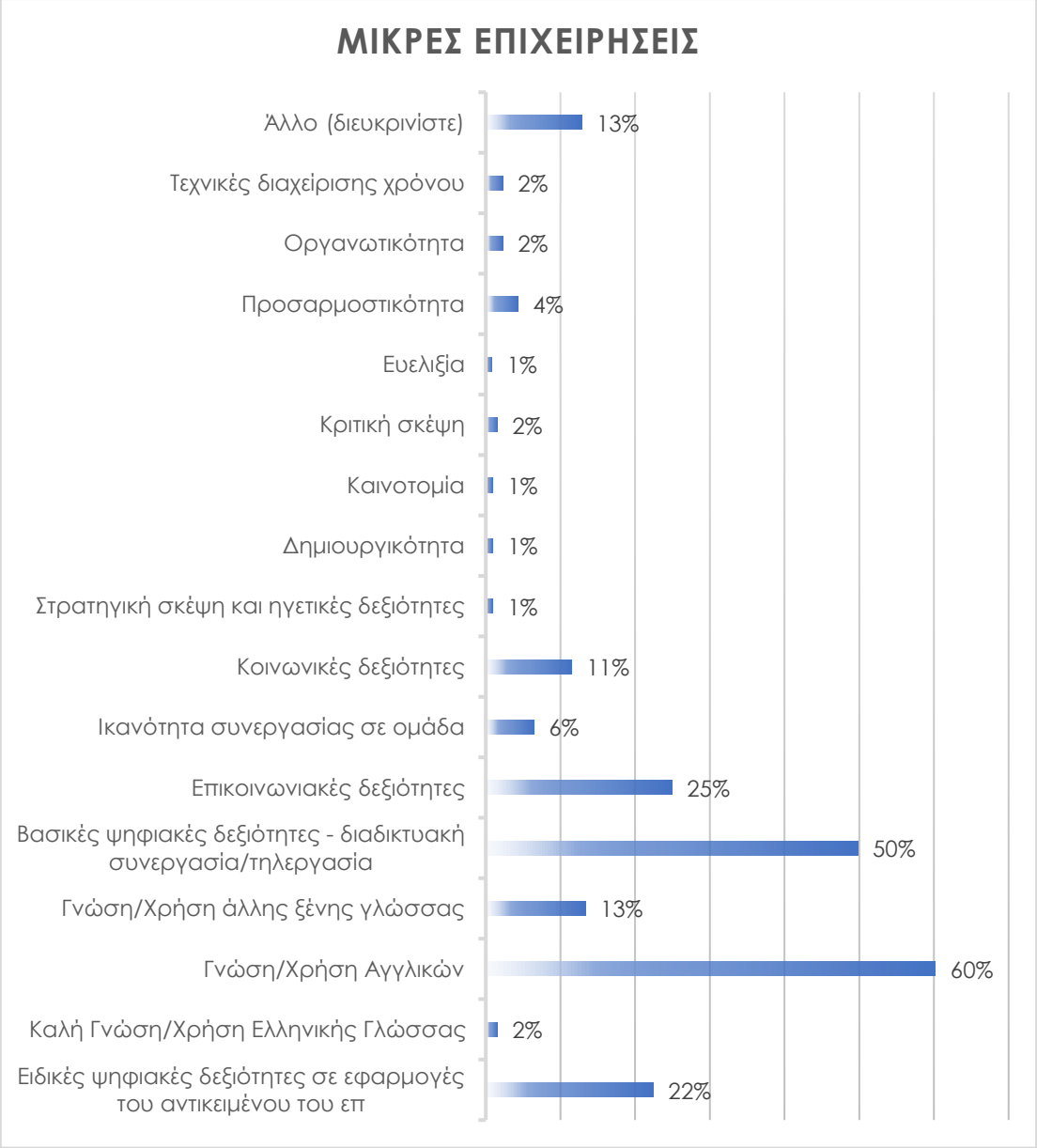

Γράφημα 82 - Ζητούμενες βασικές δεξιότητες για τις επιχειρήσεις του Πρωτογενούς τομέα

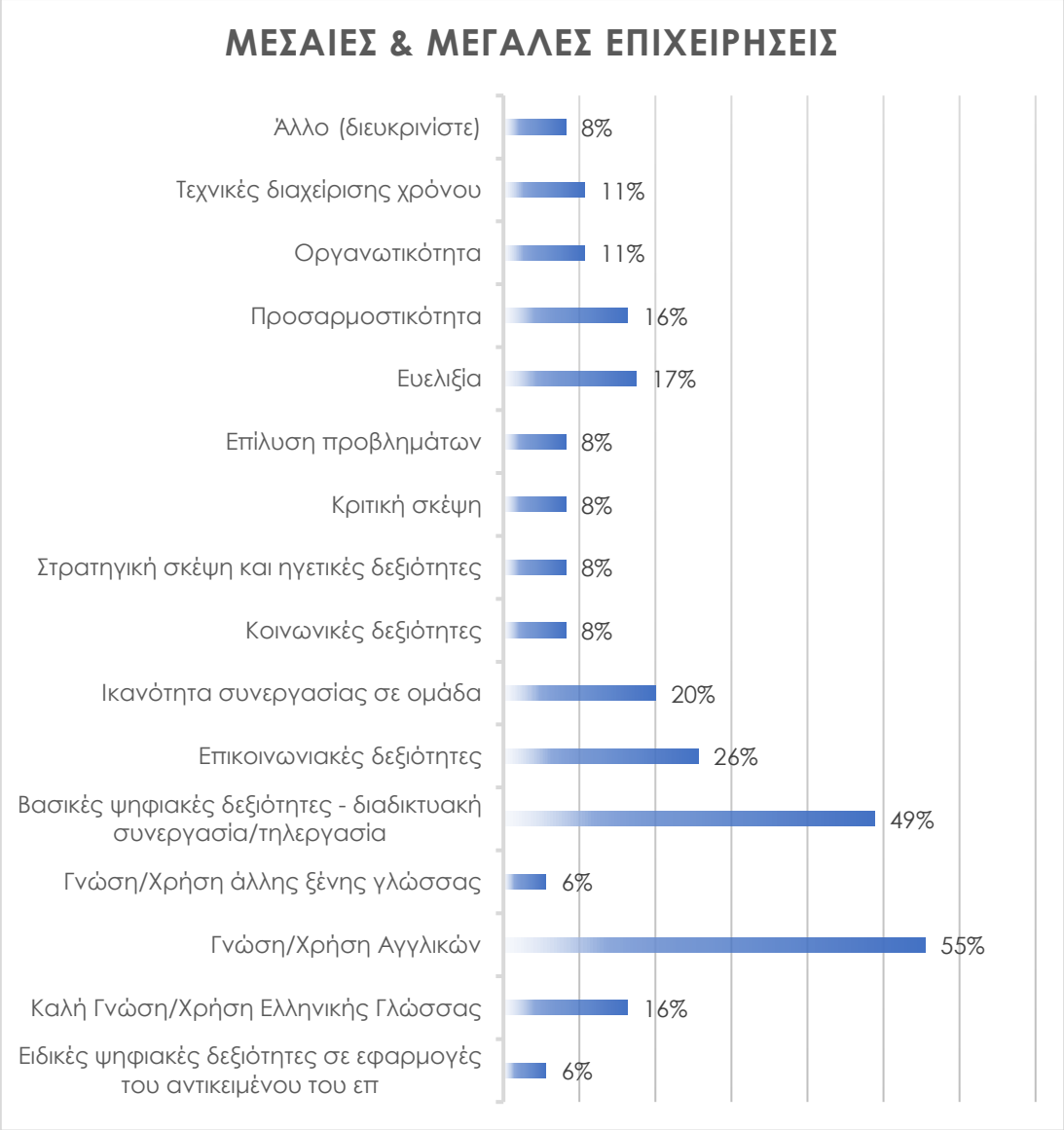
Στα Γραφήματα 83 έως 85 παρουσιάζεται η ζήτηση δεξιοτήτων και ανά μέγεθος επιχείρησης. Εδώ βλέπουμε ότι για την ΠΚΜ δεν παρατηρείται σημαντική διαφοροποίηση ως προς τις ζητούμενες δεξιότητες καθώς αλλάζει το μέγεθος μιας επιχείρησης.

Γράφημα 83 - Ζητούμενες βασικές δεξιότητες για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις της ΠΚΜ

Γράφημα 84 - Ζητούμενες βασικές δεξιότητες για τις μικρές επιχειρήσεις της ΠΚΜ

Γράφημα 85 - Ζητούμενες βασικές δεξιότητες για τις μεσαίες & μεγάλες επιχειρήσεις της ΠΚΜ

Σημειώνεται πως ένα ποσοστό γύρω στο 40% των ερωτώμενων δεν αναγνώρισε στις προτεινόμενες δεξιότητες κάποια που να σχετίζεται με τις απαιτούμενες για την επιχείρησή τους, χωρίς ταυτόχρονα να προσδιορίζει σαφώς κάποια άλλη δεξιότητα, κάνοντας τη σχετική επιλογή.

Η επιλογή «Άλλο», που έδινε τη δυνατότητα προσδιορισμού ζητούμενων δεξιοτήτων πέραν των προτεινόμενων στο ερωτηματολόγιο, οδηγεί στις εξής παρατηρήσεις:

- η άδεια οδήγησης κατηγορίας Β αλλά και μεγαλύτερων (κατηγορίας Γ) και ειδικών (κλαρκ) οχημάτων αποτελεί ζητούμενη δεξιότητα για κάποιους εργοδότες,

- κάποιοι εργοδότες κατατάσσουν στην κατηγορία των δεξιοτήτων κάποιες προσωπικές αξίες όπως η ***τιμιότητα*** και η ***υπομονή***,
- παρουσιάζεται η ανάγκη για βασικές προσωπικές δεξιότητες όπως η ***καθαριότητα*** και
- η ***εμπειρία*** και η ***προϋπηρεσία*** γίνονται αντιληπτές από τους εργοδότες ως δεξιότητες.

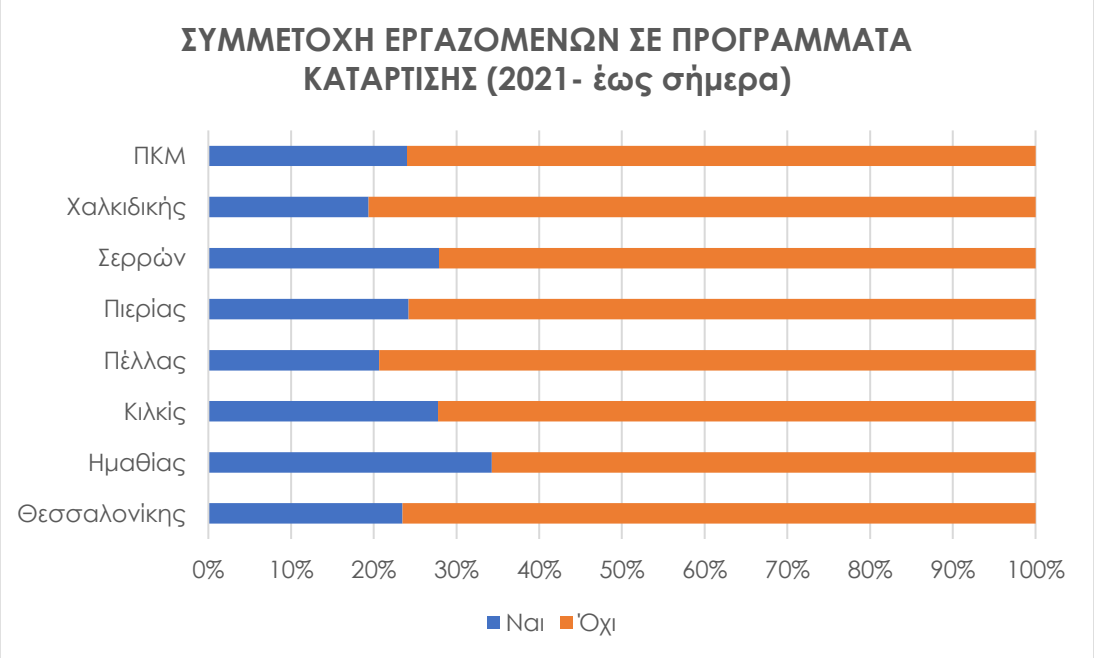
Λεπτομερής καταγραφή των απαντήσεων για τις «άλλες» δεξιότητες μπορείτε να βρείτε στο Παράρτημα IV – Πίνακας 15

Δ. Στάση ως προς τη Δια Βίου Μάθηση (Ερωτήσεις 18-20)

Με τις επόμενες ερωτήσεις επιχειρείται η διερεύνηση της άποψης που έχουν οι επιχειρηματίες για τη δια βίου μάθηση, η συχνότητα κατάρτισης των εργαζομένων τους και ο βαθμός ικανοποίησης των επιχειρήσεων από τα προγράμματα κατάρτισης.

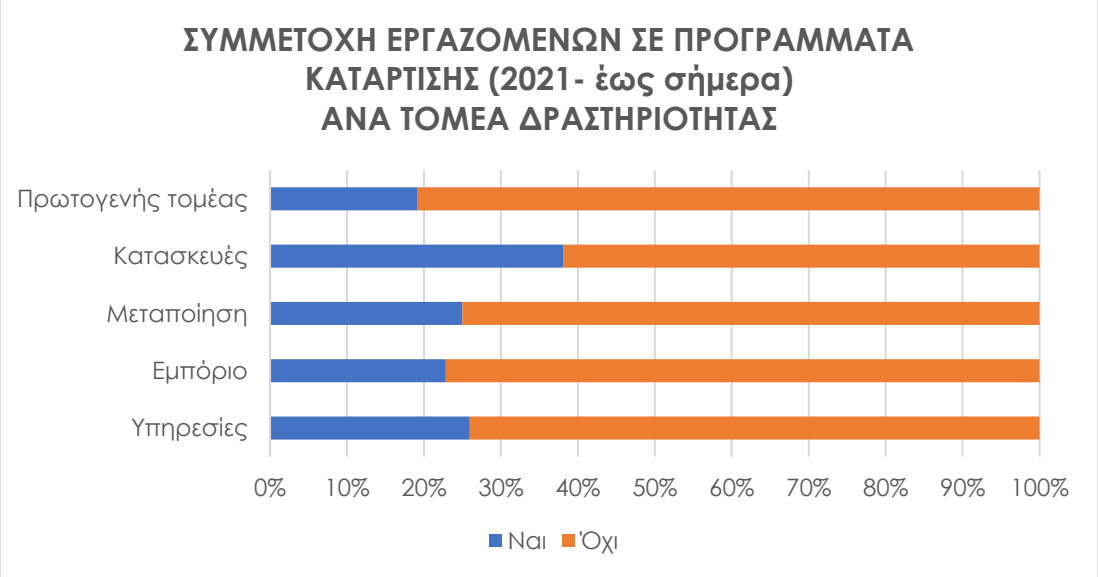
18. Συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης (2021 - σήμερα)

Παρά την εκφρασμένη έλλειψη δεξιοτήτων, οι εργαζόμενοι των επιχειρήσεων στην ΠΚΜ στη μεγάλη τους πλειοψηφία (76%), δεν έχουν συμμετάσχει πρόσφατα, σε προγράμματα. Στα παρακάτω Γραφήματα (86–88) αποτυπώνεται η συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης εντός του τελευταίου ενάμιση χρόνου. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται για το σύνολο της ΠΚΜ, ανά Περιφερειακή Ενότητα, ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας και ανά μέγεθος επιχείρησης.

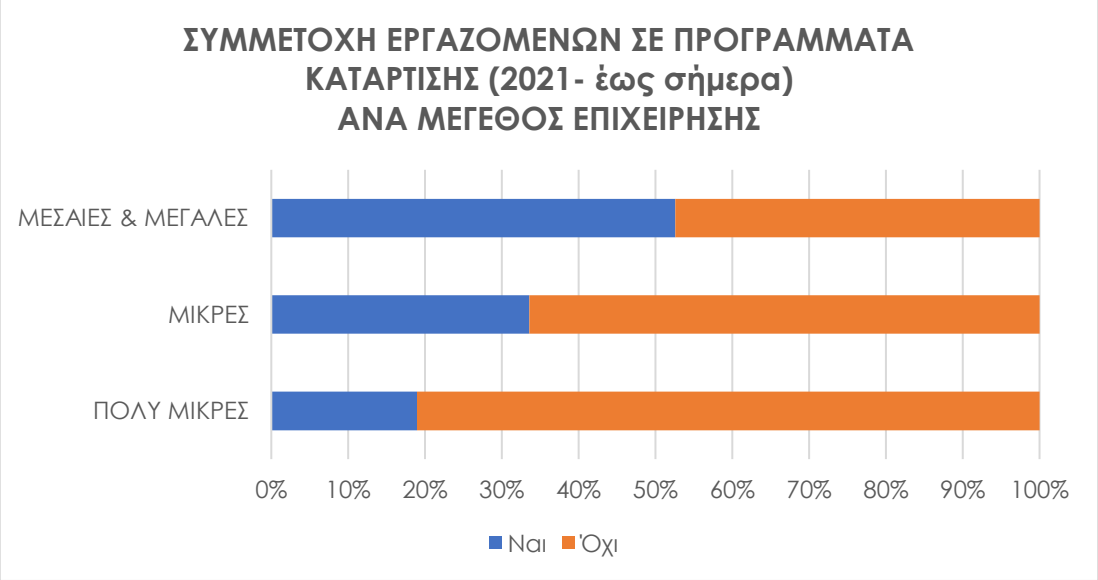

Γράφημα 86 – Συμμετοχή εργαζομένων σε προγράμματα κατάρτισης από το 2021 έως σήμερα ανά ΠΕ

Οι εργαζόμενοι στις επιχειρήσεις της ΠΕ Ημαθίας εμφανίζουν το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής σε προγράμματα κατάρτισης (34%). Αντίστοιχα, από τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας, αυτός των Κατασκευών παρουσιάζει τη μεγαλύτερη συμμετοχή εργαζομένων σε καταρτίσεις (38%), ενώ όσο αυξάνεται το μέγεθος μιας επιχείρησης, τόσο αυξάνεται και η συμμετοχή των εργαζομένων σε προγράμματα κατάρτισης (συμμετοχή που αγγίζει το 53% για εργαζομένους σε μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις της ΠΚΜ).

Γράφημα 87 - Συμμετοχή εργαζομένων σε προγράμματα κατάρτισης από το 2021 έως σήμερα ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας

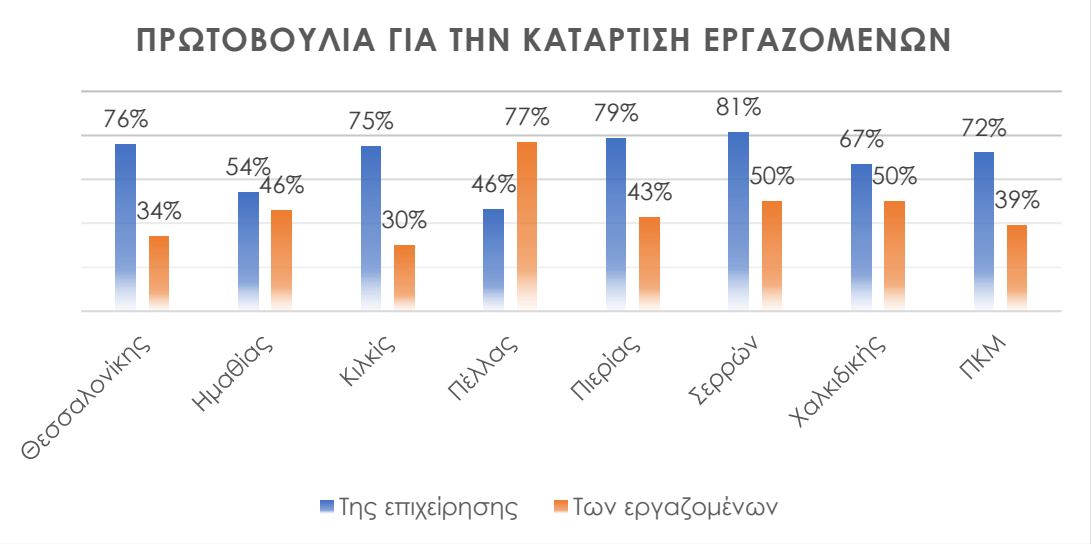

Γράφημα 88 - Συμμετοχή εργαζομένων σε προγράμματα κατάρτισης από το 2021 έως σήμερα ανά μέγεθος επιχείρησης

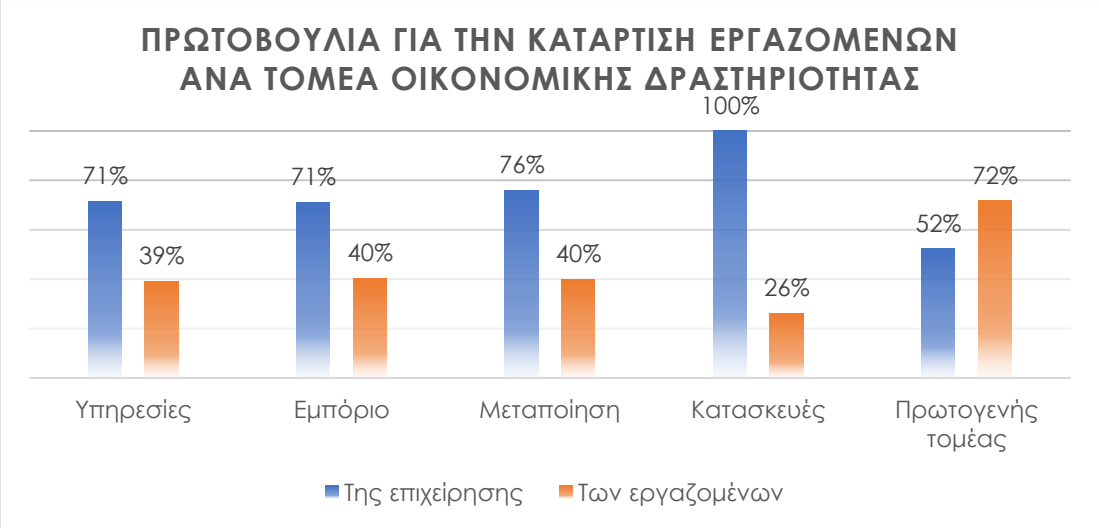
19. Πρωτοβουλία συμμετοχής εργαζομένων στις επιχειρήσεις της ΠΚΜ σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης

Παρακάτω αποτυπώνονται οι απαντήσεις των επιχειρήσεων που απάντησαν πως οι εργαζόμενοι τους έχουν συμμετάσχει σε κάποιο πρόγραμμα κατάρτισης, σχετικά με το από που προήλθε η πρωτοβουλία αυτή. Η ερώτηση έδινε τη δυνατότητα πολλαπλής επιλογής. Όπως προκύπτει, σχεδόν στις **3 από τις 4 επιχειρήσεις** της ΠΚΜ (72%) των οποίων οι εργαζόμενοι συμμετέχουν σε πρόγραμμα κατάρτισης, αυτό γίνεται **με πρωτοβουλία της επιχείρησης.** Σε σχέση με την έρευνα του ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ το Φεβρουάριο του 2022, το ποσοστό της πρωτοβουλίας των εργαζομένων για συμμετοχή στη δια βίου μάθηση παραμένει περίπου στα ίδια ποσοστά.

Στα Γραφήματα 89 και 90 παρουσιάζονται οι απαντήσεις των επιχειρήσεων ανάλογα με την Περιφερειακή Ενότητα της έδρας τους και τον τομέα οικονομικής δραστηριότητας στον οποίο ανήκουν.

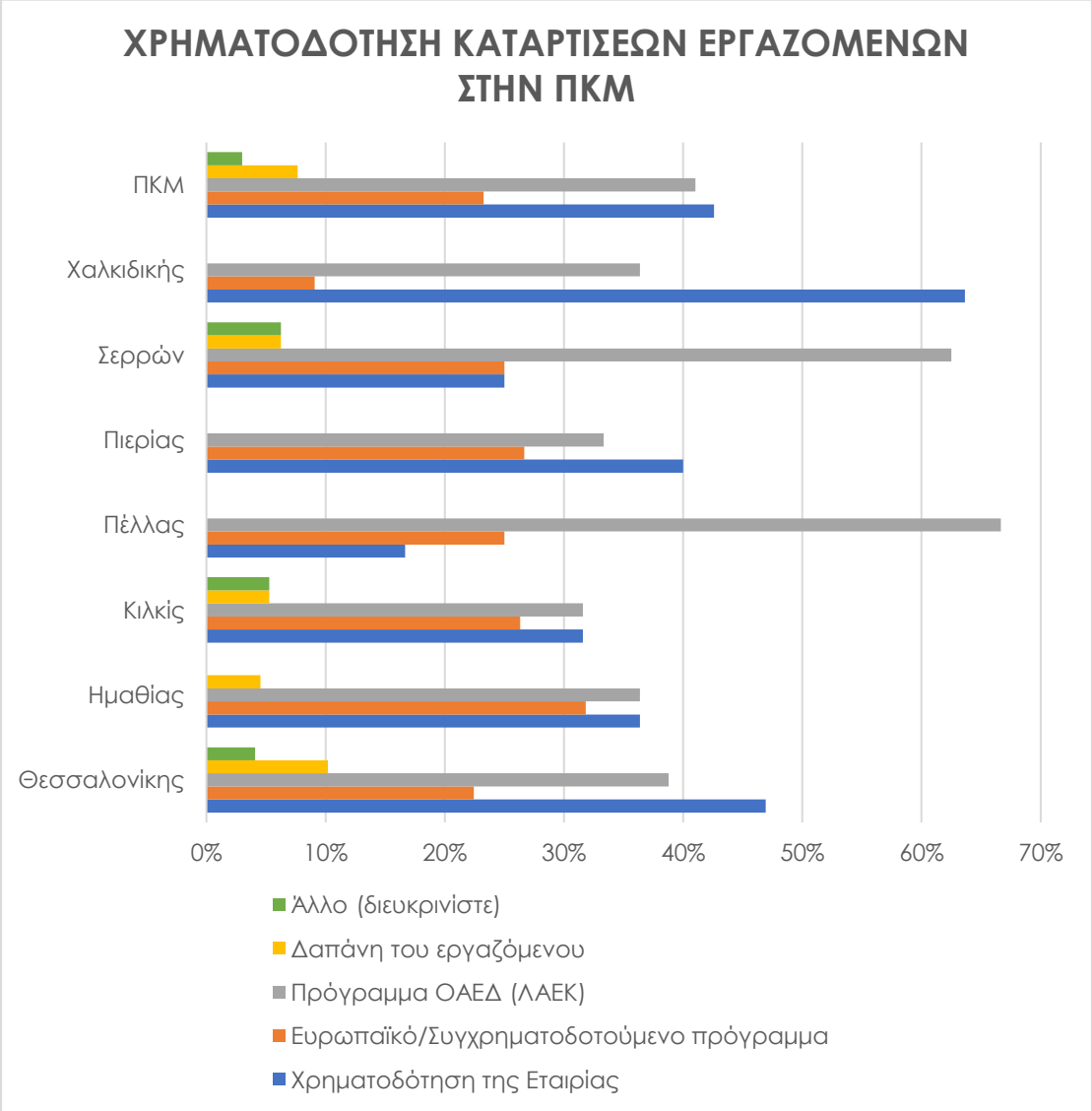
Γράφημα 89 – Πρωτοβουλία για τη συμμετοχή των εργαζομένων των επιχειρήσεων της ΠΚΜ σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης ανά ΠΕ

Γράφημα 90 - Πρωτοβουλία για τη συμμετοχή των εργαζομένων των επιχειρήσεων της ΠΚΜ σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας

20. Προέλευση χρηματοδότησης προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης

Στα Γραφήματα 91 και 92 αποτυπώνονται οι απαντήσεις των επιχειρήσεων που απάντησαν θετικά στην ερώτηση για συμμετοχή των εργαζομένων τους σε κάποιο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης από το 2021 έως σήμερα. Η ερώτηση έδινε τη δυνατότητα πολλαπλής επιλογής και αποσκοπεί στη διερεύνηση των πόρων που χρηματοδοτούν την επαγγελματική κατάρτιση των εργαζομένων στις επιχειρήσεις της ΠΚΜ. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται ανά Περιφερειακή Ενότητα και ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας.

Γράφημα 91 - Χρηματοδοτικά εργαλεία που χρησιμοποίησαν οι επιχειρήσεις της ΠΚΜ για την επαγγελματική κατάρτιση των εργαζομένων τους ανά ΠΕ – Ιούνιος 2022

Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι οι κύριες πηγές χρηματοδότησης προγραμμάτων κατάρτισης εργαζομένων στην ΠΚΜ αποτελούν τα προγράμματα του ΟΑΕΔ (νυν ΔΥΠΑ) και οι ίδιοι πόροι των επιχειρήσεων. Όπου εμφανίζεται η επιλογή «Άλλο» αυτή αφορά κυρίως στη χρηματοδότηση από συνεργαζόμενες εταιρείες[11]. Η ΠΕ Χαλκιδικής εμφανίζει αρκετά υψηλά ποσοστά χρηματοδότησης καταρτίσεων από τους ίδιους τους εργοδότες (64%), ενώ αντίστοιχα στην ΠΕ Πέλλας το μεγαλύτερο ποσοστό χρηματοδότησης προέρχεται από τα προγράμματα ΛΑΕΚ του ΟΑΕΔ (νυν ΔΥΠΑ). Η χρήση πόρων από ευρωπαϊκά/ συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα συνεχίζει να είναι ανεβασμένη (26% κατά μέσο όρο) σε σχέση με την έρευνα του ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ για το 2021 (18%) και στα ίδια περίπου ποσοστά με αυτή που υλοποιήθηκε τον περασμένο Φεβρουάριο (περίπου 29%).

Γράφημα 92 - Χρηματοδοτικά εργαλεία που χρησιμοποίησαν οι επιχειρήσεις της ΠΚΜ για την επαγγελματική κατάρτιση των εργαζομένων τους ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας – Ιούνιος 2022

[11] Οι καταγεγραμμένες απαντήσεις παρατίθενται στο Παράρτημα ΙΙ – Πίνακας 16

Η ανάλυση των δεδομένων ως προς τον τομέα οικονομικής δραστηριότητας δίνει ωστόσο ενδιαφέρουσες διαφοροποιήσεις ως προς τις πηγές χρηματοδότησης των προγραμμάτων κατάρτισης εργαζομένων ιδιωτικού τομέα. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι τα προγράμματα ΛΑΕΚ του ΟΑΕΔ (νυν ΔΥΠΑ) αποτελούν κύρια πηγή χρηματοδότησης κυρίως για τους τομείς των Κατασκευών και τον Πρωτογενή τομέα. Η υλοποίηση προγραμμάτων με ιδίους πόρους των εταιρειών είναι μεγαλύτερη στον τομέα του Εμπορίου, ενώ η αξιοποίηση ευρωπαϊκών πόρων είναι απούσα στον Κατασκευαστικό τομέα.

3. Ποιοτική ανάλυση επιλεγμένων στοιχείων της έρευνας

Το δεύτερο μέρος της 3ης Έρευνας Πεδίου στόχευε στη διερεύνηση συγκεκριμένων παραμέτρων για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται ***στην Αγροδιατροφή και τον Τουρισμό***. Πιο συγκεκριμένα, έγινε μέσω αδόμητου ερωτηματολογίου με 10 ανοικτού τύπου ερωτήσεις (παρατίθεται σε αντίστοιχο παράρτημα), από τις οποίες οι 5 διερευνούσαν ελλείψεις σε δεξιότητες και ανθρώπινο εργατικό δυναμικό, επιπλέον έγινε διερεύνηση του παράγοντα της μετάκλησης εργατικού δυναμικού και οι υπόλοιπες αφορούσαν σε αριθμό απασχολούμενων, τομέα οικονομικής δραστηριότητας και χωρική κατανομή.

Η συλλογή των απαντήσεων έγινε μέσω τηλεφωνικών συνεντεύξεων διάρκειας περίπου 20' από 2 ερευνητές. Το δείγμα που ελήφθη αποτελούνταν από 15 επιχειρήσεις ισόρροπα κατανεμημένες ανά περιφερειακή ενότητα και αναφορικά με τον τομέα δραστηριότητας έγινε προσπάθεια αντιπροσωπευτικότητας με τα παρατηρούμενα ποσοστά κατανομής ανά τομέα για την Περιφέρεια. Από αυτές οι 10 είχαν μια δραστηριότητα ενώ οι υπόλοιπες 5 μικτή (πχ πρωτογενής και εμπόριο).

Συνολικά στο δείγμα, στον πρωτογενή τομέα δραστηριοποιούνται 8 επιχειρήσεις, στις υπηρεσίες (εστίαση & τουρισμό) 6, στην μεταποίηση 4 και στο εμπόριο 3. Προφανώς οι αριθμοί δεν αθροίζονται σε 15 λόγω των μικτών δραστηριοτήτων που παρατηρήθηκαν. Αναφορικά με το μέγεθος της επιχείρησης (Παράρτημα V), 8 ανήκουν στις πολύ μικρές (μέχρι 20 εργαζόμενους), 6 στις μικρές (21-50) και μια στις μεγάλες (> 50) και σύνολο 440 εργαζομένων.

Ειδικότητες / Γνώσεις /Δεξιότητες

Οι ειδικότητες που θεωρούνται με την μεγαλύτερη δυναμική για τις επιχειρήσεις που καταγράφηκαν ανά τομέα δραστηριότητας σε 13 απαντήσεις παρουσιάζονται στον επόμενο πίνακα.

Αυτές που καταγράφηκαν στους περισσότερους τομείς είναι το Ανειδίκευτο ανθρώπινο δυναμικό και οι γνώστες εργασίας με Ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Οι μεγαλύτερες ανάγκες διαφαίνονται στο Πρωτογενή τομέα και στην Μεταποίηση.

Επίσης πρέπει να αναφερθεί και μια δυσοίωνη καταγραφή στον πρωτογενή τομέα στις Σέρρες *«Καμία ειδικότητα - από το φθινόπωρο τα πράγματα θα είναι δύσκολα και όλοι θα είναι άνεργοι»*.

Πίνακας 13 - Ειδικότητες / δεξιότητες / γνώσεις με μελλοντική δυναμική

Τομέας	Ανειδίκευτο εργατικό δυναμικό	Η/Υ	logistics	Τεχνικό προσωπικό	Μηχανο-λόγοι	Γεωπόνοι	Ξεναγοί
Πρωτογενής	✓	✓	✓		✓	✓	
Μεταποίηση	✓	✓			✓		
Εμπόριο	✓	✓					
Υπηρεσίες (Εστίαση)	✓			✓			
Υπηρεσίες (Τουρισμός)	✓	✓					✓

Έλλειψη δεξιοτήτων και γνώσεων

Από τους 15 συμμετέχοντες στην ποιοτική έρευνα, οι 6 επικεντρώθηκαν στην επιχείρησή τους αναφέροντας ότι **δεν** υπάρχει έλλειψη. Βάσει των ευρημάτων των ποσοτικών ερευνών φαίνεται ότι αυτοί είτε μάλλον δεν είναι ενημερωμένοι για τις καταγεγραμμένες και απαιτούμενες δεξιότητες στις θέσεις εργασίας, είτε δεν ήθελαν να αναφερθούν αναλυτικά στο ερώτημα.

Οι υπόλοιποι που ανάφεραν έλλειψη παρατήρησαν ότι υπεύθυνοι είναι οι εξής παράγοντες:

- Λήψη γενικής μόρφωσης στην πλειονότητα και όχι εξειδικευμένης (Ημαθία – μεταποίηση)
- Έλλειψη κατάλληλων και συνεχιζόμενων ΔΩΡΕΑΝ προγραμμάτων κατάρτισης (Κιλκίς – μεταποίηση / Πέλλα – υπηρεσίες εστίασης / Σέρρες - πρωτογενής)
- Έλλειψη εμπειρίας στο τοπικό ανθρώπινο δυναμικό (Πιερία - πρωτογενής + μεταποίηση)
- Έλλειψη ενδιαφέροντος για κατάρτιση από τους εργαζόμενους (Πιερία- πρωτογενής - «*Πιστεύω πως επειδή βρίσκουν εργασία επαναπαύονται και δεν τους ενδιαφέρει η εξέλιξη*» / Χαλκιδική - πρωτογενής + υπηρεσίες)
- Ολιγωρία, αδιαφορία επιχείρησης για κατάρτιση εργαζομένων (Πιερία – πρωτογενής)

Είναι ενδεικτικό ότι η έλλειψη γνώσεων και δεξιοτήτων των εργαζομένων ή η αναβάθμισή τους είναι πολυμεταβλητός παράγοντας που οφείλεται και στα 3 επίπεδα που εμπλέκονται σε αυτές τις διαδικασίες, ήτοι πολιτική για καταρτίσεις, επιχειρήσεις και εργαζόμενοι.

Μετακλητό ανθρώπινο δυναμικό.

Ως μετάκληση ορίζεται η διαδικασία, με την οποία καθίσταται δυνατή η είσοδος και διαμονή πολίτη τρίτης χώρας για παροχή εργασίας (εξαρτημένη, εποχική, αλιεργάτες και υψηλής ειδίκευσης) στην Ελλάδα, σε συγκεκριμένο εργοδότη και για ορισμένο είδος και χρόνο απασχόλησης.

Πολίτης τρίτης χώρας είναι το φυσικό πρόσωπο που δεν έχει την ελληνική ιθαγένεια ούτε την ιθαγένεια άλλου κράτους – μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Συνήθως εκδίδονται σε εργαζόμενους άδειες ειδικού σκοπού (*Πολίτες τρίτων χωρών που εισέρχονται και διαμένουν στην Ελλάδα, βάσει ειδικής νομοθεσίας, ειδικών διακρατικών συμφωνιών ή προς εξυπηρέτηση του συμφέροντος της εθνικής οικονομίας*) για εποχική εργασία (*νοείται η δραστηριότητα που πραγματοποιείται στην Ελλάδα για χρονικό διάστημα έως έξι συνολικά μήνες ανά περίοδο δώδεκα μηνών σε τομέα εποχικής απασχόλησης, με περιοδικό χαρακτήρα εντός του έτους*). Με διατάξεις του νόμου 4915/2022 επέρχονται αλλαγές στην μετάκληση πολιτών τρίτων χωρών για προσωρινή απασχόληση στην αγροτική οικονομία και σε εποχικές εργασίες.

Οι κύριοι κλάδοι της αγοράς που απασχολούν τους περισσότερους μετακλητούς εργαζόμενους και μια εκτίμηση του αριθμού[12] είναι οι εξής:

1. Καλλιέργεια μη πολυετών φυτών (δημητριακά, όσπρια, λαχανικά κ.λπ.):	21.600
2. Πολυετείς καλλιέργειες (εσπεριδοειδή, ελιές, αμπελώνες κ.λπ.):	13.164
3. Μικτή γεωργική και κτηνοτροφική (φυτική και ζωική παραγωγή):	10.207
4. Δραστηριότητες υπηρεσιών ποτών:	8.211
5. Κοινωνικές υπηρεσίες:	7.924

Οι υπήκοοι τρίτων χωρών, οι οποίοι εργάζονται <u>επισήμως</u> στην Ελλάδα, ήταν περίπου 173.460 (2017).

<u>Από αυτούς:</u>

- 155.716 μισθωτοί (89,8%) [13]
- 16.415 αυτοαπασχολούμενοι (9,5%)
- 1.329 οικογενειακοί εργαζόμενοι (0,7%)

<u>Από αυτούς:</u>

- 139.918 εργάζονται με πλήρες ωράριο (79,5%)
- 33.542 εργάζονται με μερική απασχόληση (20,5%)

[12] Εθνικό Ινστιτούτο Αθηνών, Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού, 2018
[13] Επεξεργασία : ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Οι δεξιότητες που εντόπισε η μελέτη ότι πρέπει να έχουν οι μετακλητοί είναι:

- Γλωσσικές δεξιότητες
- Δεξιότητες Συνεργασίας
- Ψηφιακές δεξιότητες
- Κριτική σκέψη
- Δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων

Πρόκειται για δεξιότητες που ήδη εντοπίστηκαν ακόμη από την πρώτη έρευνα πεδίου του Μηχανισμού και επιβεβαιώθηκαν και από την 2η.

Για μια αναλυτική μελέτη για το παρόν θέμα και από την οποία ελήφθησαν τα ποσοτικά στοιχεία, μπορεί να βρεθεί στο https://projectmile.eu/wp-content/uploads/2020/03/Handbook-GRE.pdf της μελέτης «Migrants Integration in the Labour market in Europe (MILE)» συγχρηματοδοτούμενη από το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σε Περιφερειακό επίπεδο δεν βρέθηκε επικαιροποιημένη μελέτη με ποσοτικά στοιχεία για το μετακλητό ανθρώπινο δυναμικό. Η παρούσα ποιοτική έρευνα για τους εργαζόμενους (χωρίς ελληνική ιθαγένεια) συνέλλεξε κάποια ποιοτικά στοιχεία. Δεν ήταν δυνατόν να γίνει διαφοροποίηση των μετακλητών και των διαβιούντων εντός της Περιφέρειας ή της ελληνικής επικράτειας.

Αυτά ενδεχομένως θα μπορούσαν να αποτελέσουν μια αρχή για την οργάνωση συστηματικής καταγραφής και διαχρονικής παρακολούθησης των ποσοτικών στοιχείων του μετακλητού ανθρώπινου δυναμικού σε Περιφερειακό επίπεδο από δομή όπως η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης.

Άρα τα ευρήματα αναφέρονται είτε σε μετακλητούς είτε σε διαμένοντες νόμιμα στην Περιφέρεια ή Ελληνική επικράτεια. Βάσει των απαντήσεων που ελήφθησαν, καταγράφεται ότι:

- Περίπου 1 στις 2 επιχειρήσεις (8 απαντήσεις) εμπλέκουν μετακλητούς, μη έχοντες Ελληνική ιθαγένεια ή πολίτες της ΕΕ στην παραγωγική τους διαδικασία
- Οι καταγραφέντες μετακλητοί προέρχονται κυρίως από Αλβανία και δευτερευόντως από Βουλγαρία.
- Απασχολούνται κυρίως στον πρωτογενή (4 απαντήσεις), Τουρισμό (3) και μεταποίηση (2)
- Αναφορικά με τους Αλβανούς υπηκόους δεν μπορεί να διερευνηθεί αν απασχολούνται σαν μετακλητοί ή εισέρχονται «ως τουρίστες» και ακολούθως εργάζονται με τις γνωστές επιπτώσεις σε φορολογία και ασφαλιστικό.

Οι ανάγκες σε θέσεις εργασίας που καλύπτονται από μετακλητούς απασχολούμενους στις επιχειρήσεις, αναφέρονται σε:

1. Ανειδίκευτους εργάτες στον πρωτογενή τομέα (ακριβής δοθείσα περιγραφή).
   i. ΕΡΓΑΤΕΣ ΠΟΥ ΔΟΥΛΕΥΟΥΝ ΣΤΟ ΣΥΣΚΕΥΑΣΤΗΡΙΟ
   ii. ΓΕΝΙΚΑ ΣΑΝ ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΧΕΡΙΑ
   iii. ΕΡΓΑΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
   iv. ΚΛΑΔΕΜΑ ΤΩΝ ΔΕΝΤΡΩΝ, ΣΤΟ ΜΑΖΕΜΑ ΤΩΝ ΦΡΟΥΤΩΝ
   v. ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΙΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ
2. Εργατικό δυναμικό στον τουρισμό
   i. ΚΑΜΑΡΙΕΡΕΣ
   ii. ΣΤΗ ΡΕΣΕΨΙΟΝ ΑΠΑΣΧΟΛΕΙΤΑΙ ΛΟΓΩ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ, ΔΕΝ ΥΠΗΡΧΕ ΠΡΟΘΥΜΙΑ ΑΠΟ ΕΓΧΩΡΙΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ
3. Εργατικό δυναμικό στην εστίαση
   i. ΒΟΗΘΟΙ ΣΕΡΒΙΤΟΡΩΝ

Προτάσεις θεματικών κατάρτισης για το ανθρώπινο δυναμικό

Οι προτάσεις για θεματικά πεδία κατάρτισης σε 11 απαντήσεις που καταγράφηκαν είναι γενικώς διαφορετικά ανά τομέα και παρουσιάζονται παρακάτω αυτολεξεί. Για τις υπόλοιπες 4 οι απαντήσεις δεν προσφέρουν στοχευμένη πληροφορία.

Ενδιαφέρον προκαλούν οι απαντήσεις για:

- σεμινάρια συμβουλευτικής και πως να δημιουργούνται συνέργειες στον **πρωτογενή** τομέα,
- γενικών δεξιοτήτων στην **μεταποίηση** (ευρήματα και του Μηχανισμού), και
- διαφοροποιημένων θεματικών πεδίων κυρίως για τον **τουριστικό** κλάδο, όπως ξένες γλώσσες, εξυπηρέτηση πελατών (σε εστίαση και τουρισμό), Η/Υ & management, γευσιγνωσία.

<u>Πρωτογενής τομέας</u>

- *«Να υπάρχουν σεμινάρια για το ράντισμα, το κλάδεμα των δέντρων, το μάζεμα των φρούτων»*
- *«Να γίνονται ημερίδες για συμβουλές και για συνεργασίες με άλλες επιχειρήσεις»*

Μεταποίηση

- *«Να υπάρχουν περισσότερα σεμινάρια σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές και προγραμματισμό (αυτά που υπάρχουν είναι λίγα και μικρής διάρκειας οπότε μαθαίνεις πολύ λίγα και βασικά πράγματα)»*
- *«Προγράμματα γενικών δεξιοτήτων»*

Υπηρεσίες

- *«Προγράμματα κατάρτισης πάνω στην εστίαση και τον τουριστικό κλάδο»*
- *«Θα ήταν πολύ χρήσιμο να υπήρχαν προγράμματα για την εξυπηρέτηση πελατών, ξένων γλωσσών και προγράμματα γενικά για τον τουρισμό»*
- *«Προγράμματα κατάρτισης σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές και στο management»*
- *«Να γίνονται σεμινάρια στον τουρισμό, στις ξένες γλώσσες (αγγλικά)»*
- *«Να γίνονται σεμινάρια πάνω στον τουρισμό, σε γευσιγνωσία»*

Γενικές τοποθετήσεις

«Θέλω τέτοια προγράμματα να τα παρακολουθούν οι άνθρωποι που εργάζονται και όχι άνεργοι για να παίρνουν το επίδομα που δίνει το κάθε σεμινάριο»

4. Συμπεράσματα & Προκλήσεις

Ποσοτική Έρευνα

Καθώς ο θεσμός των Περιφερειακών Μηχανισμών Διάγνωσης της Αγοράς εργασίας συνεχίζει να αποτελεί μία σχετικά πρόσφατη πρακτική στη χώρα που στερείται μέχρι στιγμής κεντρικής μεθοδολογίας προσαρμοσμένης στις ανάγκες των Περιφερειών, οι έρευνες πεδίου που διεξάγονται στο πλαίσιο του ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ είναι σε ένα βαθμό διερευνητικές και επιδέχονται συνεχούς βελτιστοποίησης και προσαρμογής στις συνθήκες και τις ανάγκες της αγοράς εργασίας σε περιφερειακό επίπεδο.

Με το παραπάνω σκεπτικό, η παρούσα έρευνα που διεξήχθη στις αρχές του β' εξαμήνου του 2022 προσαρμόστηκε τόσο ως προς τη στρωματοποίηση του δείγματος όσο και ως προς τις επιμέρους ερωτήσεις και το βαθμό ανάλυσης επαγγελμάτων, δεξιοτήτων κι εκπαιδευτικών επιπέδων με βάσει την εμπειρία των δύο προηγούμενων ερευνών, έτσι ώστε να εξυπηρετεί καλύτερη τη διερεύνηση αναγκών της αγοράς εργασίας στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.

Μεθοδολογικά, η παρούσα έρευνα διεξήχθη και πάλι μέσω τηλεφώνου -με τους όποιους περιορισμούς πρόσβασης για τη συμμετοχή μέρους των μεγάλων επιχειρήσεις- καθώς το μεγάλο ποσοστό των πολύ μικρών επιχειρήσεων στην Περιφέρεια υπαγορεύει πως η μέθοδος αυτή συλλογής στοιχείων υπερτερεί για τη γρήγορη και αποτελεσματική συμπλήρωση ικανοποιητικού δείγματος έναντι ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου. Επιπλέον, κατά την προετοιμασία της έρευνας έγινε λεπτομερής δουλειά πάνω στην προσαρμογή της ορολογίας περί ικανοτήτων, γνώσεων και δεξιοτήτων σε όσο πιο δόκιμους και κοινούς όρους γίνεται αλλά και η παροχή λεπτομερών επεξηγήσεων προς υποστήριξη τόσο της δουλειάς των ερευνητών όσο και την υποστήριξη των επιχειρηματιών και των αρμόδιων στελεχών των επιχειρήσεων για τη βέλτιστη κατανόηση των ζητούμενων από την έρευνα στοιχείων.

Από τη φύση της έρευνας, ενέχει αρκετές δυσκολίες όσον αφορά στην εξασφάλιση ενός δείγματος επιχειρήσεων που να ανταποκρίνεται πολλαπλώς και απόλυτα στην υφιστάμενη συνθήκη της αγοράς εργασίας της ΠΚΜ. Βάσει των συμβατικών υποχρεώσεων του Αναδόχου, των διαθέσιμων εγχειριδίων του ΕΙΕΑΔ αλλά και την εμπειρία των προηγούμενων δύο ερευνών, το δείγμα της παρούσας έρευνας είναι αντιπροσωπευτικό (και ταυτόχρονα επιτρέπει την ανάλυση) της γεωγραφικής κατανομής των επιχειρήσεων σε επίπεδο Περιφερειακών Ενοτήτων. Βάσει των καταγεγραμμένων «δημογραφικών» στοιχείων της κάθε επιχείρησης, η 3η Έρευνα του ΕΙΕΑΔ του ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ δίνει τη δυνατότητα ανάλυσης των αποτελεσμάτων και ως προς δύο ακόμα επιλεγμένους παράγοντες: τον τομέα οικονομικής δραστηριότητας της επιχείρησης (πέντε επιλεγμένοι τομείς: υπηρεσίες, εμπόριο, μεταποίηση, κατασκευές, πρωτογενής τομέας) και ως προς το μέγεθος της επιχείρησης, όπου το μέγεθος ορίζεται βάσει του αριθμού των εργαζομένων που απασχολεί η επιχείρηση.

Από την έρευνα προκύπτει ότι η αγορά της ΠΚΜ είναι εστιασμένη κυρίως σε δύο οικονομικούς τομείς: το εμπόριο και τις υπηρεσίες, με τη μεταποίηση να ακολουθεί. Οι περισσότερες επιχειρήσεις της Περιφέρειας λειτουργούν κατά μέσο όρο 22-25 χρόνια και σήμερα το 16% αυτών έχει κάποια εξαγωγική δραστηριότητα της οποίας η συνεισφορά στον τζίρο τους είναι της τάξης του 10% (διάμεση τιμή). Οι επιχειρήσεις της ΠΚΜ δείχνουν σημαντικές τάσεις υιοθέτησης φιλικών προς το περιβάλλον διαδικασιών και πρόοδο στην ψηφιοποίηση των διαδικασιών διαχείρισής τους (κυρίως όσον αφορά την οικονομική και λογιστική διαχείριση, τις πωλήσεις και τα logistics). Η απασχόληση των εργαζομένων στην ΠΚΜ είναι κατά κύριο λόγο πλήρης απασχόληση, με τη μερική να μην ξεπερνά το 30% των θέσεων εργασίας σε καμία Περιφερειακή Ενότητα.

Η παρακολούθηση των μεταβολών στις θέσεις εργασίας έδειξε πως υπάρχουν και θα υπάρξουν διαθέσιμες θέσεις εργασίας μέχρι το τέλος του έτους. Πιο συγκεκριμένα, το 26% των επιχειρήσεων της Περιφέρειας δηλώνει τουλάχιστον μία κενή θέση εργασίας σήμερα. Οι θέσεις αυτές εντοπίζονται κυρίως στους τομείς των Κατασκευών και της Μεταποίησης με συσσώρευση, όπως είναι αναμενόμενο, στις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις της Περιφέρειας. Οι παρούσες κενές θέσεις εργασίας αφορούν απασχόληση στην παροχή υπηρεσιών και τις πωλήσεις και ανειδίκευτους εργάτες. Ένα ποσοστό των θέσεων αυτών μένει ακάλυπτο καθώς, κατά τη γνώμη των εργοδοτών, δεν μπορούν να βρουν άτομα με τα απαραίτητα προσόντα, δεξιότητες και εμπειρία ή/και υπάρχει έλλειψη ενδιαφέροντος από το εργατικό δυναμικό για τα συγκεκριμένα είδη εργασιών. Βέβαια, ένα ποσοστό περίπου 12% των κενών θέσεων σήμερα, απλά δεν έχει προλάβει να καλυφθεί καθώς οι θέσεις κενώθηκαν πρόσφατα ή είναι σε αναμονή κάλυψης για γραφειοκρατικούς λόγους (πχ διαδικασίες πρόσληψης ανέργων μέσω προγραμμάτων επιδοτούμενης εργασίας του ΟΑΕΔ – νυν ΔΥΠΑ).

Αρκετά ενθαρρυντικά είναι τα στοιχεία όσον αφορά και τη διαθεσιμότητα θέσεων εργασίας για το β' εξάμηνο του 2022. Το 25% σχεδόν των επιχειρήσεων της Περιφέρεις εκτιμά ότι θα ανοίξει νέες θέσεις εργασίας λόγω επέκτασης των δραστηριοτήτων τους, ενώ ένα 8% εκτιμά ότι θα υπάρξουν και κενές θέσεις εργασία λόγο συνταξιοδοτήσεων. Σε απόλυτο αριθμό και με την επιφύλαξη ως προς το μεγάλο αριθμό των πολύ μικρών επιχειρήσεων στην ΠΚΜ, εκτιμάται ότι το επόμενο εξάμηνο θα υπάρχουν κατά μέσο όρο 1-2 διαθέσιμες θέσεις εργασίας στο 25% των επιχειρήσεων της Περιφέρειας. Όσον αφορά την πρόθεση κάλυψης των θέσεων αυτών, οι επιχειρήσεις δηλώνουν πως προτίθενται να τις καλύψουν, αν όχι όλες, τότε σίγουρα τις περισσότερες. Η πρόθεση κάλυψης των θέσεων εργασίας αγγίζει το 100% στην ΠΕ Θεσσαλονίκης και για τον Πρωτογενή τομέα και τον τομέα των Κατασκευών.

Ταυτόχρονα η πρόθεση απολύσεων για το ίδιο εξάμηνο είναι πολύ χαμηλή με το 88% των επιχειρήσεων στην Περιφέρεια να δηλώνει με σιγουριά πως δεν προτίθεται να πραγματοποιήσει καμία απόλυση.

Όσον αφορά την ιεράρχηση των επαγγελματικών ειδικοτήτων ως προς την κομβικότητα τους για τη λειτουργία των επιχειρήσεων στην Κεντρική Μακεδονία, οι επαγγελματίες του χρηματοοικονομικού τομέα (241 ESCO) κατέχουν την υψηλότερη θέση όπως και οι πωλητές. Για τους επαγγελματίες χρηματοοικονομικών είναι επιθυμητό το πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ενώ για τους πωλητές το απολυτήριο δευτεροβάθμιας

εκπαίδευσης. Επιπλέον των παραπάνω επαγγελμάτων, κομβικά για την εύρυθμη λειτουργία της περιφερειακής αγορά εργασίας θεωρούνται, μεταξύ άλλων, οι υπάλληλοι εξυπηρέτησης πελατών, οδηγοί μέσων μεταφοράς και κινητού εξοπλισμού, υπάλληλοι γενικών καθηκόντων που να μπορούν να χειριστούν πληκτρολόγιο, μηχανικοί, μάγειρες και μαγείρισσες και οι ανειδίκευτοι εργάτες και εργάτριες για τον τομέα της μεταποίησης. Παρόλα αυτά, από τα αποτελέσματα της έρευνας συμπεραίνουμε ότι για κάποια επαγγέλματα, δεν υπάρχει σαφής προσδιορισμός του επιθυμητού εκπαιδευτικού επιπέδου από πλευράς εργοδοτών. Ειδικά για κάποιες ειδικότητες (πχ υπάλληλοι εξυπηρέτησης πελατών) ζητείται εξίσου πληθώρα διαφορετικών εκπαιδευτικών επιπέδων. Ενώ για κάποια επαγγέλματα (πχ μάγειρες/ μαγείρισσες) εμφανίζεται ανάγκη προσδιορισμού και πιθανής διάκρισης των καθηκόντων για θέσεις που εμφανίζονται φαινομενικά κάτω από το ίδιο επαγγελματικό περίγραμμα αλλά ζητούν διαφορετικό εκπαιδευτικό επίπεδο.

Στην ψηφιακή εποχή της παγκοσμιοποίησης, τα αποτελέσματα της έρευνάς μας δε θα μπορούσαν να μην επιβεβαιώνουν το αυτονόητο πως οι βασικές ψηφιακές δεξιότητες και η γνώση της Αγγλικής γλώσσας αποτελούν τις πιο σημαντικές δεξιότητες για εργασία τον 21ο αιώνα και στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Παρόλα αυτά στην εποχή του παγκοσμιοποιημένου εμπορίου και μετά από τουλάχιστον ένα αιώνα έντονης κινητικότητας των ανθρώπων (και για λόγους εύρεση εργασίας – βλ. οικονομική μετανάστευση) και ραγδαίων τεχνολογικών κι επιστημονικών εξελίξεων, οι εργοδότες της ΠΚΜ δείχνουν μηδενικό ενδιαφέρον για διαπολιτισμικές δεξιότητες και δεξιότητες καινοτομίας. Εύρημα που χρήζει περαιτέρω διερεύνησης ώστε να εντοπιστεί για το εάν αυτές οι δεξιότητες είναι όντως άσχετες ή περιττές σε σχέση με τις σύγχρονες ανάγκες της αγοράς εργασίας στην ΠΚΜ ή εάν υπάρχει ανάγκη ανάδειξης της χρησιμότητάς τους και κατανόησης των οφελών τους από τις επιχειρήσεις.

Τόσο τα παραπάνω αναφερόμενα ευρήματα σχετικά με τη διερεύνηση των ζητούμενων επαγγελμάτων (σε σύνδεση με το απαιτούμενο εκπαιδευτικό επίπεδο) και δεξιοτήτων όσο και το γεγονός ότι κάποιοι εργοδότες αναφέρουν ως ζητούμενη δεξιότητα της «εμπειρίας/ προϋπηρεσίας» μη έχοντας, πιθανόν, τη δυνατότητα να προσδιορίσουν πιο συγκεκριμένα ποιες είναι οι συγκεκριμένες επιθυμητές γνώσεις και δεξιότητες που απορρέουν από την πρότερη εργασιακή απασχόληση, δείχνουν πως για τη βέλτιστη διάγνωση, κατανόηση – κι εντέλει κάλυψη- των αναγκών της περιφερειακής αγοράς εργασίας της Κεντρικής Μακεδονίας θα βοηθούσε η εξοικείωση των ίδιων των εργοδοτών (και πιθανώς η κατάρτισή τους) πάνω σε θέματα ανθρώπινου δυναμικού.

Στο τέταρτο και τελευταίο κομμάτι της έρευνας διερευνήθηκαν θέματα γύρω από την κατάρτιση των εργαζομένων. Εδώ τα συμπεράσματα οδηγούν στο ότι η συμβολή του ΟΑΕΔ (νυν ΔΥΠΑ) και η προσφορά πόρων από πλευράς των εργοδοτών είναι καίριας σημασίας για τη συνεχιζόμενη κατάρτιση των εργαζομένων, η οποία τις περισσότερες φορές αποτελεί πρωτοβουλία του εργοδότη. Η συμμετοχή των εργαζομένων (σε επίπεδο επιχείρησης) σε προγράμματα κατάρτισης είναι ακόμα σχετικά χαμηλή (εργαζόμενοι από το 24% των επιχειρήσεων). Όμως, πέρα των παραπάνω αναφερόμενων χρηματοδοτικών πόρων, αρχίζει και καταγράφεται (όπως και στην έρευνα του ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ τον περασμένο Φεβρουάριο) η θετική συμβολή στην κατάρτιση εργαζομένων των ευρωπαϊκών και συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων που υλοποιούνται τα τελευταία χρόνια.

Ποιοτική Έρευνα

Στο παρόν κεφάλαιο γίνεται μια προσπάθεια αποτίμησης και σύνοψης των απαντήσεων από τα ποιοτικά χαρακτηριστικά που καταγράφηκαν από τις 15 εις βάθος συνεντεύξεις που ελήφθησαν. Τα ευρήματα μπορούν να συνοψισθούν στις εξής παρατηρήσεις.

1. Μεγαλύτερες ανάγκες σε **ανειδίκευτο** εργατικό δυναμικό σε όλους τους υπό εξέταση τομείς οικονομικής δραστηριότητας.
2. Ισχυρή ζήτηση σε γνώσεις χειρισμού Η/Υ.
3. Έλλειψη γνώσεων εκ μέρους των **επιχειρηματιών** για εντοπισμό ad hoc και a piori (κυρίως οριζόντιων) απαιτούμενων δεξιοτήτων στους εργαζόμενους. Αυτό μπορεί να είναι και ένας παράγοντας για την μη μεγάλη συμμετοχή εργαζομένων σε προγράμματα κατάρτισης και της αύξησης των ικανοτήτων τους (capacity building).
4. Έλλειψη στοχευμένων προγραμμάτων σε επίπεδο ΠΕ (πλην Θεσσαλονίκης).
5. Αναφορικά με τον τομέα σε αδυναμία στελέχωσης, είναι πρώτος ο πρωτογενής ακολουθούμενος από μεταποίηση και τουρισμό.
6. Μη συνειδητοποίηση εκ μέρους των εργαζομένων της αναγκαιότητας της δια βίου μάθησης.
7. Εκροή έμπειρων εργαζομένων προς μεγάλα αστικά κέντρα ή/και εξωτερικό.
8. Δυσκολία οικονομικής συμμετοχής της επιχείρησης στα προγράμματα κατάρτισης.
9. Μια στις δυο επιχειρήσεις της ΠΚΜ εντάσσουν μετακλητούς εργαζόμενους στην παραγωγική τους διαδικασία.
10. Άρνηση / έλλειψη ενδιαφέροντος για ένταξη της πλειονότητας των Ελλήνων σε βοηθητικές θέσεις εργασίας ή θέσεις χαμηλής εξειδίκευσης.

Βάσει των ευρημάτων και συμπερασμάτων θα μπορούσαν να προταθούν τα κάτωθι:

- Οργάνωση ταχύρρυθμων προγράμματα κατάρτισης των επιχειρηματιών για την διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού.
- Αύξηση των προγραμμάτων κατάρτισης των απασχολουμένων στις Περιφερειακές Ενότητες της Κεντρικής Μακεδονίας (πλην Θεσσαλονίκης).
- Ανάγκη καταγραφής διαχρονικά σε περιφερειακό επίπεδο των μετακλητών εργαζόμενων.
- Ανάγκη κατάρτισης στελεχών και εργαζομένων σε διάφορα γενικά και ειδικά θεματικά πεδία για τον τουριστικό κλάδο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – Ερωτηματολόγιο Ποσοτικής Έρευνας

ΠΡΟΦΙΛ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

1. Σε ποια Περιφερειακή Ενότητα δραστηριοποιείται η επιχείρηση;
- Θεσσαλονίκης
- Ημαθίας
- Κιλκίς
- Πέλλας
- Πιερίας
- Σερρών
- Χαλκιδικής

2. Κλάδος Δραστηριότητας
- Εμπόριο
- Υπηρεσίες
- Μεταποίηση
- Κατασκευές
- Πρωτογενής

3. Έτη λειτουργίας της επιχείρησης: [_____]
Αριθμητικό πεδίο (0 αν λειτουργεί κάτω από 1 έτος)

4. Είχε την προηγούμενη διετία εξαγωγική δραστηριότητα η επιχείρηση; (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
4.1. Αν ΝΑΙ, σε τι ποσοστό του τζίρου σας αντιστοιχεί; [_____] %

5. Έχει ενσωματώσει η επιχείρησή στις διαδικασίες λειτουργίας της τεχνικές οικολογικής διαχείρισης; (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

6. Πόσο είναι το ποσοστό των διαδικασιών της επιχείρησή που είναι ψηφιοποιημένο ή αυτοματοποιημένο; [____] %

7. Μέγεθος Επιχείρησης βάσει αριθμού εργαζομένων[14] [_____]
Αριθμητικό πεδίο (0 αν λειτουργεί κάτω από 1 έτος)
(Ανάλυση ανά μέγεθος επιχείρησης)
- <10 (πολύ μικρές)

[14] SME categorization according to the EU recommendation 2003/361 και για τις μεγάλες επιχειρήσεις εδώ

- <50 (μικρές)
- <250 (μεσαίες)
- >250 (μεγάλες)

8. *[Είδος απασχόλησης εργαζομένων στις επιχειρήσεις της ΠΚΜ]*
8.1. Αν απάντησαν >0 στην Ερ.6 – Πόσες θέσεις πλήρους απασχόλησης [_____]
8.2. Αν απάντησαν >0 στην Ερ.6 – Πόσες θέσεις μερικής απασχόλησης [_____]
(Αριθμητικό πεδίο, 0 αν δεν υπάρχει το είδος της θέσης)

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΙΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

9. Πόσες **κενές θέσεις**[15] υπάρχουν σήμερα στην επιχείρηση [___]
(Αριθμητικό πεδίο, 0 αν δεν υπάρχουν κενές θέσεις)

10. Σε ποιες ειδικότητες υπάρχουν σήμερα **κενές θέσεις** στην επιχείρηση σας;
(Αν απάντησε >0 στην Ερώτηση 9 - πολλαπλή επιλογή, επιλογή όσων ισχύουν, ίσο ή μικρότερο της αριθμητικής απάντησης στην Ερώτηση 9)

- 1 - Ανώτερα διευθυντικά και διοικητικά στελέχη
- 2 - Επαγγελματίες (επιστημονικές ειδικότητες π.χ οικονομολόγοι , μηχανικοί , γιατροί, νομικοί)
- 3 - Τεχνικοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα
- 4 - Υπάλληλοι γραφείου
- 5 - Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές
- 6 - Ειδικευμένοι γεωργοί, κτηνοτρόφοι, δασοκόμοι και αλιείς
- 7 - Ειδικευμένοι τεχνίτες και ασκούντες συναφή επαγγέλματα
- 8 - Χειριστές βιομηχανικών εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και εξοπλισμού και συναρμολογητές
- 9 - Ανειδίκευτοι εργάτες, χειρώνακτες και μικροεπαγγελματίες
- Άλλο ***(καταγράφεται περιγραφική απάντηση για εκ των υστέρων κατηγοριοποίηση)***

11. Ποιος είναι ο **κύριος λόγος** που οι θέσεις παραμένουν κενές; (Αν απάντησε >0 στην Ερώτηση 9)

- Έλλειψη ατόμων με τα απαιτούμενα προσόντα – δεξιότητες - εμπειρία
- Έλλειψη ατόμων που ενδιαφέρονται να κάνουν αυτό το είδος εργασίας
- Έντονος ανταγωνισμός από άλλους εργοδότες
- Μη ελκυστικές αμοιβές, ωράριο, εργασιακές συνθήκες
- Μη ελκυστικοί όροι πρόσβασης στην εργασία
- Άλλο, ***(καταγράφεται περιγραφική απάντηση για εκ των υστέρων κατηγοριοποίηση)***
- Δεν γνωρίζω/ Δεν απαντώ

[15] *Ο όρος «κενές θέσεις» σημαίνει θέσεις για τις οποίες η επιχείρηση είναι σε ενεργή αναζήτηση προσωπικού*

12. Πόσες θέσεις εκτιμάτε ότι θα κενωθούν **κατά το επόμενο εξάμηνο** (λόγω συνταξιοδότησης/αποχώρησης ή επέκτασης δραστηριοτήτων);
(Αριθμητικό πεδίο, – 1 αν δεν γνωρίζει)

12.1 Κένωση θέσεων λόγω αποχώρησης [____]
12.2 Νέες Θέσεις λόγω επέκτασης [____]

13. Σκοπεύετε να καλύψετε τις **κενές θέσεις (τρέχουσες και μελλοντικές)** εντός των **επόμενων έξι μηνών;** *(αν απάντησε >0 στην Ερώτηση 9)*

- Όλες
- Τις περισσότερες
- Μερικές
- Καμία
- Δεν γνωρίζω/Δεν απαντώ

14. Σκοπεύετε να απολύσετε προσωπικό κατά τους **επόμενους έξι μήνες**;

- Ναι
- Μάλλον Ναι
- Μάλλον Όχι
- Όχι
- Δεν γνωρίζω/Δεν απαντώ

15. Πόσους εργαζόμενους σκοπεύετε να απολύσετε [____]; *(Αν Ναι/Μάλλον Ναι στην Ερώτηση 14 - Αριθμητικό πεδίο, – 1 αν δεν γνωρίζει)*

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ/ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ/ΓΝΩΣΕΙΣ

16. Αναφέρετε τις 4 σημαντικότερες ειδικότητες για την λειτουργία της επιχείρησή σας και το αντίστοιχο ζητούμενο εκπαιδευτικό επίπεδο *(αυθόρμητες απαντήσεις που κατηγοριοποιούνται από την ερευνήτρια/ή τηλεφωνικά ή λίστα με δενδροδιάγραμμα για έως και 2ψήφιο ESCO και έως τριψήφιο στα επιλεγμένα)*[16]

Ειδικότητα 1 _____- - Εκπαιδευτικό επίπεδο 1 _____
(…)
Ειδικότητα 4 _____ - - Εκπαιδευτικό επίπεδο 4 _____

Κατηγορίες εκπαιδευτικού επιπέδου (προσαρμοσμένες με τα εθνικά ανάλογα των κατά ISCED κατηγοριών)[17]

- *Αδιάφορο ως προς την ολοκλήρωση της πρωτοβάθμιας*
- *Δημοτικό*
- *Γυμνάσιο*
- *Λύκειο ή ΕΠΑΛ*
- *ΙΕΚ ή ΕΠΑΣ*
- *Απόφοιτος ΑΕΙ/ΤΕΙ*

[16] Για λεπτομερή αναφορά των κατηγοριών και υπο-κατηγοριών επαγγελμάτων, βλ. Παράρτημα
[17] βλ. Παράρτημα

- *Κάτοχος Μεταπτυχιακού*
- *Κάτοχος Διδακτορικού*

17. Εκτός από τις **ειδικές επαγγελματικές γνώσεις & δεξιότητες** που απαιτούνται για τους εργαζόμενους, παρακαλώ αναφέρετε όσες **άλλες** βασικές γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για τους εργαζόμενους και υποψήφιους εργαζόμενους που **απαιτούνται** για την καλύτερη λειτουργία της επιχείρησής σας
(αυθόρμητες απαντήσεις που κατηγοριοποιούνται από τον ερευνητή/τρια)

Ενδεικτικές γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες

1. Ειδικές ψηφιακές δεξιότητες σε εφαρμογές του αντικειμένου του επαγγέλματος
2. Καλή Γνώση/Χρήση Ελληνικής Γλώσσας
3. Γνώση/Χρήση Αγγλικών
4. Γνώση/Χρήση άλλης ξένης γλώσσας
5. Βασικές ψηφιακές δεξιότητες - διαδικτυακή συνεργασία/τηλεργασία
6. Επικοινωνιακές δεξιότητες
7. Ικανότητα συνεργασίας σε ομάδα
8. Κοινωνικές δεξιότητες
9. Διαπολιτισμικές δεξιότητες
10. Στρατηγική σκέψη και ηγετικές δεξιότητες
11. Δημιουργικότητα – καινοτομία
12. Κριτική σκέψη & επίλυση προβλημάτων
13. Ευελιξία
14. Προσαρμοστικότητα
15. Οργανωτικότητα
16. Τεχνικές διαχείρισης χρόνου
17. Ανάληψη πρωτοβουλιών
18. Άλλο, (***καταγράφεται περιγραφική απάντηση για εκ των υστέρων κατηγοριοποίηση)***

ΣΤΑΣΗ ΠΡΟΣ ΤΗ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

18. Οι εργαζόμενοι της επιχείρησής σας έχουν συμμετάσχει κατά τον τελευταίο χρόνο (2021- έως σήμερα) σε κάποιο πρόγραμμα επιδοτούμενης ή μη κατάρτισης διάρκειας τουλάχιστον 4 ωρών; (ΝΑΙ/ ΟΧΙ)

19. Με πρωτοβουλία; *(Αν ΝΑΙ στην Ερώτηση 17)*

- Της επιχείρησης
- Των εργαζομένων

20. Με ποια χρηματοδότηση; *(Αν ΝΑΙ στην Ερώτηση 17 - πολλαπλή επιλογή, επιλογή όσων ισχύουν)*

- Χρηματοδότηση της Εταιρίας
- Ευρωπαϊκό/Συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα

- Πρόγραμμα ΟΑΕΔ (ΛΑΕΚ)
- Δαπάνη του εργαζόμενου
- Άλλο, ***(καταγράφεται περιγραφική απάντηση για εκ των υστέρων κατηγοριοποίηση)***

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ – Οδηγός Ποιοτικής Έρευνας

(Εισαγωγική ερώτηση στο τέλος ή την αρχή της Ποσοτικής Έρευνας για ανίχνευση της ακαταλληλότητας της επιχείρησης για συμμετοχή στην Ποιοτική: ***Η επιχείρησή σας ανήκει στον Αγροδιατροφικό ή Τουριστικό κλάδο;****)*

1. *(Ερώτηση για εποχική ή μόνιμη λειτουργία της επιχείρησης)*
2. Ποια ειδικότητες εργαζομένων θεωρείτε ότι θα εμφανίσουν στο μέλλον την μεγαλύτερη δυναμική και ζήτηση και γιατί;
3. Γενικά θα λέγατε ότι υπάρχει έλλειμμα δεξιοτήτων & γνώσεων στους εργαζόμενους σας; Αν ναι, που το αποδίδετε;
4. Υπάρχουν προτάσεις τις οποίες θα θέλατε να υποβάλλετε προς την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας για θέματα κατάρτισης εργαζομένων;
5. Απασχολείτε ή έχετε απασχολήσει την τελευταία 3ετία στην επιχείρησή σας υπηκόους τρίτων χωρών; Αν ναι, από ποιες χώρες και πόσους (προσεγγιστικά)
6. Ποιες δεξιότητες ή/και ανάγκες της επιχείρησής σας που δεν καλύφθηκαν/καλύπτονται από το εγχώριο εργατικό δυναμικό, κάλυψαν οι υπήκοοι τρίτων χωρών;

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ – Κωδικοποιήσεις

Ταξινόμηση Επαγγελμάτων κατά ESCO / ISCO 08

Οι κωδικοί επαγγελμάτων που θα διερευνηθούν καταγράφονται παρακάτω:

0 - Ένοπλες δυνάμεις *(ΔΕ ΔΙΕΡΕΥΝΑΤΑΙ)*

1 - Ανώτερα διευθυντικά και διοικητικά στελέχη

11 - Γενικοί διευθυντές, ανώτερα διοικητικά στελέχη και μέλη των νομοθετικών σωμάτων

12 - Διοικητικοί και εμπορικοί διευθυντές

13 - Διευθυντές παραγωγής και εξειδικευμένων υπηρεσιών

14 - Διευθυντές ξενοδοχείων, εστιατορίων, επιχειρήσεων λιανικού και χονδρικού εμπορίου και άλλων υπηρεσιών

2 - Επαγγελματίες

21 - Ασκούντες επιστημονικά επαγγέλματα και μηχανικοί

211 - Επαγγελματίες των φυσικών επιστημών, γεωλόγοι και γεωφυσικοί

212 - Μαθηματικοί, αναλογιστές και στατιστικοί

213 - Επαγγελματίες των επιστημών της ζωής

214 - Μηχανικοί (εξαιρουμένων των ηλεκτρολόγων τεχνολόγων)

215 - Ηλεκτρολόγοι τεχνολόγοι μηχανικοί

216 - Αρχιτέκτονες, τοπογράφοι, πολεοδόμοι και σχεδιαστές

22 - Επαγγελματίες του τομέα της υγείας

221 - Ιατροί

222 - Νοσηλευτές και μαίες

223 - Επαγγελματίες παραδοσιακής και συμπληρωματικής ιατρικής

224 - Ασκούντες παραϊατρικά επαγγέλματα

225 - Κτηνίατροι

226 - Άλλοι επαγγελματίες του τομέα της υγείας

23 - Εκπαιδευτικοί

231 - Διδακτικό προσωπικό ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων

232 - Καθηγητές επαγγελματικής εκπαίδευσης

233 - Καθηγητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

234 - Δάσκαλοι πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και νηπιαγωγοί

235 - Άλλοι εκπαιδευτικοί

24 - Επαγγελματίες επιχειρήσεων και διοίκησης

241 - Επαγγελματίες του χρηματοοικονομικού τομέα

242 - Επαγγελματίες διοίκησης

243 - Επαγγελματίες σύμβουλοι πωλήσεων, μάρκετινγκ και δημοσίων σχέσεων

25 - Επαγγελματίες του τομέα των τεχνολογιών πληροφόρησης και επικοινωνίας

251 - Σχεδιαστές και αναλυτές λογισμικού και εφαρμογών

252 - Επαγγελματίες βάσεων δεδομένων και δικτύων

26 - Επαγγελματίες του νομικού, κοινωνικού και πολιτιστικού κλάδου

261 - Επαγγελματίες νομικοί

262 - Βιβλιοθηκονόμοι, αρχειοφύλακες και έφοροι αρχαιοτήτων, μουσείων και αιθουσών έργων τέχνης

263 - Επαγγελματίες του κοινωνικού και θρησκευτικού τομέα

264 - Συγγραφείς, δημοσιογράφοι και γλωσσολόγοι

265 - Καλλιτέχνες εν γένει

3 - Τεχνικοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα

31 - Τεχνικοί θετικών επιστημών και μηχανικής

32 - Τεχνικοί του τομέα της υγείας

33 - Βοηθοί Επαγγελματιών επιχειρήσεων και διοίκησης

34 - Βοηθοί επαγγελματιών του νομικού, κοινωνικού και πολιτιστικού τομέα και ασκούντες συναφή επαγγέλματα

35 - Τεχνικοί του τομέα της πληροφόρησης και επικοινωνίας

4 - Υπάλληλοι γραφείου

41 - Υπάλληλοι γενικών καθηκόντων και χειριστές μηχανών με πληκτρολόγιο

42 - Υπάλληλοι εξυπηρέτησης πελατών

43 - Υπάλληλοι καταγραφής αριθμητικών δεδομένων και υλικών

44 - Άλλοι υπάλληλοι γραφείου

5 - Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές

51 - Απασχολούμενοι στην παροχή προσωπικών υπηρεσιών

511 - Ταξιδιωτικοί συνοδοί, εισπράκτορες και ξεναγοί

512 - Μάγειροι

513 - Σερβιτόροι και μπάρμεν

514 - Κομμωτές/κομμώτριες, αισθητικοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα

515 - Επόπτες καθαρισμού και φροντιστές κτιρίων και κατοικιών

516 - Άλλοι απασχολούμενοι στην παροχή προσωπικών υπηρεσιών

52 - Πωλητές

53 - Απασχολούμενοι στην παροχή ατομικής φροντίδας

54 - Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών προστασίας

6 - Ειδικευμένοι γεωργοί, κτηνοτρόφοι, δασοκόμοι και αλιείς

61 - Ειδικευμένοι γεωργοί και κτηνοτρόφοι, επαγγελματίες

62 - Ειδικευμένοι δασοκόμοι, υλοτόμοι, αλιείς και κυνηγοί, επαγγελματίες

63 - Γεωργοί, κτηνοτρόφοι, αλιείς, κυνηγοί και συλλέκτες θηραμάτων για ίδια κατανάλωση

7 - Ειδικευμένοι τεχνίτες και ασκούντες συναφή επαγγέλματα

71 - Τεχνίτες ανέγερσης και αποπεράτωσης κτιρίων, εξαιρουμένων των ηλεκτρολόγων

72 - Τεχνίτες μετάλλων, μηχανημάτων και ασκούντες συναφή επαγγέλματα

73 - Χειροτέχνες και τυπογράφοι

74 - Ηλεκτρολόγοι και ηλεκτρονικοί

75 - Τεχνίτες επεξεργασίας τροφίμων, επεξεργασίας ξύλου, ειδών ένδυσης και ασκούντες συναφή επαγγέλματα

8 - Χειριστές βιομηχανικών εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και εξοπλισμού και συναρμολογητές (μονταδόροι)

81 - Χειριστές σταθερών βιομηχανικών εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και εξοπλισμού

82 - Συναρμολογητές (μονταδόροι)

83 - Οδηγοί μέσων μεταφοράς και χειριστές κινητού εξοπλισμού

9 - Ανειδίκευτοι εργάτες, χειρωνάκτες και μικροεπαγγελματίες

91 - Καθαριστές και βοηθοί

92 - Ανειδίκευτοι εργάτες γεωργίας, δασοκομίας και αλιείας

93 - Ανειδίκευτοι εργάτες ορυχείων, κατασκευών, μεταποίησης και μεταφορών

931 - Ανειδίκευτοι εργάτες ορυχείων και κατασκευών

932 - Ανειδίκευτοι εργάτες μεταποίησης

933 - Ανειδίκευτοι εργάτες μεταφορών και αποθήκευσης

94 - Βοηθοί παρασκευής φαγητών

95 - Πλανόδιοι πωλητές, πρόσωπα που παρέχουν μικροϋπηρεσίες στο δρόμο και ασκούντες συναφή επαγγέλματα

96 - Συλλέκτες απορριμμάτων και άλλοι ανειδίκευτοι εργάτες

Αντιστοιχία Εκπαιδευτικών επιπέδων έρευνας με την Ταξινόμηση ISCED

ISCED (Αγγλικά)	Αντιστοιχία στο Εθνικό πλαίσιο	Ορολογία που θα χρησιμοποιηθεί στην 3η Έρευνα Πεδίου
ISCED 0**: Early childhood education ('less than primary' for educational attainment)**	Ορισμένες τάξεις Δημοτικού	Αδιάφορο ως προς την ολοκλήρωση της πρωτοβάθμιας
ISCED 1**: Primary education**	Απολυτήριο Δημοτικού	Δημοτικό
ISCED 2**: Lower secondary education**	Απολυτήριο Γυμνασίου	Γυμνάσιο
ISCED 3**: Upper secondary education**	- Απολυτήριο Λυκείου - Πτυχίο Επαγγελματικής Ειδικότητας Επιπέδου 3 - ΣΕΚ - Πιστοποιητικό Επαγγελματικής Κατάρτισης Επιπέδου 1 - ΙΕΚ	Λύκειο ή ΕΠΑΛ
ISCED 4**: Post-secondary non-tertiary education**	- Πτυχίο ΕΠΑΣ - Πτυχίο Επαγγελματικής Ειδικότητας Επιπέδου 3 ΕΠΑΛ. - Απολυτήριο Επαγγελματικού Λυκείου ΕΠΑΛ	ΙΕΚ ή ΕΠΑΣ

ISCED 5**: Short-cycle tertiary education**	**-**	**-**
ISCED 6**: Bachelor's or equivalent level**	Πτυχίο ΑΕΙ/ ΤΕΙ (και οι πενταετείς σπουδές, στρατιωτικές σχολές[18])	Απόφοιτος ΑΕΙ/ ΤΕΙ
ISCED 7**: Master's or equivalent level**	Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης	Κάτοχος Μεταπτυχιακού
ISCED 8: Doctoral or equivalent level	Διδακτορικό Δίπλωμα	Κάτοχος Διδακτορικού

[18] όπου δεν έχει γίνει αντιστοιχία του τίτλου με Master (όπως πχ στη Γεωπονική και τις Πολυτεχνικές σχολές)

Αντιστοιχία επιλεγμένων γνώσεων /δεξιοτήτων/ ικανοτήτων για την έρευνα με την Ταξινόμηση ESCO

1η Έρευνα Πεδίου	Αντιστοιχία με ESCO	Ορολογία που θα χρησιμοποιηθεί στην 3η Έρευνα Πεδίου	Σημείωση Ερευνητή / Επεξήγηση στους συμμετέχοντες
Βασικές ψηφιακές δεξιότητες - διαδικτυακή συνεργασία/τηλεργασία	T1.3 – εργασία με ψηφιακές συσκευές και εφαρμογές	**Βασικές ψηφιακές δεξιότητες**	Εφαρμογή βασικών δεξιοτήτων προγραμματισμού, μέτρων ψηφιακής ασφάλειας, πραγματοποίηση αναζητήσεων στο διαδίκτυο, δημιουργία περιεχομένου και χειρισμός λογισμικού επικοινωνίας και συνεργασίας, διαχείριση ψηφιακής ταυτότητας.
Ειδικές ψηφιακές δεξιότητες σε εφαρμογές του αντικειμένου του επαγγέλματος	S5 – Εργασία με υπολογιστές	**Εξειδικευμένες ψηφιακές δεξιότητες**	Χρήση υπολογιστών και άλλων ψηφιακών εργαλείων για την ανάπτυξη, εγκατάσταση και συντήρηση λογισμικού και υποδομής και για την αναζήτηση, ξεδιάλεγμα, οργάνωση, αποθήκευση, ανάκτηση και ανάλυση δεδομένων. Συμπεριλαμβάνει προγραμματισμό, εγκατάσταση και προστασία συστημάτων Η/Υ, ανάλυση ψηφιακών δεδομένων, έλεγχο μηχανημάτων μέσω ψηφιακών προγραμμάτων, μετατροπή οπτικοακουστικών μέσων, διαχείριση βάσεων δεδομένων, δημιουργία χαρτών, συστήματα ERP, διαχείριση ιστοσελίδων κ.α.
Καλή Γνώση/Χρήση Ελληνικής Γλώσσας	L1 - Γλώσσες	**Ελληνικά**	Η ικανότητα επικοινωνίας, ανάγνωσης, γραφής και ακουστικής κατανόησης στα Ελληνικά
		Στοιχειώδης γνώση Ελληνικής (A1)	Ο ενήλικας στο επίπεδο A1 αναμένεται να διαθέτει την ικανότητα να κατανοεί και να χρησιμοποιεί καθημερινές εκφράσεις που του είναι οικείες καθώς και πολύ βασικές φράσεις που έχουν στόχο την εξυπηρέτηση συγκεκριμένων αναγκών. Πρέπει να είναι σε θέση να συστηθεί και να συστήνει άλλους και να ρωτά και να απαντά σε ερωτήσεις που αφορούν προσωπικά στοιχεία. Πρέπει να μπορεί να συνδιαλέγεται με απλό τρόπο, υπό την προϋπόθεση ότι ο συνομιλητής του μιλάει αργά και καθαρά και είναι διατεθειμένος να βοηθήσει.
		Καλή γνώση Ελληνικής (B2)	Ο υποψήφιος πρέπει να έχει την ικανότητα να χρησιμοποιεί την ελληνική γλώσσα με ευχέρεια και αυθορμητισμό, έτσι

			ώστε η επικοινωνία του με τους φυσικούς ομιλητές να γίνεται χωρίς πίεση και δυσκολία. Πρέπει να είναι σε θέση να κατανοεί τις κύριες ιδέες πάνω σε συγκεκριμένα, αλλά και αφηρημένα θέματα και να χειρίζεται, επίσης, πιο τεχνικά θέματα που ανήκουν στην περιοχή της ειδίκευσής του.
		Άριστη γνώση Ελληνικής (Γ2)	Ο υποψήφιος στο επίπεδο αυτό πρέπει να είναι σε θέση να ανταποκρίνεται στις επικοινωνιακές ανάγκες οποιασδήποτε περίστασης. Αναμένεται να μπορεί να κατανοεί με ευκολία σχεδόν όλα όσα ακούει ή διαβάζει, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων της καθομιλουμένης, αστείων και πολιτισμικών αναφορών. Είναι σε θέση να χειρίζεται όλες τις πηγές πληροφοριών, προφορικές ή γραπτές, με άνεση και αξιοπιστία, έτσι ώστε να κάνει περιλήψεις ανασυνθέτοντας επιχειρήματα και περιγραφές, δημιουργώντας έτσι συνεκτικές παρουσιάσεις, να χειρίζεται αποτελεσματικά οποιοδήποτε θέμα στο γραπτό και στον προφορικό λόγο με αυθόρμητη έκφραση και μεγάλη άνεση και ακρίβεια.[19]
Γνώση/Χρήση Αγγλικών	L1 - Γλώσσες	**Αγγλικά**	
		Καλή γνώση Αγγλικής (Β2)	
		Άριστη γνώση Αγγλικής (Γ2)	
Γνώση/Χρήση άλλης ξένης γλώσσας	L1 - Γλώσσες	**Άλλη Ξένη Γλώσσα**	Ανοιχτού τύπου ερώτηση, σημειώνονται έως τρεις (3) άλλες γλώσσες
Επικοινωνιακές δεξιότητες	S1.2 – Επικοινωνία και δικτύωση	**Επικοινωνιακές δεξιότητες**	Επικοινωνία και δικτύωση, συντονισμός δραστηριοτήτων με άλλους, ανάπτυξη επαγγελματικών σχέσεων και πελατολογίου, συνηγορία, προώθηση σκοπών και προϊόντων κ.α.
Ικανότητα συνεργασίας σε ομάδα	T4.3 – Συνεργασία σε ομάδες και δίκτυα	**Συνεργασία & ομαδικό πνεύμα**	Δημιουργία δικτύων και ομαδική εργασία

[19] Η ανάλυση των επιπέδων ελληνικής προέρχεται από το Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας - https://www.greek-language.gr/certification/node/94.html

Κοινωνικές -- Διαπολιτισμικές δεξιότητες	Τ4.3 – Συνεργασία σε ομάδες και δίκτυα	**Διαπολιτισμικές δεξιότητες**	Εργασία σε πολυπολιτισμικό περιβάλλον, επίδειξη διαπολιτισμικής ευαισθητοποίησης, διαπολιτισμικές ικανότητες στην παροχή υπηρεσιών
Στρατηγική σκέψη και ηγετικές δεξιότητες	Τ4.4 – Άσκηση ηγετικού ρόλου	**Ηγετικές δεξιότητες**	Οικοδόμηση ομαδικού πνεύματος, ανάθεση αρμοδιοτήτων, ηγεσία ομάδας, κινητοποίηση άλλων ατόμων (motivation)
Δημιουργικότητα – καινοτομία	Τ2.4 – Δημιουργική και καινοτόμος σκέψη	**Δημιουργικότητα & Καινοτομία**	Αυτοσχεδιασμός, παραγωγή νέων ιδεών ή συνδυασμός υφιστάμενων για την ανάπτυξη καινοτόμων, πρωτότυπων λύσεων, ανάπτυξη ιδεών ή συμπερασμάτων που οδηγούν στη δημιουργία και την εφαρμογή καινοτομιών ή αλλαγών
Κριτική σκέψη & επίλυση προβλημάτων	Τ2.3 – Αντιμετώπιση προβλημάτων	**Αντιμετώπιση προβλημάτων**	Εντοπισμός κι επίλυση προβλημάτων
Ευελιξία	Τ3.4 – Επίδειξη βούλησης για μάθηση	**Ευελιξία & Προσαρμοστικότητα**	Αποδοχή κριτικής και καθοδήγησης, προσαρμογή σε αλλαγές (πχ νέες τεχνολογίες), ευελιξία στην παροχή υπηρεσιών
Προσαρμοστικότητα	Τ3.4 – Επίδειξη βούλησης για μάθηση	***(συμπεριλαμβάνεται στη δεξιότητα «Ευελιξία & Προσαρμοστικότητα)***	-
Οργανωτικότητα	S4.2 – οργάνωση, σχεδιασμός και προγραμματισμός εργασιών και δραστηριοτήτων	**Οργανωτικότητα**	Οργάνωση, σχεδιασμός και προγραμματισμός εργασιών και δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων, καθοδήγηση επιχειρησιακών δραστηριοτήτων
Τεχνικές διαχείρισης χρόνου	Τ3.1 – Αποδοτική Εργασία	**Διαχείριση Χρόνου**	Έλεγχος και τήρηση χρονοδιαγραμμάτων και προθεσμιών, έγκαιρη εγκατάσταση εξοπλισμού
Ανάληψη πρωτοβουλιών	Τ32. – Προδραστική προσέγγιση	**Ανάληψη Πρωτοβουλιών**	Επίδειξη πρωτοβουλίας και προορατική σκέψη
Άλλο			Ανοιχτού τύπου ερώτηση, σημειώνονται έως τρεις (3) άλλες γνώσεις/ ικανότητες/ δεξιότητες

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Ε.Π. Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας
ΕΣΠΑ 2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV – Πίνακες Δεδομένων Ποσοτικής

Πίνακας 14 – Απαντήσεις στην κατηγορία «Άλλο» για την ερώτηση (11) «Ποιος είναι ο κύριος λόγος που οι θέσεις παραμένουν κενές;»

α/α	ΑΠΑΝΤΗΣΗ
68	ΛΟΓΩ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΑΕΔ
116	ΛΟΓΩ ΑΠΟΧΩΡΗΣΗΣ
174	ΕΧΟΥΝ ΦΥΓΕΙ ΕΞΩ
228	ΔΕΝ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΟΑΕΔ
264	ΔΕΝ ΥΠΗΡΞΕ ΧΡΟΝΟΣ
300	ΑΥΞΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
331	ΔΕΝ ΠΡΟΛΑΒΕ ΝΑ ΚΑΛΥΦΘΕΙ
395	ΔΥΣΠΡΟΣΙΤΗ ΠΕΡΙΟΧΗ
404	ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΑΚΟΜΗ
412	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ
441	ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ
456	ΕΠΟΧΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ
494	ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ
514	ΤΩΡΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
524	ΤΩΡΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
569	ΑΚΡΙΒΟ ΚΟΣΤΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Πίνακας 15 - Απαντήσεις στην κατηγορία «Άλλο» για την ερώτηση (17) «Εκτός από τις Ειδικές Επαγγελματικές γνώσεις & δεξιότητες που απαιτούνται για τους εργαζόμενους, παρακαλώ αναφέρετε όσες άλλες βασικές γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για τους εργαζόμενους και υποψήφιους εργαζόμενους της 1ης πιο σημαντικής ειδικότητας (που αναφέρατε παραπάνω) που απαιτούνται για την καλύτερη λειτουργία της επιχείρησής σας;»

113	ΤΙΜΙΟΤΗΤΑ
116	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ
123	ΕΜΠΕΙΡΙΑ
126	ΕΜΠΕΙΡΙΑ
149	ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ
152	ΕΜΠΕΙΡΙΑ
159	ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ

164	ΑΔΕΙΑ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΚΛΑΡΚ
175	ΔΙΠΛΩΜΑ ΟΔΗΓΗΣΗΣ
219	ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ
225	ΣΥΝΕΠΕΙΑ
229	ΔΙΠΛΩΜΑ ΟΔΗΓΗΣΗΣ
275	ΕΜΠΕΙΡΙΑ
276	ΥΠΟΜΟΝΗ
304	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
367	ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΘΕΛΗΣΗ ΓΙΑ ΔΟΥΛΕΙΑ
384	ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ
402	ΔΙΠΛΩΜΑ Γ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ
411	ΕΙΔΙΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ
419	ΕΙΔΙΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ
425	ΕΥΧΕΡΕΙΑ ΛΟΓΟΥ
433	ΚΑΛΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ
437	ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ, ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ
441	ΔΙΠΛΒΜΑ ΟΔΗΓΗΣΗΣ
508	ΟΡΕΞΗ ΓΙΑ ΔΟΥΛΕΙΑ
511	ΘΕΛΗΣΗ ΝΑ ΜΑΘΟΥΝ
550	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΓΧΟΥΣ
560	ΑΔΕΙΑ ΟΔΗΓΗΣΗΣ
578	ΠΡΟΥΠΗΡΕΣΙΑ

Πίνακας 16 - - Απαντήσεις στην κατηγορία «Άλλο» για την ερώτηση (20) - Με ποια χρηματοδότηση;

109	ΕΠΙΔΟΤΟΥΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ (ΚΕΚ)
331	ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
412	ΚΕΚ
590	ΑΛΛΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΕΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V – Δεδομένα Ποιοτικής

Καταγραφές απαντήσεων των συνεντεύξεων

Ερώτηση: Ποιες ειδικότητες εργαζομένων θεωρείτε ότι θα εμφανίσουν στο μέλλον την μεγαλύτερη δυναμική και ζήτηση και γιατί;

ΠΕ	Τομέας	Απαντήσεις
Ημαθ.	Μεταποίηση	ΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΤΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΓΙΑΤΙ ΟΛΕΣ ΟΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ (ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ) ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΠΛΕΟΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ
Ημαθ.	Πρωτογενής + Εμπόριο	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ (ΑΝΕΙΔΙΚΕΥΤΟΙ ΕΡΓΑΤΕΣ) ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ, ΔΕΝ ΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΣΗΜΕΡΑ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ
Θεσσ.	Υπηρεσίες	ΟΙ ΑΝΕΙΔΙΚΕΥΤΟΙ ΕΡΓΑΤΕΣ (ΚΑΜΑΡΙΕΡΕΣ, ΣΕΡΒΙΤΟΡΟΙ ΚΤΛ) ΓΙΑΤΙ ΑΝΕΒΑΙΝΟΝΤΑΣ Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΑΝΕΒΑΙΝΟΥΝ ΚΑΙ ΤΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΚΑΙ ΑΥΤΕΣ ΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΕΣ
Θεσσ.	Υπηρεσίες	SOCIAL MANAGER ΛΟΓΩ ΜΕΓΑΛΗΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΤΩΝ SOCIAL MEDIA
Κιλκ.	Μεταποίηση	ΟΙ ΑΝΕΙΔΙΚΕΥΤΟΙ ΕΡΓΑΤΕΣ, ΤΑ ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΧΕΡΙΑ - ΥΠΑΡΧΕΙ ΜΕΓΑΛΗ ΕΛΛΕΙΨΗ ΣΤΟ ΧΩΡΟ
Κιλκ.	Υπηρεσίες	ΟΣΕΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ ΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΚΑΙ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΓΙΑΤΙ Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΒΑΣΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΟΛΑ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΜΕΣΩ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ
Πέλλ.	Υπηρεσίες	ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ
Πέλλ.	Υπηρεσίες	ΤΕΧΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ (ΥΔΡΑΥΛΙΚΟΙ, ΨΥΚΤΙΚΟΙ ΚΤΛ) ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΓΙΑΤΙ ΣΕ ΑΥΤΕΣ ΤΙΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΛΛΕΙΨΗ
Πιερ.	Πρωτογενής + Μεταποίηση	ΠΙΣΤΕΥΩ ΟΤΙ ΘΑ ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΛΟΓΩ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ (ΟΛΑ ΘΑ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΜΗΧΑΝΕΣ) ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΤΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ
Πιερ.	Πρωτογενής	ΘΕΩΡΩ ΟΤΙ ΘΑ ΥΠΑΡΧΕΙ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΖΗΤΗΣΗ ΣΕ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΠΟΥ ΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΗΣ ΓΗΣ (ΓΕΩΠΟΝΟΥΣ ΚΑΙ ΑΝΕΙΔΙΚΕΥΤΟΥΣ ΕΡΓΑΤΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΓΗΣ, ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΦΥΤΩΡΙΑ) ΓΙΑΤΙ Ο ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΠΙΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΣ
Πιερ.	Πρωτογενής	ΝΟΜΙΖΩ LOGISTICS, ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑ
Σερρ.	Πρωτογενής + Εμπόριο	ΚΑΜΙΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ - ΑΠΟ ΤΟ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΔΥΣΚΟΛΑ ΚΑΙ ΟΛΟΙ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΑΝΕΡΓΟΙ
Σερρ.	Πρωτογενής	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΤΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΟΤΙ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΕΧΕΙ ΝΑ ΚΑΝΕΙ ΜΕ ΑΥΤΟΥΣ, ΓΙΑΤΙ ΟΛΑ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΜΕΣΩ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

Χαλκ.	Πρωτογενής + Υπηρ + Εμπόριο	ΠΙΣΤΕΥΩ ΟΤΙ Ο ΞΕΝΑΓΟΣ ΣΑΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΑΝΕΒΑΙΝΕΙ ΛΟΓΩ ΤΟΥ ΟΤΙ ΑΝΕΒΑΙΝΕΙ Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΧΩΡΑ ΜΑΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΝΟΜΟ ΜΑΣ (ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ)
Χαλκ.	Πρωτογενής + Υπηρεσίες	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΤΕΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΠΟΥ ΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ ΓΙΑΤΙ ΣΤΙΣ ΜΕΡΕΣ ΜΑΣ ΑΝΕΒΑΙΝΕΙ ΤΟ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Γενικά θα λέγατε ότι υπάρχει έλλειμμα δεξιοτήτων & γνώσεων στους εργαζόμενους σας; Αν ναι, που το αποδίδετε;

ΠΕ	Τομέας	Απαντήσεις
Ημαθ.	Μεταποίηση	ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΛΛΕΙΨΗ ΓΙΑΤΙ Η ΜΟΡΦΩΣΗ ΠΟΥ ΠΑΙΡΝΟΥΝ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΕΙΝΑΙ ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΙ ΟΧΙ ΕΙΔΙΚΗ ΣΕ ΚΑΠΟΙΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ
Ημαθ.	Πρωτογενής + Εμπόριο	ΟΧΙ, ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΛΛΕΙΜΜΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΓΝΩΣΕΩΝ ΣΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΜΟΥ. ΑΥΤΑ ΠΟΥ ΞΕΡΟΥΝ ΑΡΚΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥΣ
Θεσσ.	Υπηρεσίες	ΟΧΙ, ΔΕΝ ΘΑ ΤΟ ΕΛΕΓΑ ΓΙΑΤΙ ΕΜΕΙΣ ΕΧΟΥΜΕ ΤΟ ΙΔΙΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΣΧΕΔΟΝ ΚΑΘΕ ΧΡΟΝΟ - ΕΙΝΑΙ ΣΤΑΘΕΡΟ
Θεσσ.	Υπηρεσίες	ΟΧΙ, ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΛΛΕΙΜΜΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΓΝΩΣΕΩΝ ΣΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΜΟΥ
Κιλκ.	Μεταποίηση	ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΛΛΕΙΜΜΑ ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΠΑΝΩ ΣΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΜΑΣ
Κιλκ.	Υπηρεσίες	ΟΧΙ, ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΛΛΕΙΜΜΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΓΝΩΣΕΩΝ
Πέλλ.	Υπηρεσίες	ΥΠΑΡΧΕΙ ΦΥΣΙΚΑ ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΝΤΑΙ ΚΑΤΑΛΛΗΛΑ ΑΠΟ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΜΕ ΔΩΡΕΑΝ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ. ΠΟΛΛΕΣ ΦΟΡΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΟΝΤΑΙ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΑΛΛΑ ΔΕΝ ΥΛΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΠΟΤΕ
Πέλλ.	Υπηρεσίες	ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΛΛΕΙΨΗ ΓΙΑΤΙ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΠΡΟΧΩΡΑΝΕ ΚΑΙ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ
Πιερ.	Πρωτογενής + Μεταποίηση	ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΑΙ ΠΙΣΤΕΥΩ ΟΤΙ ΟΦΕΙΛΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΕΙΨΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΠΟΥ ΑΣΚΟΥΝ
Πιερ.	Πρωτογενής	ΥΠΑΡΧΕΙ,ΦΥΣΙΚΑ. ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΠΑΝΤΑ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ ΠΑΝΩ ΣΤΗΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ. ΠΙΣΤΕΥΩ ΠΩΣ ΕΠΕΙΔΗ ΒΡΙΣΚΟΥΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΕΠΑΝΑΠΑΥΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΔΕΝ ΤΟΥΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΕΙ Η ΕΞΕΛΙΞΗ
Πιερ.	Πρωτογενής	ΘΕΩΡΩ ΠΩΣ ΟΧΙ ΑΛΛΑ ΑΝ ΥΠΗΡΧΕ ΘΑ ΕΦΤΑΙΓΕ Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΤΑΡΤΙΖΕΙ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΤΗΣ
Σερρ.	Πρωτογενής + Εμπόριο	ΟΧΙ, ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΛΛΕΙΜΜΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΓΝΩΣΕΩΝ ΣΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΜΟΥ
Σερρ.	Πρωτογενής	ΥΠΑΡΧΕΙ ΘΕΩΡΩ ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΣΥΝΕΧΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Χαλκ.	Πρωτογενής + Υπηρεσίες + Εμπόριο	ΟΧΙ, ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΛΛΕΙΜΜΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΓΝΩΣΕΩΝ ΣΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΜΟΥ
Χαλκ.	Πρωτογενής + Υπηρεσίες	ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΡΚΕΤΕΣ ΦΟΡΕΣ ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΠΟΛΥ. ΔΕΝ ΘΕΛΟΥΝ ΝΑ ΜΑΘΟΥΝ ΚΑΤΙ ΣΤΟΝ ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΤΟΥΣ ΧΡΟΝΟ

Απασχολείτε ή έχετε απασχολήσει την τελευταία 3ετία στην επιχείρησή σας υπηκόους τρίτων χωρών; Αν ναι, από ποιες χώρες και πόσους (προσεγγιστικά);

ΠΕ	Τομέας	**Απαντήσεις**	ΜΕΤΑΚΛΗΣΗ
Ημαθ.	Μεταποίηση	ΟΧΙ ΔΕΝ ΑΠΑΣΧΟΛΩ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΑΠΟ ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ	ΟΧΙ
Ημαθ.	Πρωτογενής + Εμπόριο	ΕΧΩ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΑΠΟ ΑΛΒΑΝΙΑ ΚΑΙ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ, ΠΕΡΙΠΟΥ 30	ΝΑΙ
Θεσσ.	Υπηρεσίες	ΑΠΟ ΑΛΒΑΝΙΑ	ΝΑΙ
Θεσσ.	Υπηρεσίες	ΟΧΙ ΔΕΝ ΕΧΩ	ΟΧΙ
Κιλκ.	Μεταποίηση	ΕΧΩ ΕΡΓΑΤΕΣ ΑΠΟ ΑΛΒΑΝΙΑ	ΝΑΙ
Κιλκ.	Υπηρεσίες	ΝΑΙ, ΑΠΟ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	ΝΑΙ
Πέλλ.	Υπηρεσίες	ΑΠΟ ΑΛΒΑΝΙΑ	ΝΑΙ
Πέλλ.	Υπηρεσίες	ΟΧΙ ΔΕΝ ΑΠΑΣΧΟΛΩ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΑΠΟ ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ	ΟΧΙ
Πιερ.	Πρωτογενής + Μεταποίηση	ΝΑΙ, ΑΠΟ ΑΛΒΑΝΙΑ	ΝΑΙ
Πιερ.	Πρωτογενής	ΕΧΩ ΕΡΓΑΤΕΣ ΑΠΟ ΑΛΒΑΝΙΑ	ΝΑΙ
Πιερ.	Πρωτογενής	ΟΧΙ, ΔΕΝ ΑΠΑΣΧΟΛΩ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΑΠΟ ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ	ΟΧΙ
Σερρ.	Πρωτογενής + Εμπόριο	ΟΧΙ, ΔΕΝ ΑΠΑΣΧΟΛΩ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΑΠΟ ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ	ΟΧΙ
Σερρ.	Πρωτογενής	ΟΧΙ, ΔΕΝ ΑΠΑΣΧΟΛΩ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΑΠΟ ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ	ΟΧΙ
Χαλκ.	Πρωτογενής + Υπηρεσίες + Εμπόριο	ΟΧΙ, ΔΕΝ ΑΠΑΣΧΟΛΩ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΑΠΟ ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ	ΟΧΙ
Χαλκ.	Πρωτογενής + Υπηρεσίες	ΑΠΑΣΧΟΛΩ ΑΠΟ ΑΛΒΑΝΙΑ	ΝΑΙ

Ποιες δεξιότητες ή/και ανάγκες της επιχείρησής σας που δεν καλύφθηκαν/καλύπτονται από το εγχώριο εργατικό δυναμικό, κάλυψαν οι υπήκοοι τρίτων χωρών;

ΠΕ	Τομέας	ΜΕΤΑΚΛΗΣΗ	Απαντήσεις
Ημαθ.	Μεταποίηση	ΟΧΙ	
Ημαθ.	Πρωτογενής + Εμπόριο	ΝΑΙ	ΕΡΓΑΤΕΣ ΠΟΥ ΔΟΥΛΕΥΟΥΝ ΣΤΟ ΣΥΣΚΕΥΑΣΤΗΡΙΟ (ΑΝΕΙΔΙΚΕΥΤΟΙ ΕΡΓΑΤΕΣ)
Θεσσ.	Υπηρεσίες	ΝΑΙ	ΕΙΝΑΙ ΚΑΜΑΡΙΕΡΕΣ - ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΔΕΝ ΑΝΤΕΧΟΥΝ, ΕΙΝΑΙ ΣΚΛΗΡΗ ΚΑΙ ΔΥΣΚΟΛΗ ΔΟΥΛΕΙΑ, ΠΑΝΩ ΑΠΌ 10
Θεσσ.	Υπηρεσίες	ΟΧΙ	
Κιλκ.	Μεταποίηση	ΝΑΙ	ΔΟΥΛΕΥΟΥΝ ΓΕΝΙΚΑ ΣΑΝ ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΧΕΡΙΑ ΓΙΑΤΙ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΘΥΜΟΙ ΝΑ ΚΑΝΟΥΝ ΤΕΤΟΙΟΥ ΕΙΔΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ, ΠΕΡΙΠΟΥ 10
Κιλκ.	Υπηρεσίες	ΝΑΙ	ΣΤΗ ΡΕΣΕΨΙΟΝ ΑΠΑΣΧΟΛΕΙΤΑΙ ΛΟΓΩ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ, ΔΕΝ ΥΠΗΡΧΕ ΠΡΟΘΥΜΙΑ ΑΠΟ ΕΓΧΩΡΙΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ
Πέλλ.	Υπηρεσίες	ΝΑΙ	ΕΙΝΑΙ ΒΟΗΘΟΙ ΣΕΡΒΙΤΟΡΩΝ, ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΕΡΧΟΝΤΑΙ ΝΑ ΔΟΥΛΕΨΟΥΝ, ΔΕΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΜΑΛΛΟΝ
Πέλλ.	Υπηρεσίες	ΟΧΙ	
Πιερ.	Πρωτογενής + Μεταποίηση	ΝΑΙ	ΕΡΓΑΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
Πιερ.	Πρωτογενής	ΝΑΙ	ΣΤΟ ΚΛΑΔΕΜΑ ΤΩΝ ΔΕΝΤΡΩΝ, ΣΤΟ ΜΑΖΕΜΑ ΤΩΝ ΦΡΟΥΤΩΝ, ΠΕΡΙΠΟΥ 15
Πιερ.	Πρωτογενής	ΟΧΙ	
Σερρ.	Πρωτογενής + Εμπόριο	ΟΧΙ	
Σερρ.	Πρωτογενής	ΟΧΙ	
Χαλκ.	Πρωτογενής + Υπηρεσίες + Εμπόριο	ΟΧΙ	
Χαλκ.	Πρωτογενής + Υπηρεσίες	ΝΑΙ	ΣΕ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΙΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΜΟΥ, ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΑΡΟΛΟ ΠΟΥ ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΔΙΝΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΥΤΗ ΕΙΝΑΙ ΚΑΛΑ,ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΑΙ ΑΝΕΡΓΙΑ, ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΕΡΧΟΝΤΑΙ ΝΑ ΔΟΥΛΕΨΟΥΝ, ΔΕΚΑΔΕΣ

Υπάρχουν προτάσεις τις οποίες θα θέλατε να υποβάλλετε προς την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας για θέματα κατάρτισης εργαζομένων

ΠΕ	Τομέας	Απαντήσεις
Ημαθ.	Μεταποίηση	ΝΑ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΣΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟ (ΑΥΤΑ ΠΟΥ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΕΙΝΑΙ ΛΙΓΑ ΚΑΙ ΜΙΚΡΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΟΠΟΤΕ ΜΑΘΑΙΝΕΙΣ ΠΟΛΥ ΛΙΓΑ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ)
Ημαθ.	Πρωτογενής + Εμπόριο	ΘΕΛΩ ΤΕΤΟΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΝΑ ΤΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΠΟΥ ΕΡΓΑΖΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΟΧΙ ΑΝΕΡΓΟΙ ΓΙΑ ΝΑ ΠΑΙΡΝΟΥΝ ΤΟ ΕΠΙΔΟΜΑ ΠΟΥ ΔΙΝΕΙ ΤΟ ΚΑΘΕ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ
Θεσσ.	Υπηρεσίες	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΠΑΝΩ ΣΤΗΝ ΕΣΤΙΑΣΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΚΛΑΔΟ
Θεσσ.	Υπηρεσίες	ΘΑ ΗΤΑΝ ΠΟΛΥ ΧΡΗΣΙΜΟ ΝΑ ΥΠΗΡΧΑΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΠΕΛΑΤΩΝ, ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ
Κιλκ.	Μεταποίηση	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ
Κιλκ.	Υπηρεσίες	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ ΚΑΙ ΣΤΟ MANAGEMENT
Πέλλ.	Υπηρεσίες	ΝΑ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ, ΣΤΙΣ ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ (ΑΓΓΛΙΚΑ)
Πέλλ.	Υπηρεσίες	Η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΕΙ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ, ΝΑ ΦΤΙΑΞΕΙ ΣΧΟΛΕΙΑ ΚΑΙ ΝΑ ΑΥΞΗΣΕΙ ΤΟΥΣ ΜΙΣΘΟΥΣ
Πιερ.	Πρωτογενής + Μεταποίηση	ΕΠΕΙΔΗ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ ΤΕΤΟΙΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΕΙΤΕ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΔΟΥΛΕΙΑ ΤΟΥΣ ΕΙΤΕ ΟΧΙ (ΘΑ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΤΟΥΣ ΕΞΕΛΙΞΗ)
Πιερ.	Πρωτογενής	ΝΑ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΡΑΝΤΙΣΜΑ, ΤΟ ΚΛΑΔΕΜΑ ΤΩΝ ΔΕΝΤΡΩΝ, ΤΟ ΜΑΖΕΜΑ ΤΩΝ ΦΡΟΥΤΩΝ
Πιερ.	Πρωτογενής	ΝΑ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΗΜΕΡΙΔΕΣ ΓΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
Σερρ.	Πρωτογενής + Εμπόριο	ΓΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΑΛΛΑ ΕΓΩ ΘΕΛΩ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΙΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΓΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
Σερρ.	Πρωτογενής	ΔΕΝ ΜΠΟΡΩ ΝΑ ΣΚΕΦΤΩ ΚΑΤΙ ΓΙΑ ΝΑ ΤΟ ΠΡΟΤΕΙΝΩ
Χαλκ.	Πρωτογενής + Υπηρεσίες + Εμπόριο	ΝΑ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΠΑΝΩ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ, ΣΕ ΓΕΥΣΙΓΝΩΣΙΑ
Χαλκ.	Πρωτογενής + Υπηρεσίες	ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΟΠΟΤΕ ΔΕΝ ΘΕΛΩ ΝΑ ΠΡΟΤΕΙΝΩ ΚΑΤΙ

Στοιχεία απασχόλησης

Συνολικός αριθμός εργαζομένων:	**Πλήρους Απασχόλησης**	**Μερικής Απασχόλησης**	**ΠΕ**	**ΤΟΜΕΑΣ**		
55	55	0	Ημαθίας	Πρωτογενής	Εμπόριο	
30	30	0	Ημαθίας	Μεταποίηση		
37	33	4	Θεσ/νίκης	Υπηρεσίες		
30	15	15	Θεσ/νίκης	Υπηρεσίες		
20	20	0	Κιλκίς	Μεταποίηση		
6	0	6	Κιλκίς	Υπηρεσίες		
50	ΧΑ *	ΧΑ	Πέλλας	Υπηρεσίες		
7	0	7	Πέλλας	Υπηρεσίες		
25	1	24	Πιερίας	Πρωτογενής		
4	4	0	Πιερίας	Πρωτογενής	Μεταποίηση	
14	13	1	Πιερίας	Πρωτογενής		
5	4	1	Σερρών	Πρωτογενής		
2	2	0	Σερρών	Πρωτογενής	Εμπόριο	
5	5	0	Χαλκιδικής	Πρωτογενής	Μεταποίηση	Εμπόριο
150	150	0	Χαλκιδικής	Πρωτογενής	Υπηρεσίες	
Σύνολο = 440	332	58				
* ΧΑ = Χωρίς απάντηση		15%				

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI - Διασταυρώσεις

Αρχείο παρουσίασης αποτελεσμάτων 2ης Έρευνας Πεδίου ΕΙΕΑΔ ως προς τους επτά (7) ειδικούς κλάδους οικονομικής δραστηριότητας.

Υποβάλλεται Ηλεκτρονικά